

Utjecaj sportskih manifestacija na razvoj turizma u gradu Čakovcu

Ličanin, Aleksandra

Professional thesis / Završni specijalistički

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:814880>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-08**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

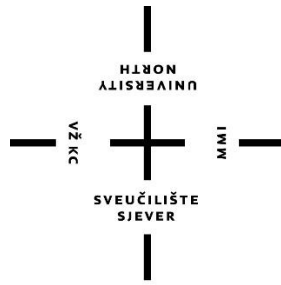
**Sveučilište
Sjever**

SPECIJALISTIČKI POSLIJEDIPLOMSKI RAD BR.: 024/PiEUf/2024

**Utjecaj sportskih manifestacija
na razvoj turizma u gradu Čakovcu**

Aleksandra Ličanin, mag.oec., 0010136207

Varaždin, 26. ožujka 2024.

Sveučilište Sjever

Odjel za Ekonomiju

Poslijediplomski specijalistički studij Poduzetništvo i EU fondovi

Specijalistički poslijediplomski rad br.: 024/PiEUf/2024

Utjecaj sportskih manifestacija na razvoj turizma u gradu Čakovcu

Studentica

Aleksandra Ličanin, mag.oec., 0010136207

Mentor

prof. dr. sc. Ante Rončević

Varaždin, 26. ožujka 2024.

Prijava specijalističkog poslijediplomskog rada

Definiranje teme specijalističkog poslijediplomskog rada i povjerenstva

ODJEL Odjel za ekonomiju

STUDIJ poslijediplomski specijalistički studij Poduzetništvo i EU fondovi

PRISTUPNIK Aleksandra Ličanin

MATIČNI BROJ 0010136207

DATUM 26.3.2024.

KOLEGIJ Poduzetnički marketing

NASLOV RADA Utjecaj sportskih manifestacija na razvoj turizma u gradu Čakovcu

NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU The impact of sports events on the development of tourism in the town of Čakovec

MENTOR prof.dr. sc. Ante Rončević

ZVANJE redoviti profesor

ČLANOVI POVJERENSTVA

- izv. prof. dr. sc. Darijo Čerepinko, predsjed.
- doc.dr.sc. Dejan Tubić, član
- prof.dr. sc. Ante Rončević, mentor
- prof. dr. sc. Anica Hunjet, zamj. član
-

Zadatak specijalističkog poslijediplomskog rada

BROJ 024/PIEUf/2024

OPIS

Turizam i sport kao društvene aktivnosti globalnih razmjera ubrzano se razvijaju od 20. stoljeća naovamo i danas ih se promatra kao funkcionalne dijelove iste niše u industriji slobodnog vremena. Turistička putovanja su dio kulture življenja pa je broj domaćih i međunarodnih putovanja u stalnom porastu, a s njima i interes za posebnim oblicima turizma. Istodobno, bavljenje sportom u službi zdravlja sve je rašireniji životni stil i dio životne filozofije suvremenih ljudi. Osnaživanjem uloge sporta u suvremenom turizmu profilirao se i sve je zastupljeniji interes za sportskim turizmom, kao posebnim oblikom turizma, koji podrazumijeva putovanja na kojima turisti zadovoljavaju specifične interese bavljenja sportskim i rekreativnim aktivnostima, praćenja sportskih događaja, sudjelovanja u sportskom usavršavanju i edukaciji, i dr. U posljednjih nekoliko desetljeća, geografska raširenost i broj putovanja povezanih sa sportom eksponencijalno rastu i postaju jednim od najbrže rastućih oblika turizma. U tom kontekstu, pozitivni učinci sporta odražavaju se i na turističku destinaciju i na lokalnu zajednicu, koji ciljano oblikuje svoju turističku ponudu. Zadatak je ovog specijalističkog poslijediplomskog rada istražiti utjecaj koji sportske manifestacije imaju na razvoj turizma u gradu Čakovcu. U uvodnom dijelu rada potrebno je

Zadatak specijalističkog poslijediplomskog rada (nastavak)

OPIS

U poglavljima koja slijede potrebno je: (1) dati određenje ključnih pojmova vezanih uz temu rada i na temelju relevantne literature (2) iznijeti pregled razvoja i društveno-ekonomske povezanosti turizma, sporta i sportskog turizma te utvrditi (3) turističke i sportske potencijale grada Čakovca. Razradu teme potrebno je fokusirati na istraživačka pitanja "Kako organizirana sportska natjecanja utječu na dolazak turista i broj noćenja u Čakovcu?" i "Koje sportske manifestacije u Čakovcu privlače najveći broj turista?" sa svrhom identificiranja sportskih događaja koji imaju najveći efekt u privlačenju turista. U drugom dijelu rada potrebno je (4) opisati metodologiju istraživanja i iznijeti rezultate terenskog istraživanja o percepciji građana o turizmu u Čakovcu, o turističkim smještajnim kapacitetima te percepciji sportaša s područja Čakovca o razvoju sportskog turizma u gradu. Usporedbom podataka potrebno je (5) ispitati suodnos između sportskih manifestacija i popunjenosti smještajnih kapaciteta.

Postavljena istraživačka pitanja potrebno je (6) elaborirati u raspravi.

Na kraju rada, u zaključku, potrebno je iznijeti glavne spoznaje do kojih se došlo proučavanjem literature i terenskim istraživanjem te iznijeti dobrobiti razvijanja sportskog turizma i komplementarne turističke ponude u okviru općeg razvoja turizma u Čakovcu. Očekuje se da ovaj rad bude koristan institucijama koje kreiraju i usmjeravaju razvoj turizma u Čakovcu te da ga koriste kao izvor informacija za daljnje unaprjeđenje turističke ponude i rasta socio-ekonomskih dobrobiti za sve dionike turizma na području grada i šire.

ZADATAK URUČEN

19.03.2024.

Sažetak

Ovaj rad istražuje postojanje povezanosti između održavanja sportskih manifestacija i porasta broja dolazaka i noćenja turista u Čakovcu. U radu su izneseni rezultati istraživanja o percepciji javnosti o turizmu u Čakovcu, o smještajnim kapacitetima i percepciji čakovečkih sportaša o potencijalima Čakovca za razvoj sportskog turizma. Radom su analizirani podaci preuzeti iz Informacijskog sustava za prijavu i odjavu turista eVisitor i podaci o sportskim manifestacijama tijekom kalendarske godine. Navedena istraživanja i analiza prikupljenih podataka u ovome radu mogu poslužiti dionicima u turizmu i u sportskom životu grada kao informacija u definiranju strategije razvoja turizma u gradu Čakovcu.

Analizom je obuhvaćeno razdoblje od pet godina te su obrađeni podaci za razdoblje od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2023. godine. Utvrđeno je da su kalendarski mjeseci u kojima se održavaju sportske manifestacije među najfrekventnijim mjesecima po broju dolazaka i noćenja u smještajnim objektima na području grada Čakovca. Kako bi se dionike turističkog sektora podržalo u sustavnom osmišljavanju ponude za sportaše, rekreativce, općenito sportske djelatnike i individualne turiste-sportaše, iz ovog se rada mogu preuzeti podaci za koje se procijeni da mogu biti korisni za unaprjeđenje socio-ekonomskih efekata turizma na lokalnu zajednicu.

Potvrđuje se da sportska natjecanja i manifestacije privlače najviše turista koji organizirano dolaze i prenoće u Čakovcu. U radu se ističe i potreba fokusiranja na pojedince visoko motivirane za turističke boravke na odredištima koja nude sportsku infrastrukturu i sadržaje. Sport danas generira putovanja i rastući trend promjene mjesta boravka korisnika koji destinacije biraju prema mogućnostima bavljenja sportom i rekreacijom te praćenja atraktivnih sportskih događanja. Istraživanje ukazuje da je poželjno da ulaganja u promociju Čakovca kao sportske turističke destinacije bude proporcionalno broju i posjećenosti sportskih manifestacija tijekom kalendarske godine.

Ključne riječi: *sport, turizam, sportski turizam, noćenja, Čakovec*

Abstract

This study investigates whether there is a relationship between hosting sports events and an increase in the number of tourists visiting Čakovec, as well as the length of their stay. The study presents the findings of research conducted on the public's perception of tourism in Čakovec, the city's accommodation facilities, and how local athletes perceive Čakovec's potential for sports tourism development. The study analyzed data from the eVisitor Information System, which registers and deregisters tourists, and examined information on sports events held throughout the year. The research and analysis in this study can provide valuable information to stakeholders in tourism and the sports industry in the city, helping to define the strategy for tourism development in Čakovec.

The analysis was conducted over a five-year period from January 1, 2019, to December 31, 2023. It was found that the months in which sports events take place are among the busiest in terms of the number of arrivals and overnight stays in accommodation facilities in the area of Čakovec city. This information can be useful in helping stakeholders in the tourism sector to design offers for athletes, recreationists, sports workers, and individual tourists. By utilizing this data, the socio-economic impact of tourism on the local community can be improved.

It is confirmed that sports competitions and manifestations attract the most tourists who come and spend the night in Čakovec. The paper also emphasizes the need to focus on individuals highly motivated for tourist stays at destinations that offer sports infrastructure and facilities. Sport today generates trips and a growing trend of changing the place of residence of users who choose destinations according to the possibilities of practicing sports and recreation and following attractive sports events. The study suggests that the investment in promoting Čakovec as a sports tourist destination should be proportionate to the number of sports events and their attendance throughout the year.

Keywords: *sport, tourism, sports tourism, overnight stays, Čakovec*

Popis korištenih kratica

ASSITEJ	Hrvatski centar ASSITEJ
ATK	Akademski tenis klub
COSME	Program za konkurentnost poduzetništva i MSP-a
ČŠK	Čakovečki športski klub
EDEN	Europske destinacije izvrsnosti - European Destinations of Excellence
EU	Europska unija
HTZ	Hrvatska turistička zajednica
ICSSPE	Međunarodna asocijacija za sportske znanosti i tjelesno vježbanje
MEV	Međimursko veleučilište u Čakovcu
SARS-CoV-2	Sever acute respiratory syndrome coronavirus 2
SRC	Sportsko-rekreacijski centar
SRUP	Strategija razvoja urbanog područja Čakovec za financijsko razdoblje od 2021. do 2027. godine
SWOT	Analiza snaga, slabosti, prilika i prijetnji (Strenghts, Weaknesses, Opportunities, Threats)
TZG Čakovca	Turistička zajednica Grada Čakovca
TZ MŽ	Turistička zajednica Međimurske županije
UNWTO	Svjetska turistička organizacija Ujedinjenih naroda
ZSUČ	Zajednica sportskih udruga Čakovca
ZSUSMŽ	Zajednica sportskih udruga i saveza Međimurske županije

Sadržaj

1. Uvod	9
1.1. Predmet istraživanja.....	9
1.2. Ciljevi, istraživačka pitanja i metode istraživanja	9
1.3. Znanstveni i aplikativni doprinos rada	10
1.4. Struktura rada	11
2. Turizam, sport i njihova socio-ekonomska povezanost	12
2.1. Turizam kroz povijest	12
2.1.1. Turizam i lokalna zajednica	15
2.1.2. Održivi razvoj i održivi turizam	16
2.2. Sport u suvremenom društvu	17
2.2.1. Razvrstavanje sportova prema karakteru i disciplinama	19
2.3. Društvena i ekonomska povezanost turizma i sporta	20
2.3.1. Sportski turizam i njegove odrednice	21
3. Turistički i sportski potencijali grada Čakovca	25
3.1. Turistički potencijali grada Čakovca	25
3.1.1. Strategija razvoja turizma grada Čakovca	30
3.1.2. Turistička zajednica Grada Čakovca i njezina uloga u razvoju turističke destinacije	35
3.2. Sportski potencijali u razvoju turizma u gradu Čakovcu	36
3.2.1. Povijest sporta u Čakovcu	37
3.2.2. Zajednica sportskih udruga Čakovca, klubovi i udruge	42
3.2.3. Sportska infrastruktura Čakovca	43
3.2.4. Sportski događaji kao potencijal sportskog turizma u gradu Čakovcu.....	46
3.2.5. Čakovec - grad sporta	52
3.2.6. Čakovec - europski grad sporta 2020. godine	53
4. Metodologija i rezultati terenskog istraživanja	57
4.1. Smještajni kapaciteti i percepcija građana i sportaša iz Čakovca o turizmu u Čakovcu	57
4.2. Istraživanje 1. - Percepcija građana o turizmu u Čakovcu	58
4.3. Istraživanje 2. - Turistički smještajni kapaciteti u Čakovcu	65
4.4. Istraživanje 3. - Percepcija sportaša s područja Čakovca o razvoju sportskog turizma u Čakovcu	71
4.5. Suodnos sportskih događaja i popunjenosti smještajnih kapaciteta	74
4.6. Rasprava	90
5. Zaključak	97
Literatura	99
Popis tablica	108
Popis grafikona	109
Popis fotografija	111
Anketni upitnici	112

1. Uvod

Kao grad duge sportske tradicije, kontinuiranog razvoja sportskog mentaliteta i rastućeg broja sportskih događaja, natjecanja, edukacija i usavršavanja, Čakovec ima potencijal za jačanje imidža sportskoga grada. Pokazatelji konstatirani ovim radom govore da je Čakovec napredna turistička destinacija te u kontekst stavlja povezanost sporta i turizma. Sport s najduljom povijesti u gradu je gimnastika, a slijede je tenis i stolni tenis te potom rukomet (hazena), nogomet, atletika, košarka, odbojka. Definicije i teorije turizma navedene u ovome radu upućuju na multidimenzionalnost turizma kao pojave koja utječe na sve segmente života ljudi. Uz ekonomsku i društvenu korist za lokalnu zajednicu, u obzir se uzimaju prednosti i manjkavosti masovnog te odlike i dosezi alternativnog turizma. Pojam alternativnog turizma se u pojedinoj literaturi uvriježio kao selektivni turizam. U njega se ubraja i sportski turizam. S obzirom da je sport u današnje vrijeme izravni povod promjene mjesta boravka turista i njihovog bivanja u destinaciji, turističku je ponudu važno prilagoditi zahtjevnom tržištu pojedinaca. U primarnom i sekundarnom obliku sport je važan dio ponude u turizmu i jedan je od isključivih čimbenika pri odabiru turističke destinacije. Sportske manifestacije svih razina, od lokalnih i regionalnih do nacionalnih i međunarodnih, u tom su smislu od suštinskog značaja za destinaciju i za lokalnu zajednicu. Osim što angažiraju veliki broj dionika odjednom, sportski događaji ujedno pridonose društveno-ekonomskim dobitima.

1.1. Predmet istraživanja

Predmet istraživanja je utjecaj sporta i sportskih manifestacija na turizam u gradu Čakovcu. Istražuje se povezanost između održavanja sportskih događaja i popunjenosti smještajnih kapaciteta. Razmatra se i strateški pogled Turističke zajednice Grada Čakovca na razvoj sportskog turizma u Čakovcu. Prikazuje se značaj visokoobrazovanog kadra za daljnji razvoj turizma i doprinos Međimurskog veleučilišta (MEV) u Čakovcu u tom smislu. Istražuje se i analizira javno mnijenje o nositeljima turizma i turizmu u Čakovcu općenito. Ispituju se smještajni kapaciteti i povod boravka turista i gostiju u smještajnim objektima.

1.2. Ciljevi, istraživačka pitanja i metode istraživanja

Radom se analiziraju podaci dobiveni istraživanjima o: percepciji građana o turizmu u Čakovcu, smještajnim kapacitetima i percepciji sportaša o potencijalu Čakovca za razvoj sportskog turizma. Istraživanjem se nastoji doći do spoznaja koje bi kroz zaključke bile korisne za buduće djelovanje dionika turizma i sporta na području grada, na način da se unaprijeđenju turističke djelatnosti u Čakovcu pristupi strateški.

U radu su postavljena sljedeća istraživačka pitanja (IP):

IP1: Kako organizirana sportska natjecanja utječu na dolazak turista i broj noćenja u Čakovcu?

IP2: Koje sportske manifestacije u Čakovcu privlače najveći broj turista?

Glavni ciljevi provedenog istraživanja bili su ispitati percepciju građana o turizmu u Čakovcu općenito te istražiti povezanost između popunjenosti smještajnih kapaciteta u gradu i termina održavanja sportskih događaja. Da bi se dobila jasnija slika o čakovečkom sportskom životu i njegovom utjecaju na turizam Čakovca, istraživanjem su obuhvaćeni i vlasnici hotelskih i privatnih smještajnih objekata. Za potrebe pisanja ovoga rada, osim istraživanja za stolom, provedeno je i terensko istraživanje. U istraživanju za stolom korišteni su sekundarni podaci o sportskim događajima i sportskim manifestacijama na području Čakovca koje okupljaju sportaše, goste i turiste u Gradu i smještaju. Korišteni su podaci o hotelskim i privatnim smještajnim kapacitetima, prikupljeni u sustavu eVisitor. Korišteni su i analizirani administrativni izvori podataka poput godišnjih programa rada i izvješća Turističke zajednice grada Čakovca i Zajednice sportskih udruga Grada Čakovca, Strategije razvoja turizma Međimurske županije, Zakona o turističkim zajednicama Republike Hrvatske, Zakona o sportu Republike Hrvatske.

1.3. Znanstveni i aplikativni doprinos rada

Turistička putovanja su dio globalne kulture, a broj domaćih i međunarodnih putovanja u stalnom je porastu. Interes za sportski turizam kao alternativni (selektivni) oblik turizma također raste, jer u svakodnevnom životu pojedinca sport ima sve važniju ulogu. Pozitivni učinci sporta za zajednicu tako se odražavaju i na destinaciju, kroz ciljanu turističku ponudu. Radom se istražuje socio-ekonomski efekt sportskih manifestacija u kontekstu sportskog turizma i njegove uloge u ukupnom razvoju turizma u gradu Čakovcu. Doprinos ovoga rada ogleda se u analizi relevantnih podataka prikupljenih istraživanjima i smjernicama koje pruža

dionicama u turizmu i sportu. U radu se na sustavan način prikazuje ponuda sportskih manifestacija u gradu Čakovca te utjecaj sportskih manifestacija i korištenje sportskih objekata na razvoj turizma u njemu. Prikazani podaci i zaključci mogu se koristiti za određivanje prioriteta i smjernica u razvoju turizma radi unaprjeđenja turističke djelatnosti u Čakovcu.

1.4. Struktura rada

Osim uvoda i zaključka rad se sastoji od tri glavna dijela. U uvodnom poglavlju daje se uvid u predmet rada, cilj rada, metodologiju istraživanja i istraživačka pitanja te doprinos i strukturu rada. Drugo poglavlje govori o turizmu i sportu te njihovoj povezanosti. Pojašnjavaju se pojmovi turizma, održivog turizma, lokalne zajednice kao dijela turističkog proizvoda. Također se pojašnjavaju pojmovi sporta i sportskog turizma. Treće poglavlje daje pregled turističkih i sportskih potencijala grada Čakovca na način da se objašnjavaju turističke manifestacije i sadržaji koji okupljaju i imaju potencijal okupljati goste i turiste u značajnom broju. Pojašnjavaju se također sportski potencijali grada Čakovca, povijest razvoja sporta, rad Zajednice sportskih udruga Čakovca, navode sportski objekti i infrastruktura te podaci o Čakovcu kao Europskom gradu sporta 2020. godine. Četvrto poglavlje izlaže rezultate triju istraživanja posvećenih ispitivanju percepcije građana Čakovca o turizmu u gradu Čakovcu, smještajnim kapacitetima te percepciji sportaša o potencijalu Čakovca za razvoj sportskog turizma. Peto poglavlje istražuje međusobnu povezanost sportskih događaja i popunjenosti smještajnih kapaciteta te analizira i vrši sintezu prikupljenih podataka. Šesto poglavlje daje raspravu o utvrđenim činjenicama te iznosi obradu i odgovore na postavljena istraživačka pitanja. Sedmo poglavlje daje zaključak radu i preporuke dionicima turističke i sportske scene Čakovca te onima koji su s istima izravno ili neizravno povezani.

2. Turizam, sport i njihova socio-ekonomska povezanost

Na velika sportska događanja putovalo se još starom Rimu i antičkoj Grčkoj, gdje pronalazimo poveznice između turizma i sporta. I turizam i sport su, kao društvene aktivnosti globalnih razmjera čiji je razvoj ubrzan od 20. stoljeća naovamo, ostali funkcionalni dijelovi iste niše u industriji slobodnog vremena. Danas su turistička putovanja dio globalne kulture i razvidno je da broj domaćih i međunarodnih putovanja stalno raste.

2.1. Turizam kroz povijest

Povijest turističkih putovanja vezuje se uz pojavu novca, razvoj trgovine i općenito ekonomski razvoj društava pojedinih zemalja. Prva putovanja povezana su s razmjenom roba, osobito u Egipćana početkom 16. stoljeća, Grci su u tom vremenu često putovali zbog prisustvovanja sportskim događajima u što se ubrajaju i antičke Olimpijske igre, dok su rimski pripadnici viših slojeva društva putovali na odmor u Napuljski zaljev i brda oko Rima. Turističkim su putovanjima bili skloni i Englezi iz viših društvenih slojeva koji su za odmor birali selo i priobalje, a kasnije francusku obalu. Do danas, turističkim se putovanjima promijenila struktura, vrijeme i način na koji se provodi odmor.

U kontekstu aktualnog vremena, turizam je globalna društveno-ekonomska pojava koja djeluje i razvija se povezano s djelatnostima poput poljoprivrede, industrije, obrta, ribarstva, trgovine i drugih. Teoretičari W. Hunziker i K. Krapf su 1942. godine definirali turizam kao „skup odnosa i pojava koje proizlaze iz putovanja i boravka posjetitelja nekog mjesta ako se tim boravkom ne zasniva stalno prebivalište i ako s takvim boravkom nije povezana nikakva njihova gospodarska djelatnost“ (Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D., Kesar, O. i suradnici, 2011:29).

Turizam je polifunkcionalna pojava koja „generira brojne društvene i ekonomske funkcije koje se ostvaruju na turističkom tržištu“ (Bartoluci, V., Budinski, V., 2007) i ubraja se u najmasovnije, najdinamičnije i najsloženije društveno-ekonomske pojave. Prema Przeclawskom turizam je u širem smislu „skup fenomena prostorne mobilnosti povezan s dobrovoljnom i privremenom promjenom mjesta stanovanja, ritma i okruženja, kao i osobnim kontaktom s posjećenom okolinom bilo da je riječ o prirodnom, kulturnom ili društvenom okruženju“ (Przeclawski, K., 1973 prema Przeclawski, K. 2005, str. 52).

UNWTO definira turizam kao „aktivnost koja proizlazi iz putovanja i boravka osoba izvan njihove uobičajene sredine ne duže od godinu dana radi odmora, poslovnog putovanja i drugih razloga nevezanih uz aktivnosti za koje bi primili naknadu u mjestu koje posjećuju“ (Enzo Paci World Conference on the Measurement of the Economic Impact of Tourism, Nice, 1999). Turizam možemo promatrati kao globalno prisutni fenomen usmjeren na pružanje usluga potencijalnim potrošačima odnosno turistima. Istraživanju turizma posvećena su brojna znanstvena polja poput ekonomije, sociologije, psihologije, socijalne psihologije, prometa.

Proučavanje razvoja turizma započinje u 20. stoljeću iako je njegov razvoj započeo u predturističkom razdoblju. Turizam je neodvojiv od ekonomskog razvoja. Razvoj se može proučavati i analizirati kao „pojava u određenoj gospodarskoj ili društvenoj djelatnosti koja označava proces i promjene, stoga to nije samo ekonomski pojam, nego označava i pozitivnu promjenu neke društvene, gospodarske, političke ili druge pojave te se smatra širim pojmom od ekonomskog rasta“ (Bartoluci, M., 2013:23). U ekonomskoj teoriji razvoj obuhvaća proces gospodarskog rasta uz poboljšavanje standarda i kvalitete života ljudi povećanjem dohotka per capita (Mikić, Orsag, Pološki Vokić, Švaljek, 2011:793, prema Bartoluci, M. 2013).

Snažan gospodarski razvoj na globalnoj razini, tehnološki napredak i rast kupovne moći stanovništva uvjetuju potrebu bavljenja održivim razvojem u turizmu. Pritom se proučavaju i objašnjavaju odnosi između više komponenti turizma poput: ekonomske, ekološke i sociokulturne održivosti, a najvažniji čimbenik pritom je odnos ljudi koji se u turizmu pojavljuju u različitim ulogama. Turisti, zaposlenici, gospodarski subjekti i javne službe te lokalno stanovništvo imaju aktivnu ulogu u održivom razvoju (Bartoluci, M., 2013:132). Zbog doprinosa turizma razvoju nacionalnog gospodarstva, suvremene teorije proučavaju turizam kao jedan od čimbenika gospodarskog razvoja jedne zemlje. Ekonomskom politikom usmjeravaju se pravci razvoja različitih djelatnosti radi ukupnog gospodarskog i društvenog razvoja. Kako je turizam višefunkcionalna djelatnost, i turistička je politika određena ekonomskom politikom različitih turističkih i komplementarnih djelatnosti: ugostiteljstva (hotelijerstva, restoraterstva, kavanarstva), prometa, poljoprivrede, industrije, trgovine, komunalnih djelatnosti i drugih (Bartoluci, M., 2013:237).

Prema Bartoluci, M. (2013:35) turizam ima političku i socijalnu funkciju pri čemu je „politička funkcija doprinos miru i razumijevanju među ljudima pa se često ističe da je turizam putovnica mira“. Socijalna funkcija turizma ogleda se u smanjenju socijalnih razlika među narodima, zbližavanju i razumijevanju različitih kultura. Tim se područjem bavi sociologija turizma koja

istražuje odnose između domaćeg stanovništva i turista te proučava posljedice na demografski, ekonomski i sociokulturni prostor.

Republiku Hrvatsku se na razini Europske unije kvalificira kao turističku zemlju. Hrvatska ima 21 županiju (20 županija i Grad Zagreb) i svaka ima svoje osobitosti na kojima temelji svoj turistički potencijal, ponudu i razvoj. Posljednjih je godina napravljen značajan zaokret u percepciji sezonalnosti hrvatskog turizma. Isključiva orijentacija na ljetnu turističku sezonu na Jadranskoj obali i otocima proširena je na cjelogodišnju turističku ponudu zahvaljujući razvoju i oplemenjivanju turističke ponude na hrvatskom kontinentu.

Promatrajući promjene i „preoblikavanje“ turizma i turističke ponude u Hrvatskoj, iz ljetnog masovnog u cjelogodišnji alternativni turizam, jasno je zašto istraživači turizma na svjetskoj sceni negativno kritiziraju masovni turizam. Kritičari masovni turizam smatraju problematičnim zbog utjecaja na okoliš i domicilnu zajednicu uslijed preizgrađenosti turističkih destinacija i infrastrukture koja redefinira prostor trajno, a koristi se nekoliko mjeseci u godini, u sezoni. Pored činjenice niskog iskorištenja kapaciteta, visokih fiksnih troškova, niske stope povrata po ulaganju, sezonskog zapošljavanja čime kadrovi gube kontinuitet u razvoju kvalitete i vještine svoga rada kao ekonomskih problema masovnog turizma, kritičari također upućuju na bezličnost masovnog turizma i ukalupljene sheme po kojima se odvija.

Nasuprot tome je alternativni turizam čija se koncepcija u hrvatskoj turističkoj literaturi objašnjava pojmom „selektivni turizam“. Prema Pančić-Kombol alternativni turizam obuhvaća različite oblike turizma usklađene s prirodnim i društvenim vrijednostima lokalne zajednice koji gostima i primateljima gostiju omogućavaju uživanje u pozitivnim i vrijednim interakcijama uzajamnog iskustva (Pančić-Kombol, 2000:86). Za suvremene teoretičare masovni je turizam baziran na infrastrukturi, dok su alternativni oblici turizma bazirani na individualnim putovanjima, posebnim interesima, na odgovornosti prema lokalnoj zajednici i na zadovoljavanju posebnih želja i afiniteta suvremenih turista.

Jadrešić definira alternativni (selektivni) turizam kao „sintetički i generički pojam koji označava novu kvalitetu suvremenog i budućeg turizma, utemeljen na selekciji programa, odgovornom ponašanju svih sudionika, ekološkom i ekonomskom načelu uravnoteženog razvoja, kvalitetnoj razini usluge, izvornom identitetu i humanitetu usluge“ (Jadrešić V. prema Geić, S., 2011:223). U literaturi se alternativni turizam naziva i turizmom posebnih oblika, odgovornim turizmom, selektivnim turizmom te predstavlja protutežu nepovoljnim obilježjima

koje je uvjetovao masovni turizam. Gledano iz perspektive zadovoljenja potreba i interesa turista neki od alternativnih (selektivnih) oblika turizma su: ruralni turizam, zdravstveni, sportski turizam, ekoturizam, kulturni, nautički, gradski turizam, turizam događaja i manifestacija, gastronomski turizam, robinzonski turizam. Oblici alternativnog turizma su brojni, stalno se pojavljuju novi i obuhvaćaju sve uže segmente kretanja turista koji imaju specifične želje i ciljeve.

2.1.1. Turizam i lokalna zajednica

Lokalna zajednica podrazumijeva blizinu koja povezuje pojedince na određenom području (Petrić i Pivčević prema Jamesu, 2016:294). Kao prvo stajalište autori ističu *zajednicu mjesta* koja je različita od najbližeg okruženja, susjedstva do globalne cjeline. Drugo se stajalište tiče *zajednice temeljene na identitetu* koje čine individualci na osnovu nacionalnosti, religije ili kulture. Treće je stajalište vezano uz *zajednicu temeljenu na organizaciji* i tiče se različitih oblika udruženja i mreža bilo da su formalne ili neformalne.

Lokalna zajednica podrazumijeva fizički prostor na kojem se odvija turizam i njegovi procesi. Fizički prostor ujedno predstavlja resurs bilo da je riječ o prostoru koji se kao proizvod nudi na tržištu ili temelju na kojem se turistički razvoj razvija. Slijedom toga, lokalna zajednica je također turistički proizvod koji je jedinstven s obzirom na svoje sastavnice: kulturu, znanja i vještine, odnos prema gostu. Stavljanje u funkciju svih ekonomskih mogućnosti koje su na raspolaganju svakako spada u jednu od temeljnih uloga lokalne zajednice, osobito u turizmu. Sudjelovanje lokalne zajednice i odgovorna turistička praksa su ključni za održivost turističke destinacije (Petrić i Pivčević 2016:295). Kako bi se to omogućilo, lokalna zajednica se sve više uključuje u proces kreiranja turističkih strategija i donošenja odluka te na taj način usmjerava turizam na svom području. Također, uključenost lokalne zajednice u pojedine sfere turizma utječe na kvalitetu turističkog iskustva (Petrić, 2011:48) i o tome ovisi dugoročna održivost turizma.

2.1.2. Održivi razvoj i održivi turizam

U posljednjih petnaest godina Međimurje se snažno turistički razvija. Prema službenim statistikama Instituta za turizam Međimurska županija je 2016. godine bila u vrhu stope rasta turističkog proizvoda i uvelike se isticala u odnosu na slične kontinentalne hrvatske regije. Takav se rezultat pripisuje jasno usmjerenim, modernim politikama županijske i lokalnih vlasti. Na taj način, turizam je postao važna gospodarska grana uz koju se vezuje sve više djelatnosti, zapošljava lokalno stanovništvo, potiče lokalna proizvodnja, raste broj i kvaliteta smještajnih kapaciteta. Istovremeno se dugoročno planira raspolaganje turističkim resursima i čuva prirodna i kulturna baština iz čega proizlazi da Čakovec i cijelo Međimurje prakticiraju održivi turizam.

Prema Svjetskoj turističkoj organizaciji održivi turizam zahtijeva informirano sudjelovanje svih dionika, političko vodstvo koje osigurava široko sudjelovanje i izgradnju konsenzusa (<https://www.unwto.org/sustainable-development>). Postizanje održivog turizma je kontinuirani proces u kojem je nužno stalno pratiti utjecaje i, kad se ukaže potreba, uvoditi potrebne preventivne i/ili korektivne mjere. Održivi turizam turistima jamči dojmljivo iskustvo, visoku razinu zadovoljstva, podiže svijest o pitanjima održivosti i unaprjeđuje prakse održivog turizma. Koje su zadaće održivog turizma pojašnjeno je u Tablici 1.

Tablica 1.

Ključni elementi i zadaće održivog turizma

Ključni elementi održivog turizma	Zadaće održivog turizma
Optimalno korištenje resursa okoliša	Održavanje bitnih ekoloških procesa i pomaganje u očuvanju prirodne baštine i raznolikosti
Poštivanje socio-kulturne autentičnosti zajednice domaćina	Čuvanje izgrađene, živuće kulturne baštine i tradicionalnih vrijednosti, doprinos međukulturalnom razumijevanju i toleranciji
Osiguravanje održive, dugoročne gospodarske operacije	Pružanje i pravedno raspoređivanje socioekonomske koristi svim dionicima, stabilno zapošljavanje, dobre prilike za zaradu, socijalne usluge zajednicama domaćinima, doprinos smanjenju siromaštva

Izvor: Svjetska turistička organizacija – World Tourism Organization: Održivi razvoj i održivi turizam; poveznica <https://www.unwto.org/sustainable-development>

Optimalno korištenje prirodnih resursa i kontinuirani rad na očuvanju ekoloških procesa, prirodne baštine i biološke raznolikosti prvi je ključni element održivog turizma. Poštivanje društvenih i kulturnih vrijednosti zajednice stvara uvjete za očuvanje kulturne baštine, razumijevanje između različitih kultura i toleranciju. Treći je ključni element stalno unaprjeđivanje gospodarskih prilika, s posebnom pažnjom usmjerenom na ublažavanje siromaštva i poboljšanje ukupnih socijalnih prilika u zajednici. Na održivi turizam gleda se iz ekonomskog, društvenog i ekološkog aspekta. Prema Svjetskoj turističkoj organizaciji (<https://www.unwto.org/sustainable-development>) specifičnost *ekonomskog aspekta održivog turizma* je ulaganje u područja u kojem su pozicionirani smještajni objekti, povrat dijela profita zajednici, zapošljavanje i samozapošljavanje lokalnog stanovništva, nabave kod lokalnih proizvođača. *Društveni aspekt održivog turizma* podrazumijeva podržavanje rada organizacija koje na lokalnoj razini doprinose zaštiti prirodne i kulturne baštine te socijalnoj osviještenosti, davanje preporuka gostima da koriste lokalne usluge i kupuju lokalne proizvode. U društvene aspekte ubraja se i odbijanje usluga i proizvoda dobavljača koji iskorištavaju djecu ili provode testiranja na životinjama. *Ekološki aspekti održivog turizma* su recikliranje papira, plastike, stakla, upoznavanje zaposlenika i gostiju s ekološkim mjerama koje domaćin podržava, jasna ekološka politika u praksi te racionalno korištenje energenata (struje, plina, vode).

2.2. Sport u suvremenom društvu

Pojam sporta najčešće se povezuje s nadmetanjem temeljenom na tjelesnim sposobnostima i vještinama. Povezuje se s rekreacijom, načinom očuvanja zdravlja i životnog stila. Riječju, sport je sveobuhvatni pojam za tjelesne aktivnosti kojima se njeguju individualne fizičke sposobnosti, vještine i svojstva, a time i ukupno psihofizičko zdravlje osobe. Povezanost sporta i zdravlja je neupitna, a „veza između sporta i zdravlja je onoliko snažna koliko je zdrav onaj koji se bavi sportom“ (Breslauer, 2022:18). Prema Perasović i Bartoluci (2007) koncept sporta nije univerzalan i nema jednoznačnu definiciju uz anticipiranje sociološkog tumačenja „da se trebamo pitati koje su aktivnosti i zašto definirane kao sport u određenom društvu“.

Međunarodna asocijacija za sportske znanosti i tjelesno vježbanje (ICSSPE) je sport definirala sljedećim: „Sport je svaka tjelesna aktivnost, koja ima značaj igre i opseg mogućnosti natjecanja sa samim sobom ili s drugima. Ako je natjecanje s drugima, ono treba biti u viteškom duhu. Nema sporta bez fair playa.“ U suvremenom društvu sport je neodvojivi dio kulture, a njegovi začeci povezani su s ljudskom aktivnošću lova radi preživljavanja, obreda i zabave. Prema

Bijeloj knjizi o sportu Europske komisije iz 2007. godine, dokumentu koji sveobuhvatno definira ulogu sporta u Europskoj uniji, „sport je rastući društveni i ekonomski fenomen koji daje važan doprinos strateškim ciljevima solidarnosti i prosperiteta Europske unije. Olimpijski ideal razvoja sporta za promicanje mira i razumijevanja među narodima i kulturama, kao i obrazovanje mladih rođen je u Europi, a njegovali su ga Međunarodni olimpijski odbor i Europski olimpijski odbori“. Prema Zakonu o sportu Republike Hrvatske, sport obuhvaća: sportsku pripremu, sportsku rekreaciju, sportsku poduku, sportska natjecanja, vođenje sportskih natjecanja, upravljanje i održavanje sportskim građevinama (Zakon o sportu, NN 19/16).

U definicije sporta ubraja se i ona sociologa G. Magnanea da je „sport aktivnost u slobodno vrijeme, čija je dominantna fizičko jačanje kroz igru i rad istovremeno, a odvija se kroz natjecanja, obuhvaćena pravilima i specifičnim institucijama s mogućnošću preobrazbe u profesionalnu aktivnost“ (Ratković prema Magnane, 1964). Sport kao zabava i natjecanje povijesno su prepoznati u antičkim Olimpijskim igrama, Panatejskim igrama, Gladijatorskim igrama stare Grčke i Rima. Tjelesna sprema u srednjem vijeku razvijala se primarno među plemićima koje se osposobljavalo za vitezove. Kasnije se, s razvojem gradova i građanske klase, osnivaju sportska društva. Primarno su to bila društva streličara i mačevalaca. Njemačka je prva država u kojoj je u obrazovne ustanove uveden tjelesni odgoj, a slijedile su je Francuska, Švedska i Danska. Prema Bartoluciju i Škorić (2009) moderni sport svoje temelje ima u Engleskoj koja je 1896. godine obnovila antičke Olimpijske igre. Prisustvo natjecateljskog duha pri bavljenju sportom ogleda se u provjeravanju i stalnom unaprjeđivanju kroz sportske susrete, natjecanja, borbe.

Interes za istraživanje sporta u suvremenom društvu postoji među znanstvenicima različitih profila pa se tim područjem bave kineziolozi, psiholozi, sociolozi, medicinari, komunikolozi, ekonomisti. S aspekta opće populacije, sport je neodvojivi dio društvene strukture i najmanje je onih koji u sport nisu uključeni ni na koji način. Uz aktivne sportaše i rekreativce, trenere i suce, tu su i gledatelji sportskih zbivanja, pratitelji putem medija, članovi različitih sportskih organizacija. Sport je sastavni dio života i djelovanja obitelji, obrazovanja, medija, gospodarstva, politike.

Prema Beechu i Chadwicku sport se razvio kao poslovanje kroz sedam faza: utemeljenje, kodifikaciju, stratifikaciju, profesionalizaciju, post-profesionalizaciju, komercijalizaciju i post-komercijalizaciju. Utemeljenje započinje sa starim narodima kada se sport pojavljuje, dok se

kodifikacija odvija kao formalizacija same aktivnosti i organizacijskog prodora poput osnivanja lige. Kako sport raste, tako tijelo odgovorno za kodifikaciju oblikuje nekoliko liga natjecanja s tipičnim odnosima napredovanja u viših rang natjecanja, što se naziva stratifikacijom. Profesionalizacija se razvija s popularnošću nekog sporta i praćenjem sportskih događaja koja okupljaju sve veću publiku, podržavatelje, klubove obožavatelja, komercijalne sponzore čime se osigurava financijska naknada za sportaše (Beech, J., Chadwick, S., 2010.). Post-profesionalizacija je razdoblje u kojem određeni sport postaje seniorski profesionalni sport te je uz bok primjerice juniorskom, koji je amaterski. Komercijalizacija je faza u kojoj se sport razvija kao poslovna aktivnost u kojoj druge organizacije sport vide kao priliku za korištenje za vlastite ciljeve: nadgradnju imidža, sponzorstvo, uključivanje u upravljačka tijela, lige i klubove, sponzoriranje pojedinačnih sportaša. Post-komercijalizacija je faza koju je, primjerice, dosegno engleski nogomet (Beech, J., Chadwick, S. 2010.).

U kontekstu važnosti sporta na individualnoj razini pojedinca, sport i sportska rekreacija su danas najvažnija područja društvenog razvoja. Sportsku se rekreaciju smatra bitnim čimbenikom u vođenju kvalitetnog života, brige o psiho-fizičkom zdravlju, akademskom potencijalu i uspjehu te radnoj učinkovitosti ljudi. Bavljenje sportom i rekreacijom povezano je s osjećajem zadovoljstva pojedinca, reduciranjem stresa, unaprjeđenjem zdravlja u cjelini i osnaživanjem intelektualnih kapaciteta.

2.2.1. Razvrstavanje sportova prema karakteru i disciplinama

Postoje brojne podjele sportova. Bavljenje sportom može biti rekreacijsko, amatersko i profesionalno pa tako svaki sport može biti slobodnog ili natjecateljskog karaktera. U sustavu sporta djeluje: fizička osoba, pravna osoba i školsko sportsko društvo (Zakon o sportu, 2023). Fizička osoba koja djeluje u sustavu sporta je: sportaš, rekreativac, osoba koja obavlja stručne poslove u sportu, službena osoba koja sudjeluje u organiziranju i vođenju sportskog natjecanja, posrednik u sportu i ostale osobe u sportu. Pravna osoba koja djeluje u sustavu sporta je: sportski klub, udruga sportske rekreacije, sportska zajednica, sportski savez, krovno sportsko udruženje i ostale pravne osobe registrirane za obavljanje sportskih djelatnosti. Primarna podjela sporta je na pojedinačne (samostalne) i ekipne (skupne) sportove. U pojedinačnim sportovima pojedinac samostalno ulaže trud i vještinu za svoje uspjehe, dok se u ekipnim sportovima do cilja dolazi djelovanjem u skupini. Sportovi se dijele u kategorije i discipline.

Prema Nomenklaturi sportova i sportskih grana Hrvatskog olimpijskog odbora ([Nomenklatura sportova i sportskih grana.pdf \(udu-pgz.hr\)](#)) postoje: atletika, badminton, biciklizam, sportovi s loptom, sportovi s lopticom i palicom, biciklizam, gimnastika, sportovi preciznosti, sportovi snage, vodeni sportovi, sportovi na snijegu i ledu - zimski sportovi, sportovi s više disciplina, borilački sportovi i vještine, moto-sportovi, konjički, ekstremni sportovi, misaone igre i tradicijske igre.

Discipline u atletici su: trčanje, brzo hodanje, skokovi u dalj, skokovi u vis, troskok, skok s motkom, trčanje, maraton, polumaraton, ultramaraton, bacane diska, kladiva, koplja, kugle. Neki od sportova s loptom su: nogomet, košarka, odbojka, vaterpolo, ragbi. U sportove u kojima se loptica udara palicom ili batom ubrajaju se bejzbol, hokej na travi, kriket, golf. Biciklizam obuhvaća cestovni biciklizam, dvoranski i brdski biciklizam te ciklokros. Gimnastika uključuje: opću gimnastiku, ritmičku gimnastiku, sportsku gimnastiku, akrobatiku, trampolin, ples, aerobik. Sportovi snage su body building i dizanje utega, dok se u sportove preciznosti ubrajaju: bilijar, snooker, boćanje, kuglanje, streličarstvo, streljaštvo, pikado. Vodeni sportovi su: jedrenje, kajak i kanu na mirnim i divljim vodama, ronjenje na dah, orijentacijsko ronjenje, plivanje, sinkronizirano plivanje, vaterpolo, veslanje, skokovi u vodu i surfanje.

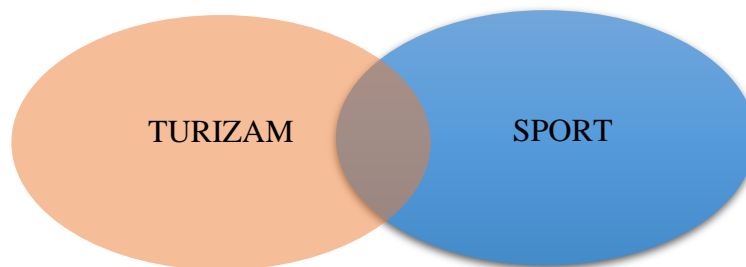
U zimske sportove ubrajaju se: alpsko skijanje, brzo klizanje, bob, curling, hokej na ledu, nordijsko skijanje, skijaški skokovi, umjetničko klizanje, snowbording, biatlon. Sportovi s više sportskih disciplina su biatlon, triatlon i petoboj. Borilački sportovi i vještine su boks, karate, hrvanje, judo, ju-jitsu, kickboxing, mačevanje, taekwondo, kung fu, savate boks, tajlandski boks i drugi. U moto-sportove ubrajaju se: automobilizam, formula 1, karting, motociklizam, motokros, nascar i reli. Konjički sportovi su polo, preponsko jahanje, kasačke utrke, konjičke utrke. Ekstremni sportovi su alpinizam, brdski biciklizam, bungee skokovi, ekstremni biciklizam, penjanje po ledu, padobranstvo, planiranje, rafting, ronjenje na dah, skateboarding, skijanje na vodi, slobodno penjanje, trekking. Misaone igre su čah i bridž. U tradicijske igre ubrajaju se: sinjska alka, trka na prstenac, potezanje konopa.

2.3. Društvena i ekonomska povezanost turizma i sporta

Kao što je već spomenuto, povijest turističkih putovanja vezuje se uz pojavu novca i ekonomski razvoj, a povod im je bila razmjena roba i prisustvovanje sportskim događajima. Uloga sporta u suvremenom turizmu je osnažila i ima rastući trend pa je tako i sportski turizam, kao alternativni (selektivni) oblik turizma, sve zastupljeniji. Pozitivni učinci sporta za zajednicu

tako se manifestiraju i na destinaciju, zauzimajući sve važniju ulogu u turizmu kroz ciljanu turističku ponudu. Geografska raširenost i broj putovanja povezanih sa sportom rastu eksponencijalno i postaju jednim od najbrže rastućih oblika turizma koji bilježi procijenjene stope rasta od oko 10% godišnje (Petrović, M. i sur., 2017). Turizam i sport su komplementarne pojave s brojnim zajedničkim interesnim područjima (De Villiers, 2001 prema Petrović, M. i sur., 2017) slijedom čega je moguće uočavati trendove u razvoju turizma i povezivati ih s globalnim trendovima u razvoju sportskog turizma (Bartoluci i sur., 2007, str. 12). Po ekonomskim učincima najunosnija, ujedno najatraktivnija i najmasovnija turistička sportska putovanja su putovanja na Olimpijske igre (Bilen i Bučar, 2001:4). Prema Hinchu i Highamu povezanost turizma i sporta prikazana je u Shemi 1.

Shema 1: Povezanost turizma i sporta

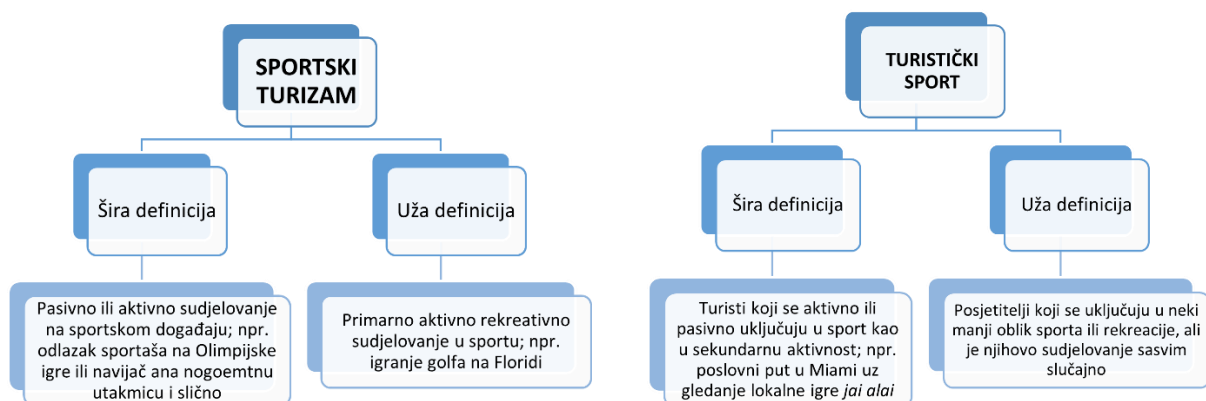
Izvor: Hinch, T. & Higham, J.: Sport Tourism Development, Cromwell Press, Clevedon, 2004, str.18.

Shematski prikaz ilustrira međuzavisnost turizma i sporta. Dok sport s jedne strane obuhvaća i turističke aktivnosti, turizam se jednim dijelom temelji na sportu i rekreaciji. Rastuća isprepletenost ovih društveno-ekonomskih odnosa uporište ima u činjenici da je bavljenje sportom i rekreacijom stanovništvu postalo dostupno u širokom opsegu. Pored toga, bavljenje sportom u službi očuvanja zdravlja postalo je životni stil i dio životne filozofije ljudi, jednako kao i putovanja koja su postala središnji aspekt načina života (Kostelac i sur., 2016). Prema Andrijašević (2012:60) sportski turizam je nužan faktor u prevenciji zdravlja, jer zahvaljujući tjelesnoj kulturi sprječava se prerano narušavanje tjelesnog i društvenog zdravlja. Prema Breslauer (2022:32) objava teksta pod nazivom „Sport i turizam“ autora Dona Anthonyja, 1960-ih godina u Velikoj Britaniji, “smatra se prvim pokušajem povezivanja sporta i turizma. U tom tekstu autor prikazuje ulogu sporta tijekom putovanja i odmora“.

2.3.1. Sportski turizam i njegove odrednice

Sportski turizam kao oblik alternativnog (selektivnog) turizma podrazumijeva putovanja kroz koja turisti zadovoljavaju specifične interese poput bavljenja sportskim i rekreativnim aktivnostima, praćenja sportskih događaja, sudjelovanja u sportskom usavršavanju i edukaciji. Sportski turizam je turizam u kojem je sport glavni motiv putovanja i boravka turista u turističkom odredištu (Bartoluci, 2004:13). U objašnjenju sportskog turizma Gammon i Robinson (prema Turco, Riley i Swart, 2002, 7-9) koriste pojašnjenje koje se sastoji od modela sportskog turizma i turističkog sporta (Bartoluci i Čavlek, 2007:102). Kad je riječ o sportskom turizmu turisti kao primarni motiv za putovanje imaju sudjelovanje u sportskim aktivnostima, bilo da u njima sudjeluju aktivno ili pasivno. Turistički sport kao model podrazumijeva da primarni motiv putovanja turista nije sudjelovanje su sportu ii njegovo praćenje, već nešto drugo. Pojam *sportskog turizma* i njegova distinkcija u odnosu na *turistički sport* prema Turco, Riley i Swart pojašnjen je na Slici 1.

Slika 1. Sportski turizam

Izvor: Bartoluci, M. Čavlek, N., (2007:102) modificirano prema Turco, D.M., Riley, R. i Swart, K. (2002), *Sport tourism*, str. 8, Morgantown: Fitness Information Technology

Sportski turizam obuhvaća sve oblike aktivnog i pasivnog uključivanja u sportsku aktivnost, neovisno je li riječ o organiziranoj ili povremenoj aktivnosti, zbog koje se mijenja mjesto boravka. Prema Vukonić i Čavlek (2001:365) u Hrvatskoj se pod pojmom *sportskog turizma* podrazumijeva „poseban oblik turizma u kojem prevladavaju sportski motivi za putovanje i boravak u određenim turističkim mjestima i centrima“. Bartoluci (2004:21) pravi razliku između pojmova *sport* i *sportska rekreacija*, a *sportski turizam* posebno razmatra u ljetnoj i zimskoj sezoni. Sportski je turizam posljednjih godina u primjetnom porastu što se pripisuje rastu svijesti o kontinuiranoj brizi o zdravlju, uslijed čega raste broj sudionika u sportu. Ljudi su se u prošlosti više kretali i fizički radili jer su to od njih iziskivali životni uvjeti. Tehnološki

napredak obilježava današnji život na način da sveprisutno korištenje tehnologije rezultira sjedilačkim načinom života. Zbog nedostatne tjelesne aktivnosti ljudi, sport i sportska rekreacija stavljeni su u fokus kao najvažnija područja društvenog razvoja. Na globalnoj razini, mnoge zemlje smatraju sportsku rekreaciju bitnim čimbenikom određenja kvalitete života, zdravlja i radne učinkovitosti ljudi. Bavljenje sportom i rekreacijom sve je popularnije zbog uske povezanosti sa subjektivnim osjećajem zadovoljstva, smanjenjem razine stresa, unaprjeđenjem mentalnog i tjelesnog zdravlja te akademskog postignuća.

Latković, Rukavina i Schuster (2015) navode procjene prema kojima se više od polovice stanovnika Europske unije, organizirano ili individualno, bavi sportom ili sportskom rekreacijom. Istraživanje Eurobarometra provedeno 2004. godine pokazalo je da se 38% građana bavi sportom ili sportskom rekreacijom jednom tjedno, a njih 78% smatra da sportska rekreacija pozitivno utječe na unaprjeđenje psihofizičkog zdravlja. Latković, Rukavina i Schuster ističu da rezultati ankete Eurobarometra iz 2007. godine upućuju na „nižu prevalenciju od 39 % stanovništva naše zemlje koje se ne uključuje u sportsko rekreativne aktivnosti“.

Prema Andrijašević (2012:60), sportski turizam je u uzlaznoj putanji s obzirom na nastojanja pojedinaca da vode brigu o kvaliteti života. Usporedo s rastom popularnosti sporta i sportske rekreacije, povećavaju se i potrebe za aktivnim provođenjem slobodnog vremena i odmora izvan mjesta stanovanja. Prema Jadrešić (2001:306) „turizam i sport su usko povezani, međusobno uvjetovani, utječu na bitno poboljšanje i rasprostranjenost društvene i gospodarske komponente življenja suvremenog čovjeka. Usko su uvjetovani procesima industrijalizacije, urbanizacije, tehničko-tehnološkog napretka, poboljšanja životnog standarda, itd.“. U Hrvatskoj se razvoj sportskog turizma bazira na programima zimskog i ljetnog rekreacijskog sporta, pri čemu se vodi računa o iskorištavanju prednosti i kapaciteta svake od regija. Razlikuju se: zimski sportsko-rekreacijski turizam, ljetni sportsko-rekreacijski turizam, nautički, lovni i ribolovni turizam, zdravstveno-preventivni programi i wellness turizam, humanitarne sportske manifestacije i drugi.

Prema Breslauer (2022:33) „veći interes za sportskim turizmom diljem svijeta javlja se krajem 20. stoljeća“. Autorica ističe (2022:35) da je u Hrvatskoj 1966. godine, „prvi objekt koji je bio u funkciji sportsko-rekreacijske ponude, izgrađen na Krku u Baškoj, a potom u Crikvenici. Ponuda se sastojala od jednog stola za stolni tenis, pikada, viseće kuglane i mini-golfa“. Uslijedile su izgradnje i otvaranja eksperimentalnih centara za sportski turizam u Puli i Makarskoj, koji su sadržavali boćališta, streljane i odbojkaška igrališta. Krajem 1968. godine,

prema Breslauer (2022:35), „izgrađeno je devet centara za sportski turizam koji su djelovali u Puli - Verudeli i na Zlatnim stijenama, u Omišu, Umagu, u Bolu na Braču, u Rovinju - Ville Rubin i hotel Eden i u Loparu na Rabu“. Imali su različite ponude što je pridonijelo njihovoj pojedinačnoj atraktivnosti. U kontinentalnom dijelu Hrvatske sportski se turizam razvijao 1970-ih godina ponajprije u Lipiku i Daruvarskim toplicama, a potom u Varaždinskim toplicama koje su veliki broj ležajeva, 350, imale isključivo za korisnike aktivnog odmora (Breslauer, 2022:35).

Kontinentalna Hrvatska ima višestruke mogućnosti za razvoj održivog sportskog turizma, a prepoznatljivi potencijali su biciklizam, utrke trkača, nordijsko hodanje, plivanje, rafting, plovodbe kanuom i kajakom i drugi. Prema Krajinović i Ferjanić Hodak (2019:789) veliki potencijal postoji u povezivanju sportskog s drugim specifičnim oblicima turizma: ekoturizmom, enogastronomskim turizmom, kulturnim turizmom. Slijedom toga, turisti i posjetitelji mogu steći potrebu za ponovnim dolaskom u destinaciju ili je preporučiti drugim potencijalnim turistima i posjetiteljima.

Sportski turizam podrazumijeva putovanje iz jedne destinacije u drugu radi praćenja nekog sportskog događaja ili manifestacije. Putovanja na sportske događaje izvan područja stanovanja su sve popularnija i zastupljenija u ukupnoj turističkoj slici. Sportskoj industriji u prilog ide i tehnološki napredak koji omogućuje kupovanje ulaznica za sportske događaje putem interneta i izravne prijenose sportskih događaja na televiziji i internetu.

3. Turistički i sportski potencijali grada Čakovca

Objedinjeni pogled na sport i turizam kao socio-ekonomske pojave omogućuje stvaranje novih pristupa u njihovom unaprjeđivanju i umrežavanju. Povezivanje u svrhu daljnjeg razvoja sportskog turizma iziskuje strateško promišljanje i pronalaženje niša koje izdvajaju destinaciju u odnosu na druga turistička odredišta.

3.1. Turistički potencijali grada Čakovca

Početak sustavnog pristupa razvoju turizma u Čakovcu povezan je s osnivanjem Turističkog društva Općine Čakovec (danas Turističke zajednice grada Čakovca) 8. veljače 1964. godine. Uporište osnivanju Društva pronalazimo u prvim turističkim aktivnostima lovnog i tranzitnog turizma u Međimurju, no primarni cilj utemeljenja bilo je organiziranje dviju manifestacija: „Međimurskog fašnika“ i „Porcijunkulova“ u Čakovcu (Kalšan, 2006:403). Danas su to najstarije priredbe i turističke atrakcije grada. Prekretnicu u razvoju turizma na području Čakovca i Međimurske županije, uz osnivanje Turističkog društva Općine Čakovec, predstavljala je izgradnja hotela „Park“ u Čakovcu 1966. godine, s obzirom na nedostatak smještajnih kapaciteta uslijed jačanja lovnog turizma, te revitalizacija Terma Sveti Martin (tada Toplica Vučkovec) koje su postale pokretač turizma u županiji nakon privatne investicije 2003. godine. Hotel „Park“ je u svoje vrijeme bio najveća investicija u međimurskom hotelijerstvu o kojoj je odluku donijela Skupština Općine Čakovec 1966. godine, u siječnju. Da je godinu dana ranije u Čakovcu postojao hotel, samo bi lovci ostvarili oko tri tisuće noćenja. Upravo po lovnom turizmu Čakovec i Međimurje su bili poznati u inozemstvu, osobito u Italiji, Austriji i Njemačkoj. Hotel „Park“ je ubrzo pokazao svu svoju opravdanost, a u svom je sklopu imao garaže i štenare za lovačke pse. Puna četiri desetljeća lovni turizam je bio okosnica turizma u Čakovcu, a novi trendovi formiraju se ulaskom u 21. stoljeće. Čakovec i Međimurje postaju poznatiji po turizmu događaja, eno-gastronomskom i zdravstvenom turizmu.

Na Fotografijama 1. i 2. prikazan je početak izgradnje Hotela „Park“ u Čakovcu i njegova dovršenost netom prije završetka građevinskih radova 1966. godine. Tlo je prije izgradnje isušeno s obzirom da je lokacija na kojoj je planirana izgradnja hotelskog objekta bilo močvarna. Riječ je o retenciji na području grada, stoga je zemljište šireg područja od samog gradilišta pripremljeno za postavljanje infrastrukture i izgradnju budućih stambenih objekata drenažom. Hotel „Park“ je tijekom 2017. i u prvoj polovici 2018. godine rekonstruiran i

ponovno otvoren, povećana je površina jednog dijela soba te je objekt dodatno opremljen kako bi ispunio uvjete za kategoriju hotela s 3 zvjezdice u skupini 55.10. hoteli i sličan smještaj. Izgled objekta danas prikazan je na Fotografiji 3.

Također 2018. godine privatni investitori su izgradili Hotel „Castellum“ sa 4 zvjezdice, koji se nalazi na atraktivnoj lokaciji u neposrednoj blizini centra grada, na rubu Perivoja Zrinskih, zaštićenog spomenika parkovne arhitekture. Moderan biznis hotel prima goste iz cijele Hrvatske, Europe i svijeta, mjesto je održavanja kongresa, seminara, poslovnih okupljanja, kulturnih i poslovnih događaja. S otvorenjem je postao i okupljalište domaće publike koja se okuplja u prostoru modernog caffè bara. Izgled i sadržaji Hotela Castellum prikazani su na Fotografijama 4. i 5.

Na području grada Čakovca registrirano je petnaest privatnih smještajnih kapaciteta koji se vode u službenoj evidenciji Turističke zajednice grada Čakovca.

Fotografija 1.
Početak izgradnje Hotela „Park“ u Čakovcu

Fotografija 2.
Hotel „Park“ u visokoj fazi izgradnje

Izvor: Mrežne stranice Hotela „Park“ Čakovec, <https://hotelpark.hr/zanimljivosti/izgradnja-hotel-park-45/>

Fotografija 3.
Današnji izgled Hotela „Park“ u Čakovcu

Izvor: Mrežne stranice Hotela „Park“ Čakovec, <https://hotelpark.hr/o-hotel/>

Fotografija 4.
Hotel „Castellum“

Fotografija 5.
Kongresna dvorana kapaciteta 100 osoba

Izvor: Mrežne stranice Hotela „Castellum“ Čakovec, <https://www.castellum-cakovec.com/o-hotelu>

Turistički potencijal Čakovca ogleda se u kulturnim, zabavnim, tradicijskim, religijskim i enogastronomskim događajima, povijesnim znamenitostima, sportskim događajima i sportskoj infrastrukturi, očuvanom okolišu. Većina javnih događaja je takove prirode da u sebi sadrže više elementa, primjerice tradicije, religije i zabave, istovremeno. U tom smislu, „Međimurski fašnik“ koji se održava u veljači ima tradicijske i zabavne elemente, „Antunovsko proštenje“ u lipnju obilježeno je religijskim i zabavnim sadržajima, „Porcijunkulovo“ u srpnju i kolovozu obuhvaća religijske elemente, tradicijske, zabavne i enogastronomске. Višednevni događaj kojim se u mjesecu svibnju obilježava „Dan grada Čakovca“ sadrži sportske programe (najpopularniji je Festival sporta „Čakovec živi sport“), kulturne, zabavne i enogastronomске. Događaj koji se održava u listopadu, „Jesen u gradu Zrinskih“ ima elemente tradicije i gastronomije. „Beer & Burger fest“ u listopadu je gastronomski događaj obogaćen sportskim i zabavnim sadržajima. Advent u gradu Zrinskih u prosincu je religijski događaj s mnoštvom svjetovnih elemenata poput sportskih i rekreativnih sadržaja te gastronomskih i zabavnih sadržaja.

Najstariji dio grada Čakovca je ujedno najveća turistička atrakcija. Tako se u turističke potencijale Čakovca ubrajaju se i kulturno-povijesne znamenitosti poput Palače Zrinskih (Starog grada) u kojoj je smješten Muzej Međimurja Čakovec te Muzej nematerijalne baštine – Riznica Međimurja. Palača je okružena zaštićenim spomenikom parkovne arhitekture, Perivojem Zrinskih. U centru grada je i posebno raskošna građevina nekadašnjeg Trgovačkog kasina izgrađena u secesijskom stilu 1903. godine, za potrebe Čakovečkog udruženja trgovaca. Nakon Drugog svjetskog rata u toj je zgradi bila Knjižnica Čakovec, a potom pa sve do danas sjedište sindikata. U središtu grada je i sakralni spomenik franjevačke Crkve sv. Nikole sa

samostanom. Memorijalna zbirka Ladislava Kralja Međimurca u centru Čakovca je dislocirani postav Muzeja Međimurja Čakovec. U Čakovcu se nalazi Ekomuzej Međimurje malo kojim upravlja Turistička zajednica Međimurske županije.

Razvoj pješačkog turizma u Čakovcu ima dugu povijest. Planinarski put je najdugovječnija obilježena trekking staza u Međimurju, na relaciji Čakovec-Štrigova-Železna Gora-Čakovec. Projekt razvoja pješačkog turizma „Međimurje walking & trekking“, kojim se nastavlja uređenje mreže pješačkih staza na području grada, jedna je od okosnica rada TZG Čakovec. Turistički potencijali Čakovca prepoznaju se uvelike i u sportskim događajima, okupljanjima i edukacijama o čemu će više biti rečeno u poglavlju 3.2. Sportski potencijali grada Čakovca.

U višednevnim kulturno-umjetničkim događajima duge tradicije također su prepoznati turistički potencijali s obzirom da publika dolazi iz drugih krajeva Hrvatske i susjednih zemalja. To su: Festival jazza - Jazz fair (2023.godine održan po 21. put), Majski muzički memorijal Josip Š. Slavenski (2023. održan 41. put), Ljeto u gradu Zrinskih (2023. održan po 26. put), Međunarodna revija filmova za djecu (2023. održana 10. put), Internacionalna filmska radionica (2023. održana 29. put), Susret profesionalnih kazališta za djecu i mlade Hrvatski centar ASSITEJ (2023. održan 26. put), Noć muzeja (2023. godine održana 19. put). Hrvatska turistička zajednica (HTZ) je Gradu Čakovcu dodijelila nagrade „Zeleni cvijet“ za najuređenije mjesto kontinentalne Hrvatske tri godine uzastopno: 2008., 2009. i 2010. godine. HTZ je 2011. godine proglasio Perivoj Zrinskih najuređenijim parkom u mjestu u kontinentalnoj Hrvatskoj (HTZ, 2017.).

Čakovec je 2013. godine ušao u finale prestižnog natječaja Europske komisije pod nazivom Europska destinacija izvrsnosti - European Destinations of Excellence (EDEN, https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/tourism/awards-and-outreach-activities/eden_en).

EDEN inicijativa Europske komisije pokrenuta je 2006. godine s ciljem promicanja modela održivog turizma, a provodi se u sklopu programa COSME. Cilj EDEN-a je stvaranje mreže najljepših destinacija održivog turizma i promocije turistički manje razvijenih odredišta u državama članicama Europske unije i državama kandidatkinjama. Svake godine natječaj ima drugu temu, a 2013. godine tema je bila „Pristupačni turizam“. To podrazumijeva da destinacije razvijaju turističku ponudu koja je dostupna svim osobama, neovisno o njihovim fizičkim ograničenjima, invaliditetu ili starosnoj dobi. Ulaskom u finale EDEN-a, Čakovec je dobio potvrdu grada pristupačnosti visoke razine što se ubraja u društvene aspekte održivog turizma. Za potrebe izrade *Strategije razvoja grada Čakovca za razdoblje do 2020. godine* napravljena

je Analiza snaga, slabosti, prilika i prijetnji (Strenghts, Weaknesses, Opportunities, Threats, SWOT) za područje Turizam. Analiza situacije prikazana je u Tablici 2.

Tablica 2.

SWOT analiza situacije u turizmu Čakovca iz 2016. godine

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> ○ Bogatstvo materijalnih i kulturnih dobara ○ Brojnost i održavanje tradicije manifestacija ○ Očuvana kulturna i povijesna baština ○ Veliki broj kulturnih spomenika ○ Široka gastronomska ponuda ○ Grad Zrinski-povijesno naslijeđe ○ Raznovrsnost kulturnih događanja ○ Kvalitetni ljudski potencijali u turističkim organizacijama i zajednicama 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nedovoljna zaštita pojedinih kulturnih i povijesnih dobara i prirodne baštine kao i njihova iskorištenost u turističke svrhe ○ Grad Zrinskih - bogato povijesno naslijeđe - nedovoljno iskorišteno s aspekta proširene turističke ponude ○ Nemogućnost pristupa Muzeju u određenim danima - pogotovo vikendom ○ Neiskorišteni potencijali očuvane baštine ○ Nedostatak kvalitetnih smještajnih kapaciteta i usmjerene gastronomske ponude ○ Nedovoljno kulturnih manifestacija i programa tijekom čitave godine ○ Premalo korištenje turističkih potencijala koji proizlaze iz tradicijskih i autohtonih turističkih proizvoda i usluga
Prilike	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> ○ Korištenje sredstava iz dostupnih EU fondova apliciranjem projekata na otvorene natječaje za razvoj kontinentalnog i ruralnog turizma ○ Privlačenje turista s većom kupovnom moći iz EU zemalja uslijed stvaranja „imidža“ Grada kao poželjne turističke destinacije ○ Povećana potražnja za specifičnim granama turizma - kao što je zdravstveni turizam, ciklo turizam, kulturni turizam što doprinosi povećanju dolazaka posjetitelja/turista i noćenja ○ Brendiranje turističkih proizvoda i usluga na nacionalnoj razini 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Konkurentski imidž susjednih gradova i regija ○ Slaba zakonska i administrativna potpora turizmu ○ Otežani procesi i odugovlačenje s očekivanim natječajima za apliciranje projekata na bespovratne nacionalne i EU financijske izvore

Izvor: Strategija razvoja grada Čakovca za razdoblje do 2020. godine, 2016., str. 55.

Navedenom strategijom formiran je tekst vizije koja glasi: Grad Čakovec – Uređena sredina koja ostvaruje svoj puni potencijal kroz inovacije, poduzetništvo, obrazovanje, sport, kulturu i prirodnu baštinu.

3.1.1. Strategija razvoja turizma grada Čakovca

U svakoj sredini koja turizam razumijeva kao važnu kariku u gospodarskom, društvenom i održivom razvoju neophodno je kreirati osnovni strateški okvir lokalnog turističkog razvoja. Strategija razvoja turizma predstavlja dokument koji je od ključne važnosti za definiranje i osiguravanje osnovnih pretpostavki za održiv i planski usmjeravan razvoj turizma, za efikasno i održivo upravljanje destinacijom, brendiranje i za povećanje ekonomskih učinaka turizma. Strategijom se definira vizija turističkog razvoja, stoga je važno da u proces njezine izrade budu uključene sve relevantne interesne skupine. S obzirom da strategija predviđa pozicioniranje destinacije u predstojećem razdoblju i predlaže razvojnu viziju, važno je da aktualna pozicija i praksa u turizmu budu objektivno interpretirane. Također, strategija razvoja turizma mora biti usklađena s vizijom i smjernicama razvoja grada.

Turistička zajednica Grada Čakovca ne posjeduje znanstveno utemeljeni dokument razvoja turizma u Čakovcu kojim predlaže razvojnu viziju u periodu od pet godina. U posljednjih trideset godina nije izrađena nijedna strategija razvoja turizma grada. Program rada TZG Čakovca temeljio se i temelji se na godišnjem Programu rada s financijskim planom koji Turističkom vijeću i Skupštini predlaže direktor Zajednice. Za potrebe izrade ovoga rada prikupljen je podatak da je jedan od prvih dokumenata koji spominje turizam u Međimurju, a time i u Čakovcu, bio Prostorni plan Međimurske županije (PPMŽ) iz 2001. godine. Među ciljevima PPMŽ istaknut je razvoj turizma i „sudjelovanje s malim udjelom u ukupnom gospodarstvu. S obzirom na mogućnosti prostora, postojeće kapacitete i povoljnu prometnu povezanost sa širom regijom, turizam kao grana gospodarstva morao bi imati veći značaj“ (Prostorni plan Međimurske županije, 2001) NStrateški dokumenti koji obuhvaćaju područje turizma u Čakovcu su Strategija razvoja grada Čakovca za razdoblje do 2020. godine (2016.), Provedbeni program Grada Čakovca za razdoblje od 2021. do 2025. godine (2021) i Strategija razvoja urbanog područja (SRUP) Čakovec za razdoblje od 2021. do 2027. godine (2023).

Strategija razvoja grada Čakovca za razdoblje do 2020. godine u poglavlju 3.1. Turizam i kultura opisuje stanje u turizmu 2016. godine, broj noćenja domaćin i stranih turista te

konstatira da „treba podržavati na čitavom području Grada Čakovca programe gospodarskog razvitka raznih usmjerenja (poljodjelstvo, stočarstvo, industrija, građevinarstvo, obrt, promet, turizam, rekreacija, razne usluge i sl.), među kojima su najpoželjnije brojne manje poduzetničke inicijative, koje su najviše vezane za vrijednosti i pogodnosti ovog prostora, koje će se uklopiti u prirodni i kultivirani ambijent prema načelima održivog razvitka i voditi računa o usklađenom razvoju i uređenju prostora“ (Strategija razvoja grada Čakovca za razdoblje do 2020. godine, 2016:36). U Tablici 3. prikazan je Strateški cilj 1 - Konkurentno gospodarstvo i kvalitetna turistička ponuda, Prioritet 1.6. - Jačanje i razvoj kvalitetne i nove turističke ponude sadržan u Strategiji razvoja grada Čakovca za razdoblje do 2020. godine (2016).

Tablica 3.

Strateški cilj 1 Strategije razvoja grada Čakovca za razdoblje do 2020. godine

Strateški cilj 1 – Konkurentno gospodarstvo i kvalitetna turistička ponuda		
Prioritet 1.6. – Jačanje i razvoj kvalitetne i nove turističke ponude		
Mjera	Svrha	Aktivnost
M 1.6.1. Razvoj programa turističkih manifestacija i turistički poželjnog uređenja centra Grada	Obogaćena turistička ponuda tokom cijele godine. Organizirana događanja koja doprinose turističkoj ponudi i čine Grad poželjnim turističkim mjestom.	- povećavati broj kulturnih manifestacija i turističkih projekata - urediti centar grada Čakovca na način turistički atraktivnog i poželjnog mjesta - omogućiti i osigurati djelovanje malim tradicijskim zanatima u centru grada Čakovca zbog povećavanja turističke ponude i atraktivnosti Grada Čakovca
M 1.6.2. Razvoj specifičnih granaturizma	Povećana turistička ponuda koja proizlazi iz specifičnih grana turizma.	- podupirati specifične grane turizma koje se odnose na eno-gastro turizam, rekreacijski-ciklo turizam, kulturni turizam, zdravstveni turizam i ostale specifične grane turizma
M 1.6.3. Potpora stvaranju novih turističkih proizvoda i usluga i iskorištenja turističkih potencijala	Podrška kreativnim i inovativnim turističkim ponudama.	- iskorištavati turističke potencijale - administrativna potpora razvoju novih turističkih proizvoda i usluga - stvoriti konkurentski turistički imidž Grada Čakovca
M 1.6.4. Podrška stvaranju smještajnih kapaciteta	Stvoreni kvalitetni smještajni kapaciteti koji zadovoljavaju potražnju.	- stvarati kvalitetne smještajne kapacitete koji će pridonositi razvoju turističke ponude

Izvor: Strategija razvoja grada Čakovca za razdoblje do 2020. godine, 2016., str. 72

Provedbeni program Grada Čakovca za razdoblje od 2021. do 2025. godine usklađen je s Planom razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine te sadrži popis prioriteta djelovanja koje će Grad Čakovec provoditi tijekom mandatnog razdoblja. Za 1. Prioritet javne politike Međimurske županije - Održivo gospodarstvo navedena su tri Posebna cilja Grada Čakovca: 1) Konkurentno i inovativno gospodarstvo; 2) Suvremeno i otporno biogospodarstvo; 3) Održiv, inovativan i otporan turizam. U Provedbenom programu se navodi da „Čakovec želi definirati svoju poziciju u kontinentalnom turizmu kao polazna točka bogate ponude Sjevera te posebno Međimurja - lječilišni, gastro, eno turizam te bogata ponuda muzeja“. Mjera za ostvarenje Posebnog cilja 3) Održiv, inovativan i otporan turizam prikazana u Tablici 4. je 3.1. Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih turističkih proizvoda i usluga vodeći računa o kulturi, zaštiti prirode i kvaliteti života stanovništva (Provedbeni program, 2021:18).

Tablica 4.

Popis mjera za postizanje posebnih ciljeva Plana razvoja Međimurske županije do 2027. godine

NRS	1. PRIORITET JAVNE POLITIKE MEĐIMURSKE ŽUPANIJE ODRŽIVI RAZVOJ		
	Naziv posebnog cilja		Naziv mjere
SC.1	PC 1	Konkurentno i inovativno gospodarstvo	1.1 Jačanje usluga potpore poduzetništvu 1.5 Proaktivno pristupanje privlačenju ulaganja i razvoju gospodarskih zona 1.6 Promocija međimorskog gospodarstva na domaćim i stranim tržištima
SC.9	PC 2	Suvremeno i otporno biogospodarstvo	2.1 Jačanje konkurentnosti i dodane vrijednosti poljoprivredno-prehrambenog sektora ulaganjem u znanje i inovacije 2.2 Dobro upravljanje tлом, vodama i bioraznolikošću
SC.1	PC 3	Održiv, inovativan i otporan turizam	3.1 Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih turističkih proizvoda i usluga vodeći računa o kulturi, zaštiti prirode i kvaliteti života stanovništva
SC.2	PC 4	Kvalitetno i suvremeno obrazovanje	4.2 Osiguranje odgovarajućih ljudskih i materijalnih kapaciteta za predškole i školske ustanove 4.4 Promicanje vrijednosti znanja (obrazovanja i usavršavanja) u zanimanjima koja nedostaju

Izvor: Provedbeni program Grada Čakovca za razdoblje 2021.-2025., 2021., str. 18.

Strategija razvoja urbanog područja (SRUP) Čakovec za razdoblje od 2021. do 2027. godine (2023.) u ključne potencijale u području gospodarstva ubraja „razvoj turističke infrastrukture i povećanja prepoznatljivosti urbanog područja kroz razvoj posebnih oblika turizma“. Prema statističkim podacima iz SRUP-a Čakovec (2023:34) prosječno zadržavanje turista na urbanom području je 2 dana, iz čega proizlazi da je razvijen tzv. „vikend turizam“, uz postojanje potencijala za rast u tom segmentu. Čakovec obiluje javnim događajima od kojih većinu posjećuju domaći i strani turisti i gosti. Ističu se Međimurski fašnik, Dan Grada Čakovca, Antunovsko proštenje, Porcijunkulovo, Jesen u gradu Zrinskih i Advent u gradu Zrinskih koje organizira Turistička zajednica Grada Čakovca.

U razvojne Potrebe urbanog područja Čakovec uvršten je Razvoj turističke infrastrukture (2023:35), a u razvojne Potencijale su ubrojene brojne prirodne ljepote, turistički proizvodi i događaji koji se mogu posjetiti tijekom cijele godine. SRUP Čakovec u Posebni cilj 2.2. Jačanje sportske infrastrukture ubraja mjere: 2.2.1. Podizanja uključenosti ljudi u sportsko-rekreacijske aktivnosti i 2.2.2. Izgradnju i širenje prostora namijenjenih sportu i rekreaciji (2023:40). Posebni cilj 3.1. Razvoj biciklističke i pješačke infrastrukture ubraja mjere 3.1.1. Povezivanje urbanog područja biciklističkim i pješačkim stazama, 3.1.2. Obnovu neiskorištenog i zapuštenog prostora u svrhu pretvaranja za biciklistički prijevoz i 3.1.3. Očuvanje i uređenje postojećih biciklističkih i pješačkih staza. Ove mjere, uz nastojanje i cilje da se što više stanovnika na posao, u školu i rekreativno vozi biciklom i ide pješke, uključuju i korištenje staza u turističku svrhu. Povezivanje pješačko-biciklističkih staza (PBS) u mrežu staza u cijeloj Međimurskoj županiji ujedno predstavlja upotpunjavanja novih dionica u cikloturizmu Čakovca i Međimurja u cjelini. Posebni cilj 3.3. Uređenje javnih prostora obuhvaća mjere 3.3.1. Spajanje više djelatnosti i većeg broja sadržaja na jednom javnom prostoru i 3.3.2. Već aponuda javnih pametnih i zelenih urbanih vozila. Ove mjere uključuju postojanje prijevoznih linija unutar područja grada Čakovca što pojednostavljuje i olakšava kretanje stanovnika te se može koristiti u turističke svrhe već brendiranog The Amazon of Europe Bike Traila, uz primjenu digitalne tehnologije i kartografije. Vizija urbanog područja Čakovec glasi: Urbano područje Čakovec područje je otpornog, inovativnog i održivog gospodarstva te zdravog, obrazovanog i uključivog društva, koje njeguje održivi urbani razvoj radi ugodnog životnog okruženja.

Drugi posebni cilj (1.2. Osnajivanje posebnih oblika turizma) izdvaja turističku granu kao jednu od najvažnijih grana kako za Republiku Hrvatsku, tako i za Međimurje, pa i urbano područje Čakovec (SRUP, 2023:64). S obzirom na geoprometni položaj, očuvanu prirodu i blisku povezanost različitih gospodarskih djelatnosti (npr. poljoprivrede, prerade i uslužnih

djelatnosti), postoji potreba i mogućnost za razvijanje i osnaživanje posebnih oblika turizma, što se konkretno odnosi na kontinentalni turizam u cjelini (Mjera 1.2.1.; uključivanje poljoprivrede u turističku ponudu, iskorištavanje blagodatni voda i šuma), aktivni turizam (Mjera 1.2.2.; cikloturizam) i uključivanje enološke i gastronomske ponude kao specifičnih turističkih sadržaja (Mjera 1.2.3.), gdje se dodatno mogu izdvojiti vinski i kulinarski specijaliteti kraja.

Masterplan razvoja turizma Međimurske županije do 2020. godine, koji je 2016. godine izradio Institut za turizam, navodi ograničenja i potencijale u razvoju turizma Međimurja. Temeljem razgovora s predstavnicima glavnih institucionalnih dionika razvoja turizma stečen je uvid u ograničenja i poželjne smjerove razvoja turizma u Međimurju. Čakovec je naveden u samo jednom segmentu i to kao grad čiji je poželjan smjer razvoja turizma baziran na sportu. Čakovec je među stanovništvom od 1970-tih nazivan „gradom sporta“. Prikazano u Tablici 5. na isti se način, kao „grad sporta“, navodi i u Masterplanu razvoja turizma Međimurske županije do 2020. godine (2016:21).

Tablica 5.

Ograničenja razvoja turizma i poželjni smjerovi razvoja turizma u Međimurju

Ograničenja turističkog razvoja	Razvojni potencijal
<p>Interni faktori</p> <ul style="list-style-type: none"> • izostanak kontinuirane razvojne politike • neriješeno vlasništvo nad objektima/zemljom • ljudski resursi <ul style="list-style-type: none"> • potkapacitiranost institucija • nedostatak obrazovanog kadra • odljev kadrova • nedostatak financijskih resursa za EU projekte • ograničavajući prostorni planovi • neprepoznatljivost Županije • nedostatak smještaja • nedovoljno poznavanje turističkog tržišta • Nedovoljni prodajni naponi <p>Eksterni faktori</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatak podrške države za kontinentalni turizam (MINT, HTZ) • fiskalna opterećenja • konkurencija 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravlje <ul style="list-style-type: none"> • Terme Sv. Martin • Draškovec • Sport i rekreacija <ul style="list-style-type: none"> • biciklizam • hodanje/trekking • Čakovec – grad sporta • nautika i riječna krstarenja • Enogastronomija <ul style="list-style-type: none"> • lokalno proizvedena hrana; biodinamična • vinari: rast kvalitete, usluga u turizmu • Kultura <ul style="list-style-type: none"> • Zrinski, Muzej Međimurja • etnotočke, ekomuzej • Ezoterijski turizam <ul style="list-style-type: none"> • Steiner, energije, labirinti • Tranzit

Izvor: Masterplan razvoja turizma Međimurske županije do 2020. godine (2016:21)

Postoji i turističko-obrazovni potencijal u Čakovcu u kojem djeluje ustanova visokog obrazovanja Međimursko veleučilište (MEV) osnovano Uredbom Vlade Republike iz studenog 2007. godine. MEV je s radom počeo akademske godine 2008./2009. Veleučilište polaznicima omogućuje studij na preddiplomskom stručnom studiju Računarstva, Menadžmenta turizma i sporta i Održivog razvoja, te specijalistički diplomski stručni studij Menadžmenta turizma i sporta.

Stručni studij Menadžmenta turizma i sporta ima 2 modula na preddiplomskom studiju: Menadžment turizma i Menadžment sporta. Studenti stječu kompetencije za izradu poslovnih i ekonomskih analiza, za rad u hotelima, motelima, hostelima i smještajno-ugostiteljskim objektima, upravljanje poslovnim sustavima na poslovima menadžmenta u turizmu, turističke zajednice, udruženjima i savezima za turizam i sport, sportskim društvima, zabavnim parkovima, bazenima, sportskim dvoranama i sličnim objektima, vođenje poslovanja turističkih organizacija, vođenje sportskih organizacija, klubova, saveza, sportskih poduzeća i slično. Specijalistički diplomski stručni studij menadžmenta turizma i sporta na MEV-u je izvanredni dvogodišnji studij. Polaznici se osposobljavaju za praktični rad u turističkom gospodarstvu, sportskim organizacijama te za izvršenje poslova vezanih uz organizaciju i realizaciju turističkih i sportskih usluga, manifestacija i drugog (preuzeto s <https://www.mev.hr/studijski-programi>). Menadžment turizma i sporta u skladu je s trendom razvoja turizma u Republici Hrvatskoj te se usmjerava na sportski turizam koji je jedan od najznačajnijih i najbrže rastućih segmenata u turizmu u svijetu, s potencijalom koji i dalje raste.

Uz studij menadžmenta za turizam i sport na Veleučilištu u Čakovcu, u Hrvatskoj se sveučilišni studij turizma izvodi na nekoliko sveučilišta: Ekonomskom fakultetu u Split, Filozofskom fakultetu u Zadru, Fakultetu za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu u Opatiji, Sveučilištu u Dubrovniku.

3.1.2. Turistička zajednica Grada Čakovca i njezina uloga u razvoju turističke destinacije

Preteča Turističke zajednice grada Čakovca (TZG Čakovca) je Turističko društvo Općine Čakovec osnovano 1964. godine. Tijekom godine TZG Čakovca organizira više manifestacija i akcija: Međimurski fašnik, Dan Grada Čakovca, Antunovsko proštenje, Porcijunkulovo, Jesen u Čakovcu, Advent u gradu Zrinskih i doček Nove godine. Organizator je brojnih događanja i koncerata na području grada Čakovca, redovito se pojavljuje na sajmovima diljem Hrvatske, izdavač je mnogih promotivnih materijala i pružatelj informacija turistima i građanima. TZG

Čakovca pripada sustavu Hrvatske turističke zajednice s Glavnim uredom u Zagrebu, a surađuje s Ministarstvom turizma, Institutom za turizam Zagreb, Gradom Čakovcem, Međimurskom županijom, s gradskim i županijskim institucijama, dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama, nevladinim sektorom, Turističkom zajednicom Međimurske županije te lokalnim i drugim regionalnim turističkim zajednicama (službene mrežne stranice TZG Čakovca, poveznica <https://www.visitcakovec.com>). Zakonski predstavnik Turističke zajednice grada Čakovca je gradonačelnica, ujedno predsjednica TZG Čakovca. Turistička zajednica Čakovec zapošljava direktora, stručnog suradnika i administrativnog referenta. Financiranje je regulirano Zakonom o turističkim zajednicama i članarinama i Zakonom o boravišnoj pristojbi. Drugi prihodi dolaze iz Proračuna Grada Čakovca, projektnih aktivnosti te kroz sponzorstva i donatorstva.

Tijela TZG Čakovca su: Skupština, Turističko vijeće i Predsjednik Zajednice. *Skupština* je najviše tijelo upravljanja, a čine je predstavnici pravnih i fizičkih osoba s područja grada, razmjerno visini udjela pojedinog člana u prihodu Zajednice. Skupština donosi Statut Zajednice, odluke o osnivanju i ustroju, pravima i dužnostima te načinu poslovanja, izboru i razrješenju članova Turističkog vijeća, donosi godišnji program rada Zajednice, nadzire poslovanje Zajednice, utvrđuje visinu članarine za dragovoljne članove, daje nadležnim tijelima inicijative za donošenje zakona i drugo. *Turističko vijeće* je izvršno tijelo koje provodi odluke i zaključke Skupštine Zajednice, predlaže godišnji program rada, upravlja imovinom Zajednice, donosi opće akte za rad i djelovanje stručne službe, imenuje direktora Zajednice, a za svoj rad odgovara Skupštini. Turističko vijeće ima osam članova koje bira Skupština. *Predsjednik Zajednice* predstavlja Zajednicu, a prema važećem Zakonu o turističkim zajednicama predsjednik je gradonačelnik. Dužnost predsjednika TZ ože obnašati i osoba koju, iz redova članova Turističke zajednice, odredi gradonačelnik.

3.2. Sportski potencijali u razvoju turizma u gradu Čakovcu

U sportske potencijale ubrajaju se sve prednosti i šanse koje destinacija može koristiti u svrhu razvijanja i unaprjeđivanja turističke ponude. Čakovec u tom smislu posjeduje raznoliku sportsku infrastrukturu i objekte, veliku sportsku zajednicu koju čine sportski klubovi i organizacije te sportske događaje i manifestacije. Čakovec ima povijesno uporište u činjenici snažnog razvoja sporta prije više od stotinu godina, razvijenu sportsku infrastrukturu i objekte,

kulturu bavljenja sportskom i rekreacijom od najranije dobi, organiziranje kroz sportska društva i klubove te brojnost sportskih događaja i manifestacija.

3.2.1. Povijest sporta u Čakovcu

Pregled povijesti razvoja sporta i njegove važnosti za razvoj i povezanost lokalne zajednice opisana je na službenim mrežnim stranicama Zajednice sportskih udruga Čakovca (<https://zsucakovca.hr/o-zajednici/povijest-sporta-u-cakovcu>).

Sportovi koji su se u Čakovcu prvi prakticirali su kuglanje, mačevanje i klizanje. Najdulju povijest ima **kuglanje**. Prvi klub je 1886. godine osnovalo dvadeset članova, a bio je vezan uz gostionicu. Njihov je cilj bio da se uz kuglanje kao ugodno vježbanje tijela održavaju sastanci. Prema podacima Zajednice sportskih udruga Čakovca (<https://zsucakovca.hr/o-zajednici/povijest-sporta-u-cakovcu>) kuglači su se u zimskim danima bavili streljaštvom. Klub je početkom 1900-tih imao 52 člana.

Klizači su se spontano počeli okupljati 1887. godine, a Čakovečko klizačko društvo osnovano je 1890. godine. Okupljalo je isprva 23 aktivna i 3 podržavajuća člana (<https://zsucakovca.hr/o-zajednici/povijest-sporta-u-cakovcu/>). **Klizanje** se odvijalo na jezeru podno Starog grada, a prvo uređeno klizalište otvoreno je na Novu godinu 1891. Klizalo se uglavnom u večernjim satima pod električnom lučnom rasvjetom, a društvo je ubrzo naraslo na 80 članova. Njihov je cilj bio zabaviti se uz klizanje, usavršavati se, organizirati natjecanja i proslave.

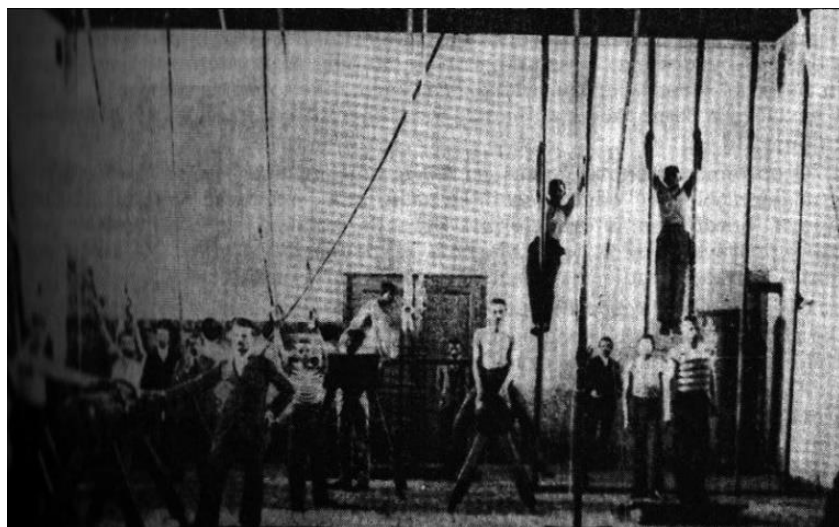
Mačevanje je u Čakovcu bilo prisutno već 1897. godine, da bi 1904. bilo osnovano Društvo za gimnastiku i mačevanje. Nakon gašenja kluba, zagrebački mačevalački podsavez je 1931. godine pokušao ponovno osnovati Mačevalačko društvo Čakovec. Poticaj su pronašli u mačevalačkoj tradiciji prije Prvoga svjetskog rata, no dalje od inicijative nisu došli. Tako više ni mačevanja u Čakovcu neće biti.

Sokolsko društvo Čakovec osnovano 1920. godine sinonim je početka organiziranog razvoja tjelesnog vježbanja i sporta u Čakovcu. Snažnija aktivnost društva, koje je po svojoj prirodi bilo **gimnastičko društvo**, prepoznaje se koncem 1928. Prva javna manifestacija sokolskih društava Međimurja organizirana je u Kotoribi 6. i 7. rujna 1930. godine. Te godine sokolska društva doživljavaju reorganizaciju s ciljem da populariziraju svoj rad i okupe još članova te u tome uglavnom i uspijevaju. Početkom 1931. započinje izgradnja Sokolskog doma, današnjeg

Macanovog doma u Čakovcu, za koji je zemljište poklonila Općina, a radove financirali građani. To je bila prva dvorana u gradu otvorena širokom krugu građana, odigravši tako značajnu ulogu u razvoju sporta u gradu.

Fotografija 6.

Članovi Sokolskog društva Čakovec 1920-ih godina

Izvor: Mrežne stranice Zajednica sportskih udruga Čakovca, <https://zsucakovca.hr/o-zajednici/povijest-sporta-u-cakovcu/>

1932. godine održan je prvi slet Sokolskog društva Čakovec, na kojem su prikazane vježbe na spravama. Dvije godine kasnije održan je drugi slet u posebno atraktivnim uvjetima, noću osvijetljen reflektorima, a nastupilo je oko tisuću djece i mladih iz Međimurja i Zagorja.

Stolni tenis je također u temeljima čakovečkog sporta. U gradu ga je 1925. prvi predstavio Geza Legenstein koji se s tim sportom upoznao u Mađarskoj čija je reprezentacija 1926. godine postala prvak svijeta. Prvi stolnoteniski stol napravio je čakovečki stolar i tapetar Mijo Hollemlberger i postavio ga u Legensteinovoj, tada vrlo popularnoj, Kavani Royal (danas Gradske kavani). Geza Legenstein je sa suprugom Elizabetom najviše igrao i nastojao popularizirati taj sport kroz novine, a susretali su se i sa stolnotenisačima iz Murske Sobote. Prvi stolnoteniski klub osnovan na temeljima predratne popularnosti malog reketa i loptice je današnji Stolnoteniski klub „Mihovljan“ osnovan 1954. godine.

Tenis i početak njegovog igranja također se vezuju uz ličnost Geze Legensteina 1926. godine. U Čakovečkom športskom klubu (ČŠK) tada počinje djelovati Teniska sekcija te je odmah pokrenuta izgradnja teniskog igrališta na lokaciji na kojoj je i danas. Uređena su dva paralelna igrališta na kojima su tenisači trenirali za svoje prvo natjecanje u Celju, gdje su ostvarili pobjedu. Godine 1930. Franjo Punčec, jedan od sakupljača loptica na čakovečkim teniskim

terenima, započinje trenirati tenis i ubrzo odlazi u Zagreb na Državno prvenstvo na kojem je Čakovečki sportski klub (ČŠK) izgubio od Akademskog tenis kluba (ATK) Zagreb 8:1. Jedini bod za čakovečki klub donio je daroviti Franjo Punčec koji se kasnije razvio u jednog od najboljih jugoslavenskih tenisača svih vremena. Kao reprezentativac je 1934. godine osvojio tri titule u pojedinačnoj konkurenciji na međunarodnom natjecanju u Egiptu. Kasnije, kao član Teniske sekcije Hrvatskog sportskog kluba „Concordia“ iz Zagreba, više puta je osvajao državna prvenstva. S teniskom reprezentacijom je 1939. godine osvojio 1. mjesto u europskoj zoni Davis Cupa. Bio je polufinalist Wimbledonu 1938. i 1939., pobijedio je na međunarodnom turniru u Monte Carlu (1938) i međunarodnim prvenstvima Skandinavije (1938), Indije (1940), Egipta (1948) i Južnoafričke Republike (1949). Bio je 4. najbolji igrač na svjetskoj ljestvici najboljih igrača (preuzeto s <https://proleksis.lzmk.hr/55722>). Zajednica sportskih udruga i saveza Međimurske županije najboljim sportašima dodjeljuje Godišnju nagradu „Franjo Punčec“ i Nagradu za životno djelo „Franjo Punčec“.

Fotografija 7.

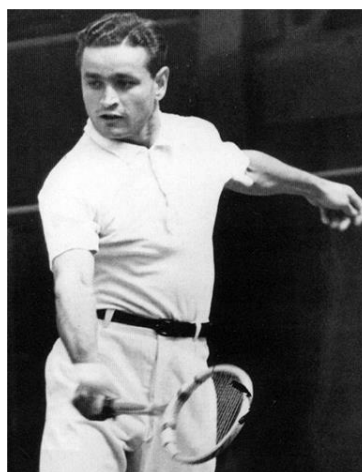
Članovi Teniske sekcije ČŠK-a 1930. godine

Izvor: Mrežne stranice Zajednice sportskih udruga Čakovca, <https://zsucakovca.hr/o-zajednici/povijest-sporta-u-cakovcu/>

Fotografija 8.

Franjo Punčec

Izvor: Proleksis enciklopedija online, <https://proleksis.lzmk.hr/55722/>

Prema podacima Zajednice sportskih udruga Čakovca (<https://zsucakovca.hr/o-zajednici/povijest-sporta-u-cakovcu>), prvi spomen **nogometa** u Čakovcu datira iz 1910. godine. Okupljao je prijatelje, mahom vojnike, koji su uz nogomet provodili slobodno vrijeme, a klub su nazvali Csi SK (čita se Čišk). Dvije godine kasnije čakovečki trgovci i obrtnici osnovali su ČŠKŠK kao klub oponent Csi SK-u. Mađarske su vlasti 1915. godine zabranile nogomet, a u proljeće 1919. godine su čakovečki sportaši osnovali Čakovečki sportski klub s više sekcija, od kojih je najvažniju imala nogometna sekcija. Prva prijateljska utakmica igrala

se u Čakovcu na igralištu ČŠK-a 15. svibnja 1921. godine, protiv Hrvatskog nogometnog kluba „Penkala“ iz Zagreba, u kojoj su Čakovčani pobijedili. Iduću utakmicu odigrali s varaždinskom „Dravom“.

Sport ženske omladine koji su osmislili Čehoslovaci, *hazena*, bio je preteča *rukometa*. To je bio prvi ekipni sport za žene koji je okupio veliki broj Čakovčanki. Vrlo su oskudni podaci o tom dijelu sportske povijesti grada, no potvrđuju da se hazena igrala 1924. godine. Žene su često trenirale s nogometašima pa se te prilike smatraju početkom muškog rukometa u Čakovcu. Ovaj sport je postao popularan diljem Hrvatske 1931. godine. Afirmacija temeljena na sportskim rezultatima, dobra organizacija i igra uveli su čakovečke hazenašice (na Fotografiji 9.) u Zagrebački hazena podsavez.

Fotografija 9.

Članice Sekcije hazene ČŠK-a

Izvor: Mrežne stranice Zajednica sportskih udruga Čakovca, <https://zsucakovca.hr/o-zajednici/povijest-sporta-u-cakovcu/>

Rukomet je u Čakovcu do danas ostao jedan od najpopularnijih sportova. Muški rukometni klub „Čakovec“ (MRK Čakovec) osnovan 2013. godine, legitimni je nasljednik kluba iz 1930-tih godina koji je djelovao pod imenima „Hazena“, „Jedinstvo“, „RK Čakovec“, „RK Zrinski Čakovec“, „RK Perutnina Pipo IPC“, „RK MKA IPC“ i „RK Međimurje Čakovec“. Osnivanjem MRK Čakovec, koji ima 134 člana, nastavljena je bogata tradicija muškog rukometa u Čakovcu i Međimurskoj županiji (<https://mrk-cakovec.hr/2023/05/29/10-godina-kluba>).

Sport koji u Čakovcu ima najdulju povijesti je **kuglanje**. Prvi klub je 1886. godine osnovalo dvadeset članova, a bio je vezan uz gostionicu. Njihov je cilj bio da se uz kuglanje kao ugodno vježbanje tijela održavaju sastanci. Prema podacima Zajednice sportskih udruga Čakovca (<https://zsucakovca.hr/o-zajednici/povijest-sporta-u-cakovcu>) kuglači su se u zimskim danima bavili streljaštvom. Atmosfera u klubu bila je germanistička, a zapisnici su se vodili na mađarskom jeziku. Klub je početkom 1900-tih imao preko 50 članova koji su se često okupljali na natjeanjima, a zimi na klupskim večerima.

Atletika je Čakovčane počela okupljati 1920-tih godina unutar ČŠK-a koji je imao sekcije u brojnim sportovima. Samo tri godine kasnije lakoatletičari su se odmjerili na Državnom prvenstvu u Zagrebu. Titulu državnog prvaka na 800 i 1500 metara tada je ponio trkač Sušnić, koji je sam sebi bio trener, što je bila prva titula državnog prvaka koju je osvojio neki Čakovčanin (<https://zsucakovca.hr/o-zajednici/povijest-sporta-u-cakovcu>). U proljeće 1926. u Čakovcu je organizirano prvo javno natjecanje u jednoj lakoatletskoj disciplini, štafeti. Trčali su je nogometaši zagrebačkog Haška koji su došli odigrati utakmicu protiv domaćeg ČŠK-a.

Vojnički rod konjice, stacioniran u čakovečkoj vojarni, razvio je **konjički sport**. Podaci o tom sportu su oskudni, ali ipak se u njima pronalazi informacija o održanim konjičkim utrka 1922. godine (<https://zsucakovca.hr/o-zajednici/povijest-sporta-u-cakovcu>). U mjesecu lipnju se odigravala Čakovečka trka heat vožnja od 1.609 metara (jedna milja). Čakovečki oficiri natjecali su se i u godinama koje slijede, sve do 1927., a trke su okupljale veliku publiku koja je pratila natjecanja na čakovečkom hipodromu.

Biciklizam je u Čakovcu i Međimurju općenito popularno, no organizirana sportska ponuda za taj sport je početkom 20. stoljeća nešto manja. Prva biciklistička utrka o kojoj postoje podaci u Čakovcu je održana u svibnju 1931. godine. ČŠK je organizirao utrku na dionici od 32 kilometra, neasfaltiranim putem od Čakovca do Murskog Središća i natrag. Prema podacima Zajednice sportskih udruga Čakovca, utrkivalo se 12 biciklista.

U posebne atrakcije s početka 20. stoljeća ubraja se propagandni zrakoplovni let nad Čakovcem, koji je organizirao Oblasni odbor aerokluba Zagreb u suradnji s Mjesnim odborom Čakovec. Veliko zanimanje publike za pojavu aviona iznad grada i njegovo slijetanje u južno dijelu grada, u Putjanama, rezultiralo je vožnjom nekolicine promatrača avionom (<https://zsucakovca.hr/o-zajednici/povijest-sporta-u-cakovcu>). Bio je to prvi aeromiting u gradu, a s vremenom ih je bilo više. Do Prve zrakoplovne balkanijade prošlo je više desetljeća, održana je 1975. godine u Pribislavcu kada se počeo razvijati **aerosport** u Čakovcu.

Planinarstvo spada među najstarije sportske aktivnosti u Hrvatskoj sa začecia u 1874. godini. U Čakovcu je 1924. godine osnovano Planinarsko društvo „Železna Gora“. Planinari su sudjelovali u nizu akcija pa tako i u otvaranju planinarske kuće i piramide na Ivanščici (<https://zsucakovca.hr/o-zajednici/povijest-sporta-u-cakovcu>).

U okviru ČŠK **šah** se igrao 1933. godine, uz organizaciju brojnih turnira i međugradskih susreta. Pretpostavlja se da je Šahovska sekcija ČŠK-a postojala i prije, ali je djelovala povremeno. U viđenije šahovske susrete ubraja se turnir između varaždinskih i čakovečkih šahista organiziran krajem 1934. godine, u Kavani Royal. Iste godine započela je **izgradnja kupališta** u Čakovcu, što je predstavljalo središnji događaj u sportskoj rekreaciji građana.

Dio novca za izgradnju kupališta osiguran je iz već postojećeg fonda Općine Čakovec, dio je osiguralo Društvo za proljepšavanje Čakovca, a preostalo iznos osigurali su građani svojim dobrovoljnim priložima. Analiza vode pokazala je da je voda u blizini Starog grada pogodna za kupanje. Općina je osnovala akcijski odbor za izgradnju kupališta, ustupila zemljište i dala struju besplatno. Graditeljima se plaća isplaćivala iz fonda za nezaposlene (<https://zsucakovca.hr/o-zajednici/povijest-sporta-u-cakovcu>). Namjenska sredstva Općina je dodatno povećala te osigurala dovršetak izgradnje kupališta, a građani su svojim financijskim doprinosom uvelike u tome pomogli. U ljeto 1934. godine Čakovčani su se kupali u prvom bazenu gradskog kupališta.

3.2.2. Zajednica sportskih udruga Čakovca, klubovi i udruge

Povijest sporta i njegova dugovječna zastupljenost na prostoru grada Čakovca potvrđuju sadržajnost života zajednice kojoj je sport dio kulture življenja. Danas umreženost sportskih organizacija s područja grada postoji na razini članstva u Zajednici sportskih udruga Čakovca (ZSUČ) osnovanoj 29. lipnja 1998. Zajednica djeluje javno, s ciljem razvoja i promicanja sporta na području grada i šire. U njezine ciljeve ubrajaju se poticanje vrhunskog sportskog stvaralaštva, stvaranje uvjeta za postizanje vrhunskih sportskih dometa, razvoj sportskih aktivnosti djece i mladih te sportsko-rekreacijskih aktivnosti građana i osoba s invaliditetom, promicanje odgojnih funkcija sporta, *fair playa*, razumijevanja, tolerancije i odgovornosti kroz bavljenje sportom, širenje olimpijskih ideala i jačanju olimpijskog pokreta.

Zajednica posluje prema Statutu, a predstavljaju je i zastupaju predsjednik, dopredsjednik i tajnik. Kao zastupnici Zajednice odgovaraju za zakonitost rada Udruge, vode poslove Udruge

sukladno odlukama Skupštine, odgovorni su za podnošenje prijedloga Godišnjeg financijskog izvješća Skupštini, dostavljaju zapisnik s redovne sjednice Skupštine nadležnom Uredu koji vodi Registar Udruga, sklapaju ugovore i poduzimaju pravne radnje u ime i za račun Udruge te obavljaju i druge poslove u skladu sa zakonom, statutom i aktima Udruge. Zajednicu također čini Izvršni odbor od jedanaest članova koji predstavljaju sportske organizacije i poduzeće čiji je osnivač Grada Čakovca, a koje upravlja sportskim objektima u Čakovcu. Nadzorni odbor čine tri predstavnika koji dolaze iz redova Grada Čakovca i sportskih organizacija. Zajednica je ustrojena i djeluje sukladno odredbama Zakona o sportu i Zakona o udrugama. Također, ZSUČ je udružena u Zajednicu sportskih udruga i saveza Međimurske županije (ZSUSMŽ).

U godišnjim programima rada Zajednice su, među ostalim, aktivnosti koje uvelike populariziraju sport i čine ga jednom od najvažnijih struktura društva. Svake godine ZSUČ organizira Proglašenje najsportaša Čakovca, u suradnji s Gradskim društvom Crvenog križa i Gradskim komunalnim poduzećem Ekom organizira akciju "Čakovečki sportaši daruju krv". Partneri su u projektima Hrvatskog zavod za javno zdravstvo Međimurske županije, angažirani u akciji "Volonteri u parku" koja osmišljava i organizira slobodno vrijeme djece i obitelji u parku, potiče usvajanje zdravih stilova života, razvoj prosocijalnog ponašanja, njeguje međugeneracijsku suradnju, omogućava socijalnu integraciju djece s poteškoćama u razvoju, čuva i njeguje životnu okolinu (preuzeto iz Programa rada ZSUČ, <https://zsucakovca.hr/dokumenti/#ostali-dokumenti>). U suradnji sa ZSUSMŽ, Zavodom za javno zdravstvo i Ministarstvom turizma i sporta organizira sportske sadržaje povodom obilježavanja „Europskog tjedna sporta“, zatim program „Hrvatskog olimpijskog dana u Čakovcu“ i „Međunarodnog olimpijskog dana“. Povodom Dana Grada Čakovca ZSUČ organizira Festival sporta „Čakovec živi sport“ i „Čak bajk“ bicilijadu. Organizator je proljetnih i ljetnih sportskih kampova za osnovce, Sportskog Adventa u Čakovcu. Sredstva Zajednice sportskih udruga Čakovca raspoređuju se za financiranje natjecanja i to za financiranje redovite djelatnosti natjecateljskog sporta (80%), za financiranje kvalitetnog sporta (10%) i ostale potrebe (10%). Prema podacima ZSUČ sportskih klubova i udruga udruženih u Zajednicu je 56 (<https://zsucakovca.hr/arhiva>).

3.2.3. Sportska infrastruktura Čakovca

Sportska infrastruktura Čakovca je relativno dobra, no i dalje nedostatna za izniman interes sportaša rekreativaca, natjecatelja i profesionalaca. Gradsko poduzeće „Ekom“ upravlja

sportskim objektima na području Čakovca (<https://zsucakovca.hr/sportski-objekti>) i to Sportsko-rekreacijskim centrom „Mladost“ u kojem je centralni sportski teren nogometni stadion s atletskom stazom i kuglanom. Upravlja i Gradskim bazenima „Marija Ružić“, gimnastičkom dvoranom „Macanov dom“, Streljanom, igralištem „Sloga“ i teniskim terenima „Franjo Punčec“.

SRC „Mladost“ obuhvaća: glavni nogometni teren s rasvjetom, pomoćni nogometni teren s umjetnom travom i rasvjetom, teren za mali nogomet s umjetnom travom, atletska borilišta s tartan stazom i kompletnim borilištima za atletiku te modernom kuglanom. Stadion je otvoren 1987. godine za potrebe Univerzijade, ima kapacitet 8.000 mjesta (od čega 5.000 sjedećih). SRC čine i tereni za male sportove: rukomet, košarku i odbojku, teretana i boćalište.

Gradski bazeni „Marija Ružić“ imaju osam bazena. Pet unutarnjih bazena čine bazeni za plivače, za neplivače, rekreacijski bazen s vodenim efektima i hidromasažama, dječji bazen s toboganom i hidromasažni bazen. Tri vanjska bazena čine: rekreacijsko-plivački bazen, zabavni i baby bazen. Bazeni imaju saune, solarij, masažu i aromamasažu, dvoranu za proslave i sastanke, fitness centar, sunčalište i ugostiteljski segment. Kompleks je u cijelosti prilagođen kretanju osoba s invaliditetom. U njemu je i sjedište Uprave Ekoma d.o.o. Na Fotografiji 10. prikazan je SRC Mladost, a na fotografijama 11. i 12. su 2 od 5 unutarnjih bazena

Squash Arena Čakovec izgrađena 2023. godine u privatnoj inicijativi profilirala se kao mjesto rekreacije za Međimursku, Varaždinsku i Koprivničko-križevačku županiju. Prikazana je na Fotografiji 13.

Fotografija 10.
SRC „Mladost“ Čakovec

*Izvor: Mrežne stranice GP „Ekom“ d.o.o.,
<https://ekom.hr/objekti/gradski-bazeni/>*

Fotografija 11.
Plivački bazen Gradskih bazena „M. Ružić“

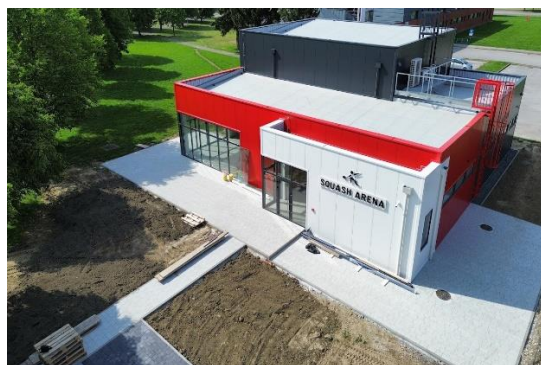
*Izvor: Mrežne stranice GP „Ekom“ d.o.o.,
<https://ekom.hr/objekti/gradski-bazeni/>*

Fotografija 12.
Bazen za neplivače

Izvor: Mrežne stranice GP „Ekom“ d.o.o.,
<https://ekom.hr/objekti/gradski-bazeni/>

Fotografija 13.
Squash Arena Čakovec

Izvor: Mrežne stranice Squash Arena
<https://openresa.com/club/squasharenacakovec/pictures>

Zgrada **Macanovog doma** u centru Čakovca otvorena je u prosincu 1938. godine kao Sokolski dom. Današnji naziv je po sportskom djelatniku i gimnastičkom entuzijastu Marijanu Zadravcu Macanu. U objektu je gimnastička dvorana, a na otvorenom su rukometni i teren za odbojku (Fotografija 14.). **Streljana** Čakovec (Fotografija 15.) nalazi se uz SRC „Mladost“. Ima 20 streljačkih mjesta za zračno oružje, 16 mjesta za malokalibarsko oružje, 4 za kratko oružje. Streljačka mjesta opremljena su elektronskim metama za zračno i malokalibarsko oružje, sa predprogramiranim zaustavnim udaljenostima na 5, 10, 15, 20 i 25 metara.

Fotografija 14.
Terene za odbojku i rukomet okružuje gledalište

Izvor: Mrežne stranice GP „Ekom“ d.o.o.,
<https://ekom.hr/objekti/macanov-dom/>

Fotografija 15.
Streljana Čakovec

Izvor: Mrežne stranice GP „Ekom“ d.o.o.,
<https://ekom.hr/objekti/streljana/>

Kuglana u sklopu SRC „Mladost“ otvorena je 1987. godine za potrebe Univerzijade. Ima četverostaznu kuglanu s pratećim prostorijama, modernizirana je i prikladna za natjecanja viših razina. Sportski objekt Sloga izgrađen je 1955. godine, ima glavni nogometni teren s rasvjetom, dva pomoćna igrališta i višenamjensku dvoranu iz 1980. godine. Teniski tereni „Franjo Punčec“

uređeni su 1926. godine kad je osnovana teniska sekcija ČŠK-a (Fotografija 16.). Tada su uređena dva teniska terena, a danas ih ima osam (<https://www.puncec-tenis.com/o-nama>).

Sportska dvorana Graditeljske škole Čakovec pripada srednjoj školi čiji je osnivač Međimurska županija. Ima površinu 4.870 metara kvadratnih, a osim nastave tjelesno-zdravstvene kulture, prima i brojne javne sportske, zabavne i kulturne manifestacije. Iz tog razloga je strateški važna za grad i županiju (Fotografija 17.).

Fotografija 16.

Teniski tereni „Franjo Punčec“

Izvor: Mrežne stranice TK „Franjo Punčec“,
<https://www.puncec-tenis.com/o-nama/>

Fotografija 17.

Sportska dvorana Graditeljske škole Čakovec

Izvor: Mrežne stranice GŠC Čakovec,
<http://ss-graditeljska-ck.skole.hr/>

Za treninge i sportska događanja također se koriste sportske dvorane osnovnih škola kojima je osnivač Grad Čakovec. To su sportske dvorane I. OŠ Čakovec, II. OŠ Čakovec i OŠ Ivanovec.

3.2.4. Sportski događaji kao potencijal sportskog turizma u gradu Čakovcu

Dinamičan sportski život klubova i udruga/društava, zajednica i saveza u Čakovcu sa sobom nosi i određeni broj sportskih događaja koji okupljaju sportaše i publiku. Sportska okupljanja koja se mogu promatrati i u kontekstu sportskog turizma, s obzirom da, među ostalim, doprinose povećanoj popunjenosti smještajnih kapaciteta i turističke potrošnje, događaju se tijekom cijele kalendarske godine.

Teniski klub „Franjo Punčec“ Čakovec svake godine organizira nekoliko međunarodnih teniska turnira uvrštenih u kalendare Europske teniske federacije - Tennis Europe i Hrvatskog teniskog saveza. Turniri okupljaju veliki broj tenisačica i tenisača i njihovih obitelji te specifično

zainteresiranu publiku iz Hrvatske i inozemstva i novinare. **Međunarodni teniski turnir „Croatia Cup“ za dječake i djevojčice do 12 godina** od 2000. godine uvršten je u kalendar Europske teniske federacije Tennis Europe. Croatia cup prvi je hrvatski turnir tog uzrasta koji je uvršten u europski kalendar, a po broju i kvaliteti igrača, broju država jedan od najznačajnijih turnira ovog uzrasta u ovom dijelu Europe (<https://www.puncec-tenis.com/turniri>). Na turniru svake godine nastupi više od stotinu natjecatelja iz dvadesetak država Europe i svijeta.

Od 1999. godine TK „Franjo Punčec“ je organizator **Međunarodnog turnira za juniore i juniorke do 16 godina** također upisanog u kalendar Tennis Europe. To je najjači teniski turnir tog uzrasta u Hrvatskoj, a po broju igrača i država među najznačajnijim teniskim turnirima u Europi. Ovaj turnir od 2011. godine nosi naziv **Marin Šuica Junior Open** u spomen na klupskog igrača koji je 2010. godine poginuo u prometnoj nesreći, u to vrijeme bivajući jedan od ponajboljih juniora u Hrvatskoj i svijetu (<https://www.puncec-tenis.com/turniri>). Na turniru redovito sudjeluje između 120 i 140 tenisačica i tenisača iz SAD-a, Kanade, Poljske, Češke, Italije, Ukrajine, Slovenije, Slovačke, Austrije, Bosne i Hercegovine, Kazahstana, Švedske, Mađarske, Rumunjske, Kosova, Njemačke i Hrvatske.

Profesionalni teniski turnir **Punčec Open** je turnir duge tradicije koji se održava pod pokroviteljstvom Grada Čakovca. To govori u prilog prepoznavanju Punčec Opena kao obliku promocije grada. Turnir u sportskom smislu ima veliki značaj za hrvatske tenisače jer im omogućuje nastup na međunarodnom turniru i osvajanje međunarodnih bodova u Hrvatskoj uz minimalne troškove, a za širu zajednicu predstavljaju veliki značaj u promociji regije i gospodarstva. Prema podacima TK „Franjo Punčec“, prvi Punčec Open održan je 1999. godine i od tada je u Čakovcu nastupilo pet tisuća igračica i igrača iz 52 države sa svih kontinenata te boravilo oko 10 tisuća posjetitelja (<https://www.puncec-tenis.com/turniri>).

Karate turnir „Međimurje Open“ tradicionalno je natjecanje koje se održava u prvim danima rujna. Turniru 2023. godine odazvalo se 1.000 karatistica i karatista iz 130 klubova, iz 11 zemalja svijeta (<https://karate.hr/web/vijest.php?id=650>). Organizator je Karate klub „Globus“. Detalj s turnira 2023. godine prikazan je na Fotografiji 18.

Fotografija 18.
Karate turnir „Međimurje Open“

Izvor: <https://radio1.hr/medimurje-open-europska-karate-elita-u-cakovcu/>

Društvo športske rekreacije „Sportska subota“ je 2021. godine pokrenulo **Međunarodni rukometni turnir „Pozoj Handball Cup“** za mlađe dobne kategorije dječaka i djevojčica. Turnir se održava krajem kolovoza i u prvoj godini održavanja okupio je veliki broj ekipa, 118 (<https://www.mnovine.hr/medimurje/tko-su-pobjednici-prvog-medunarodnog-rukometnog-turnira-pozoj-handball-cup/>). Godinu kasnije natjecalo se 100, a 2023. godine 90 ekipa. Pad broja natjecateljskih ekipa pripisuje se prvenstveno činjenici da je 2021. godina bila godina konačnog popuštanja pandemijskih mjera u kojoj su sportaši tražili dodatne opcije za pripremu i natjecanje. Natjecanje 2023. je zabilježilo rast broja inozemnih i pad broja domaćih rukometnih ekipa. Fotografija 19. s turnira održanog 2023. godine.

Fotografija 19.
Detalj s Internacionalnog rukometnog turnira „Pozoj“

Izvor: Službeni profil Rukometnog kluba „Rudar“, Rude, na društvenoj mreži Facebook, <https://web.facebook.com/photo?fbid=796507822478355&set=pcb.796508812478256>

Međunarodni turnir nogometašica U-13 i U-15 „Volim nogomet“ igra se koncem kolovoza u Čakovcu. Organizator je Ženski nogometni klub „Međimurje - Čakovec“. To je dvodnevno nadmetanje koje okupi između 20 i 30 ženskih nogometnih ekipa starosne dobi do 13 i 15 godina iz Mađarske, Slovenije, Srbije i Hrvatske (<https://volimnogomet.com>). Natjecanju održanom 2023. godine odazvalo se preko 400 nogometašica. Košarkaški klub „Međimurje“ Čakovec organizator je **Međunarodnog košarkaškog turnira „Nova“** koji se održava od 1998. godine. To je natjecanje u kategoriji dječaka U-13 i pretkadeta U-15. Tradicionalno se odazivaju košarkaši iz cijele Hrvatske, Slovenije i Austrije, održava se sredinom rujna (<https://msm.hr/medunarodni-kosarkaski-turnir-nova-2023>) i okuplja do stotinu sudionika. Čakovečki Atletski klub „Međimurje“ organizator je **Polumaratona Zrinski** koji se održava od 2017. godine, uz iznimku otkazivanja utrke 2020. godine tijekom pandemije koronavirusa. Polumaraton popularno nazvan „Zrinski half“ obuhvaća polumaratonsku utrku u duljini 21 kilometar i utrku građana na 5 kilometara (<https://www.akm.hr/6-%C4%8Cakove%C4%8Dki-polumaraton-zrinskih-23-4-2023-prijavite-se-za-zrinski-half-2023-/sadrzaj/737>). Ta se utrka boduje kao sastavni dio Hrvatske cestovne lige i Sjeverozapadnog Kupa. Utrka je atraktivna jer sadrži i dva posebna dijela: utrku vatrogasaca i konkurenciju tvrtki nazvanu Team Building Race. Polumaraton Zrinski je 2023. godine održan po šesti put.

Utrka **Čakovečki noćni cener - CK10** je jedinstvena trkačka manifestacija u kojoj se na prvu noć ljeta, 21. lipnja, trči čakovečkim ulicama na dionicama dugim 5 i 10 kilometara. Vrijeme starta utrke je simbolično, u 21.06 sati. Utrka ima i humanitarni karakter, a trče je građani, atletičari i atletičari rekreativci. Specifična je i po sudjelovanju osoba s invaliditetom i roditelja s djecom pri čemu se mališani uglavnom kreću na romobilima, rolama, biciklima. Najveći broj trkača „Čakovečkog noćnog cenera - CK10“ je s područja grada i županije, a zbog posebne atmosfere tijekom utrke raste udio trkača iz cijele Hrvatske, Europe, svijeta (<https://medjimurjepress.net/sport/amerikanac-ben-szuhaj-pobjednik-3-utrke-ck10>). Prva utrka održana je u godini pandemije korona virusa, 2020. Utrka održana 21. lipnja 2023. imala je preko 800 trkača (detalj s utrke na Fotografiji 20.).

Fotografija 20.

Čakovečki noćni cener – CK10

Izvor: Službene mrežne stranice Turističke zajednice Grada Čakovca,
<https://www.visitmedimurje.com/backend/opsirnije-enduser.asp?id=1163>

Utrka „Advent Run“ je prvi put održana 2021. godine u organizaciji Turističke zajednice Grada Čakovca, Zajednice sportskih udruga Čakovca, Udruge Naša djeca Čakovec i Atletskog kluba Međimurje kao tehničkog organizatora. To je utrka sa simboličnom startinom, humanitarnog predznaka i nenatjecateljskog karaktera. Start i cilj su na središnjem čakovečkom Trgu Republike, a dužina staze je 2,5 kilometra. Prvi „Advent Run“ održan je 18. prosinca 2021.

Još jedna utrka koja nije natjecateljskog tipa, a okuplja veliki broj sudionika je **Utrka Grada Čakovca** čije je održavanje povezano s obilježavanjem Dana Grada Čakovca (Dan Grada je 29. svibnja). Utrka je do 2023. godine održana trinaest puta uvijek s velikim odazivom trkača, rekreativaca, građana svih dobi, osoba s invaliditetom, nordijskih hodača. Godine 2022. zasnovana je i „**Čak Bajk**“ **biciklijada** koja se također održava uz Dan Grada Čakovca. To je sportski događaj čiji je cilj promocija biciklizma kao održivog i aktivnog oblika prijevoza s povoljnim utjecajem na zdravlje. „Čak Bajk“ povezuje sva naselja na administrativnom području Grada: Čakovec, Ivanovec, Krištanovec, Kuršanec, Mačkovec, Mihovljan, Novo Selo na Dravi, Novo Selo Rok, Savska Ves, Slemenice, Šandorovec, Štefanec, Totovec i Žiškovec. Organizatori su Grad Čakovec i Zajednica sportskih udruga Čakovca, a partneri: Zajednica športskih udruga i saveza Međimurske županije, mjesni odbori, dobrovoljna vatrogasna društva i udruge iz svih navedenih naselja, Međimursko veleučilište, Učiteljski fakultet - Odsjek u Čakovcu i Gimnazija Čakovec.

U najdugovječnije sportske događaje na području Čakovca ubraja se **Streličarski turnir „Vitez grada Čakovca“**. Turnir se održava tri desetljeća i u srpnju 2023. godine održan je po trideseti put (<https://emedjimurje.net.hr/vijesti/sport/4373531/strelicarstvo-odrzan-30-tradicionalni-medjunarodni-vitez-grada-cakovca>). Organizator je Streličarski klub „Katarina Zrinski“ Čakovec. Natjecanje okuplja između 70 i 90 sudionika, a dominiraju hrvatski i slovenski streličari. Detalj s turnira prikazan je na Fotografiji 21. Atrakcija turnira je Pucanje na jabuku kojem, nakon natjecateljskog dijela turnira, mogu pristupiti samo streličari s najboljim rezultatima iz turnira.

Fotografija 21.

Streličarski turnir „Vitez grada Čakovca“

*Izvor: Službene mrežne stranice Turističke zajednice Grada Čakovca,
<https://www.visitmedimurje.com/backend/opsirnije-enduser.asp?id=593>*

Plivačko natjecanje „Memorijal Anto Dragić“ održava se u čast jednog od najpriznatijih sportskih djelatnika Čakovca i Međimurske županije, osnivača Čakovečkog plivačkog kluba, profesora Ante Dragića. Natjecanju se svake godine odaziva veći broj plivača. Memorijal je 2023. godine održan po 7. put, natjecalo se oko tristo mladih plivača iz Hrvatske, Slovenije i Mađarske, njih oko tri stotine (detalj na Fotografiji 22.). Na taj se način nastavlja tradicija koju je profesor Dragić pokrenuo organizirajući ovaj turnir kao božićni.

Fotografija 22.

Detalj s plivačkog natjecanja „Memorijal Anto Dragić“

Izvor: Službene mrežne stranice Grada Čakovca,

<https://www.cakovec.hr/web/na-cakoveckim-bazenima-odrzan-7-memorijal-anto-dragic-u-cast-osnivacu-cakoveckog-plivackog-kluba/>

Šahovski klubovi „Stridon“ iz Štrigove i Čakovca tradicionalno organiziraju **Otvoreno šahovsko prvenstvo grada Čakovca**, koje je 2023. godine održano po deveti put. Turniru se svake godine odaziva stotinjak šahista iz Hrvatske, Mađarske i Slovenije. Prvenstvo je formirano u dva turnira, A turnir namijenjen svim registriranim igračima i B turnir namijenjen registriranim kadetima.

3.2.5. Čakovec - grad sporta

Povijesni pregled razvoja sporta u Čakovcu, sustavno bavljenje sportom i sportskom rekreacijom, razvoj sportskih klubova i društava te zajednica i saveza, turniri u različitim sportovima i razvijanje novih sportskih manifestacija koje okupljaju sportaše, rekreativce, djecu, mlade, osobe s invaliditetom, osobe zrelije dobi, građane različitih afiniteta govore u prilog da je Čakovec grad sporta. Bavljenje sportom omogućeno je svim dobnim i rodnim skupinama, postoje sadržaji za osobe s tjelesnim invaliditetom, slijepe i slabovidne, osobe sa sindromom Down i drugim specifičnim potrebama, uz posebnu posvećenost djeci i mladima. Unatrag stotinu godina Čakovec je svoju zajednicu gradio, među ostalim, i na sportu. S modernim načinom života i tehnologijom koja omogućuje da se fizičko kretanje osoba značajno smanji, dodatna popularizacija sporta i rekreacije u službi zdravlja, događala se spontano kroz sportske klubove i društva, školski sustav, programe i projekte Grada Čakovca, Međimurske županije, Zavoda za javno zdravstvo. Povećanje kvalitete i kvantitete sportsko-rekreativnih

sadržaja u Čakovcu pruža dodatne mogućnosti za izbor rekreacije ovisno o dobi pojedinaca, rodu, afinitetima i predispozicijama. Slijedom navedenog zaključuje se da je Čakovec urbana sredina u kojoj je kultura bavljenja sportom i rekreacijom životni stil.

3.2.6. Čakovec - europski grad sporta 2020. godine

Neprofitna udruga ACES Europe sa sjedištem u Bruxellesu svake godine dodjeljuje priznanja Svjetska prijestolnica sporta, Europska prijestolnica sporta te Regija, Grad, Otok, Zajednica i Grad sporta. Gradu Čakovcu je ACES Europe 2020. godine dodijelio titulu Europskog grada sporta, temeljem kriterija poput kvalitetne sportske infrastrukture, sportskih i rekreativnih programa za građane, poticanja građana na uključivanje u sportske i rekreativne aktivnosti (<https://www.cakovec.hr/web/cakovec-proglasen-europskim-gradom-sporta-2020-godine>). U kriterije se također ubrajaju iskustva u domaćinstvu i organizaciji različitih natjecanja, sustavu sportskih zajednica, organiziranja i financiranja klubova. Visoki standardi za razvoj sporta i rekreacije u Čakovcu promoviraju grad kao sportsku sredinu. Fotografija 23. prikazuje objavu Hrvatskog saveza sportske rekreacije „Sport za sve“ sa svečanosti preuzimanja priznanja Čakovec Europski grad sporta. Za cijelu 2020. godinu pripremljena su sportska događanja, natjecaji, programi i projekti te je započet ciklus ulaganja u sportsku infrastrukturu. Opsežan program je zbog pandemije koronavirusa dobrim dijelom otkazan ili odgođen, a manji je dio održan uz propisane mjere predostrožnosti.

Fotografija 23.

Čakovec, Europski grad sporta

Izvor: Službene mrežne stranice Hrvatskog saveza sportske rekreacije „Sport za sve“, isječak, <https://hssr.hr/2019/10/29/cakovec-europski-grad-sporta-2020/>

Zajednica sportskih udruga Čakovca (ZSU Čakovec) je u suradnji s Gradom Čakovcem, sportskim klubovima i udrugama pripremila niz sportskih događaja kojima je grad trebao biti dodatno promoviran kao sportska sredina, no uvjeti pandemije koronavirusa onemogućili su provedbu svih planiranih aktivnosti i događaja. Neke sportske manifestacije su održane u prilagođenom formatu, dok su projekti u sportskoj infrastrukturi izvršeni prema planu (Report for Q1/Q2 for Čakovec European City of Sport 2020:3). Iz Izvješća za prvu i drugu četvrtinu programa Čakovca Europskog grada sporta vidljivo je da je održano 7 sportskih događaja od 21 planiranog programom. Održani su programi proglašenja najboljih sportaša grada Čakovca za 2019. godinu, Pojedinačno državno prvenstvo Hrvatske u badmintonu, Košarkaški turnir „Nova“, Šahovski turnir „Čakovec Open“, Pojedinačno državno prvenstvo u atletici, Čakovečki noćni cener ČK10 i obilježavanje Međunarodnog olimpijskog dana (Report for Q1/Q2 for Čakovec European City of Sport 2020:4). U tablici 6. preuzetoj iz Izvješća za Q1/Q2 (2020:4) prikazani su sportski događaji koji su održani (7), odgođeni (4) i otkazani (10). Plavom bojom označeni su sportski događaji koji su održani.

Tablica 6.

Prikaz planiranih sportskih manifestacija u godini Čakovca - Europskog grada sporta 2020. i njihov status (conducted-održano, cancelled-otkazano, postponed-odgođeno)

Calendar of events 2020 q1/q2			
EVENT/PROJECT	ASSOCIATION/CLUB	STATUS/DATE	EXPLANATION
1. Announcement of the best athletes of Čakovec for 2019	Federation of sports associations of Čakovec	Conducted 29.1.2020	Event for 500 visitors, open to public
2. Individual national championship of Croatia in badminton	Badminton club Međimurje	Conducted 1.-2.2.2020	Best Croatian badminton players
3. Nova basketball tournament	Basketball club Međimurje	Conducted 6.-7.1.2020	International tournament U-14
4. Čakovec Open – chess tournament	Chess club Čakovec	Conducted 17.-19.1.2020	International chess tournament
5. Spring cross in City park	Athletics club Međimurje	Cancelled	COVID -19
6. Half marthon Zrinski	Athletics club Međimurje	Cancelled	COVID-19
7. Street running race	Athletic club Međimurje	Cancelled	COVID -19
8. Individual national championship in athletics	Athletic club Međimurje	Conducted 26.-27.6.2020	First athletics event in Croatia after lockdown
9. National championship in bodybuilding	Budybuilding club Aurora Čakovec	Cancelled	COVID -19
10. National archery championship for youth	Archery club Katarina Zrinski	Cancelled	COVID -19
11. World championship in sports firefighting	Sports firefighting union Žiškovec	Cancelled	COVID -19
12. Čakovec Open – air shooting pistol tournament	Shooting club Mihovil	Cancelled	COVID -19
13. Volunteers in park	Federation of sports associations of Čakovec	Postponed	COVID – 19
14. Sports festival – Čakovec lives sport	Federation of sports associations of Čakovec	Cancelled	COVID - 19
15. Čakovec Open – beach volleyball tournament	Beach volleybal club Čakovec	Postponed	COVID - 19
16. Special power league – football tournament for children with disabilities	Football school Međimurje Čakovec	Postponed	COVID - 19
17. "Čakovec Croatia Osiguranje Youth Open International 2020" badminton tournament for	Badminton club Međimurje	Cancelled	COVID - 19
18. Summer sports camps – Every week one sport	Federation of sports associations of Čakovec	Postponed	COVID - 19
19. Summer Športko – series of events for	Association for sports of kids and youth	Cancelled	COVID - 19
20. International Olympic day	Federation of sports associations of Čakovec	Conducted	Partnership with Cro. Olympic committee
21. Čakovec night 10k (ČK10)	Atlethics club Međimurje	Conducted	Night running race 10k

Izvor: Report for Q1/Q2 for Čakovec European City of Sport 2020, str. 4. do 6.

Prema Izvješću za 3. i 4. četvrtinu programa Čakovca Europskog grada sporta održana su 4 od 9 planiranih sportskih događaja (*Izvor: Report for Q3/Q4 for Čakovec European City of Sport 2020:5*). U Tablici 7. preuzetoj iz Izvješća (2020:5) prikazani su sportski događaji koji su održani (4) i otkazani (5). Plavom podlogom označeni su sportski događaji koji su održani.

Tablica 7.

Prikaz planiranih sportskih manifestacija u godini Čakovca - Europskog grada sporta 2020. i njihov status (conducted-održano, cancelled-otkazano)

Calendar of events 2020 Q3/Q4			
EVENT/PROJECT	ASSOCIATION/CLUB	STATUS/DATE	EXPLANATION
1. Fall cross in City central park	Athletic club Međimurje	<i>Cancelled</i>	<i>COVID -19</i>
2. Half marthon Zrinski	Athletic club Međimurje	<i>Cancelled</i>	<i>COVID-19</i>
3. Individual national championship in athletics for juniors	Athletic club Međimurje	<i>Conducted 15.-19.8.2020</i>	<i>Last athl. championship before 2nd lockdown</i>
4. Volunteers in park	Federation of sports associations of Čakovec	<i>Cancelled</i>	<i>COVID – 19</i>
5. Čakovec Open – beach volleyball tournament	Beach volleybal club Čakovec	<i>Cancelled</i>	<i>COVID - 19</i>
6. Summer sports camps – Every week one sport	Federation of sports associations of Čakovec	<i>Conducted</i>	<i>COVID - 19</i>
7. Međimurje Open international karate tournament	Karate club Globus	<i>Conducted</i>	<i>Without international participants</i>
8. Croatian Olympic day	Federation of sports associations of Čakovec	<i>Conducted</i>	<i>In partnership with Croatian Olympic Commitee</i>
9. 20 th X-mass swimming challenge	Čakovec swimming club	<i>Cancelled</i>	<i>COVID - 19</i>

Izvor: Report for Q3/Q4 for Čakovec European City of Sport 2020, str. 2.

Sportska infrastruktura je u godini Europskog grada sporta dodatno opremljena i uređena. Postavljena je umjetna trava na pomoćnom nogometnom igralištu, uređena su dva tvrda terena na budućem Regionalnom društvenom teniskom centrom i javnom tribinom je predstavljen Idejni projekt kompleksa vanjskih bazena na Gradskim bazenima „Marija Ružić“ Čakovec. Iako je u 2020. godini bilo planirano tridesetak programa, aktivnosti i projekata, pandemija koronavirusa je uvelike onemogućila njihovu provedbu (*Izvor: Report for Q3/Q4 for Čakovec European City of Sport 2020:18*).

4. Metodologija i rezultati terenskog istraživanja

Provedena su četiri istraživanja u periodu od 20.5. do 10.6.2023. i od 15.10. do 15.11.2023. Tri istraživanja su provedena putem online upitnika u Google Forms aplikaciji. Na taj su način prikupljena sveukupno 574 odgovora ispitanika. Prvo istraživanje koje se obrađuje provedeno je među građanima Čakovca, a usmjereno je na ispitivanje percepcije o gradu kao turističkoj destinaciji i potencijalima za razvoj sportskog turizma. Drugo istraživanje je provedeno među vlasnicima i upraviteljima smještajnih kapaciteta u Čakovcu. Treće istraživanje provedeno je među dionicima sportske scene grada koji su stanovnici Grada Čakovca i članovi gradskih sportskih organizacija (klubova) kako bi se stekao uvid u njihovu percepciju potencijala za razvoj sportskog turizma na području grada.

U četvrtom istraživanju su u odnos stavljeni termini održavanja sportskih manifestacija u Čakovcu i popunjenost smještajnih kapaciteta u Čakovcu.

4.1. Smještajni kapaciteti i percepcija građana i sportaša iz Čakovca o turizmu u Čakovcu

Tri terenska istraživanja provedena su kroz specifične anketne upitnike izrađene u google Forms aplikaciji. Terensko istraživanje je provedeno metodom ankete upućene ispitanicima kroz Google Forms aplikaciju. Prvi anketni upitnik za širu populaciju koja živi na području Čakovca je sadržavao 15 pitanja. Anketni upitnik je poslan na 510 kontakata, a odazvalo mu se 406 ispitanika što čini udio od 79,61%. Period anketnog istraživanja trajao je od 20. svibnja do 10. lipnja 2023. godine. Anketni upitnik za vlasnike i upravitelje smještajnih objekata je također sadržavao 15 pitanja. Poveznica na upitnik poslana je na 18 adresa vlasnika i upravitelja smještajnih objekata, a ispunilo ga je 10 ispitanika što čini udio od 55,56%. Istraživanje je provedeno u periodu od 20. svibnja do 10. lipnja 2023. godine. Sa vlasnicima hotelskog smještaja je proveden i intervju.

Provedeno je i istraživanje među dionicima sporta na području Čakovca, o potencijalu grada da se na turističkom tržištu profilira kao grad sportskog turizma. Ispitanici su ciljano određeni prema mjestu sportskog djelovanja i rada te je anketni upitnik u Google Forms aplikaciji upućen klubovima i pojedincima koji se rekreiraju i organizirano bave sportom u gradu Čakovcu. Anketni upitnik je sadržavao 8 pitanja. Poslan je potencijalnim ispitanicima putem elektronske pošte i mobilne aplikacije Viber na adrese i kontakte prikupljene u Zajednici sportskih udruga Čakovca. U uputi za ispunjavanje navedeno je da je anketni upitnik namijenjen rekreativcima,

sportašima i trenerima s područja Čakovca u namjeri da se stekne uvid u stavove stanovnika koji su aktivni na gradskoj sportskoj sceni. Dominantni interes istraživanja je ispitati stavove o raspolaganju sportskom infrastrukturom, smještajnim kapacitetima i potencijalu Čakovca da se profilira i kao destinacija sportskog turizma. Razdoblje prikupljanja odgovora ispitanika bilo je od 15. listopada do 15. studenog 2023. godine. Anketnom upitniku odazvalo se 158 dionika sporta u Čakovcu. Sveukupno su na anketne upitnike odgovorila 574 ispitanika. Detaljni pregled triju istraživanja daje se u podpoglavljima 4.2., 4.3. i 4.3.

Istraživanjem za stolom analizirani su podaci iz dva izvora kako bi se ispitaio suodnos sportskih događaja i popunjenosti smještajnih kapaciteta. Korišteni su primarni podaci iz sustava eVisitor (<https://www.evisitor.hr/eVisitor/hr-HR/Account/Login?ReturnUrl=%2FeVisitor%2Fen-US>) koji su stavljeni u suodnos sa podacima Zajednice sportskih udruga Čakovca o sportskim manifestacijama održanima na području Čakovca u razdoblju od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2023. godine (ZSUČ). Detaljni pregled ovog istraživanja daje se u poglavlju 5.

Pri obradi rezultata istraživanja korištene su standardne znanstvene metode društvenih znanosti: metoda analize tj. raščlanjivanja složenih pojmova na njihove jednostavnije sastavne dijelove kako bi se stekla jasna predodžba o predmetu istraživanja; metoda sinteze koja jednostavne sudove povezuje u općenite s ciljem pronalaženja uzročno-posjedičnog odnosa pojedinih elemenata; metoda deskripcije za opisivanje činjenica, predmeta i procesa.

4.2. Istraživanje 1. - Percepcija građana o turizmu u Čakovcu

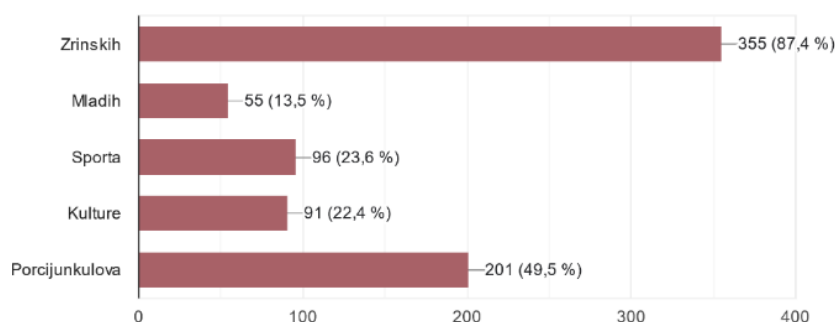
Čakovec se u turističkom smislu profilirao kao destinacija turističkih događaja i manifestacija. Kako na turističke potencijale grada gledaju građani ispitano je putem anketnog upitnika koji je poslan na autorici poznate adrese elektronske pošte i kontakt brojeve stanovnika Čakovca i njegovih trinaest administrativnih naselja. Anketni upitnik sa 15 pitanja izrađen u Google Forms aplikaciji poslan je na 570 kontakata, a odazvalo mu se 406 ispitanika što čini udio od 71,23%. Period anketnog istraživanja trajao je od 20. svibnja do 10. lipnja 2023. godine. Na taj način su dobiveni podaci o prihvaćanju i praćenju turističkih programa i zanimljivosti na području Čakovca, percepciji građana o prepoznatljivim obilježjima grada kao turističke destinacije. Ispitani su i stavovi građana o atraktivnosti turističke ponude, ljudskim potencijalima u turizmu, o tome koje manifestacije smatraju najvažnijima u smislu privlačenja turista i gostiju u grad. Anketom su ispitani i stavovi o sportskom životu grada, točnije o

mogućem utjecaju sporta na razvoj turizma u Čakovcu. Ispitanicima je postavljeno pitanje s kojim značajkama poistovjećuju Čakovec. Ponuđeno im je pet odgovora, mogli su odabrati najviše tri. Za najveći dio ispitanika, njih 87,4%, Čakovec je grad Zrinskih, a potom grad Porcijunkulova za što se opredijelilo 49,5% ispitanika. Kao grad sporta Čakovec doživljava 23,6% ispitanika, a grad kulture njih 22,4%. Da je Čakovec grad mladih smatra 13,5% ispitanika. Odgovori su prikazani na Grafikonu 1.

Grafikon 1.

Po Vašem mišljenju, Čakovec je grad (do 3 odgovora):

406 odgovora

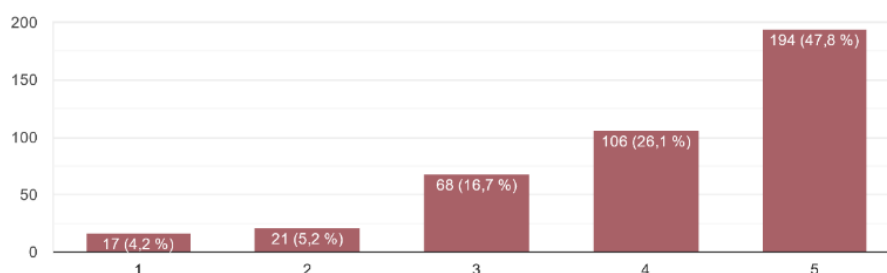
Izvor: Istraživanje autorice

Ispitanici su u anketnom upitniku mogli ocijeniti razinu slaganja s tvrdnjama, ocjenama od 1 do 5. Pritom je 1 označavalo potpuno neslaganje s tvrdnjom, 2 djelomično neslaganje s tvrdnjom, 3 niti slaganje, niti neslaganje s tvrdnjom, 4 djelomično slaganje s tvrdnjom te ocjenom 5 u slučaju da se u potpunosti slažu s tvrdnjom. Tvrdnju da je Porcijunkulovo najveća i najznačajnija manifestacija u Čakovcu i Međimurju u smislu privlačenja turista je potpunim slaganjem (ocjenom 5) podržalo 47,8% ispitanika. Njih 26,1% se djelomično slaže s tom tvrdnjom, a 16,7% ne izražava slaganje niti neslaganje. Odgovori ispitanika prikazani su na Grafikonu 2.

Grafikon 2.

Porcijunkulovo je najveća i najvažnija manifestacija u Čakovcu i Međimurju u smislu privlačenja turista.

406 odgovora

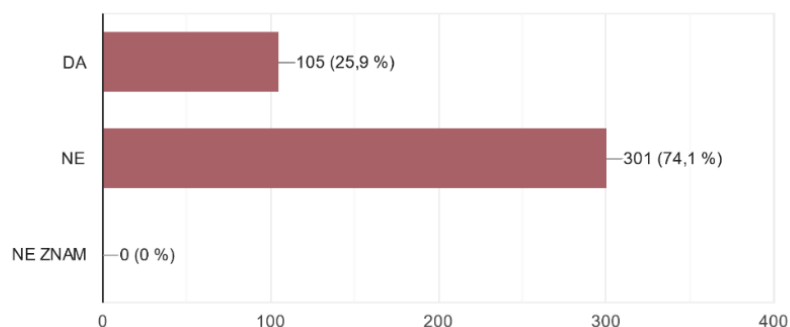
Izvor: Istraživanje autorice

Doživljavaju li ispitanici turizam u Čakovcu kao mjesto mogućeg zapošljavanja i dobre profesionalne perspektive djelomično ilustrira podatak da je na pitanje o postojanju održivih radnih mjesta u turizmu za lokalno stanovništvo, 74,1% ispitanika odgovorilo negativno. Da u Čakovcu postoje kvalitetna radna mjesta za rad u turizmu smatra 25,9% ispitanika. Odgovori su prikazani na Grafikonu 3. Na pitanje da ocijene kadrovski potencijal u turističkom sektoru Čakovca ispitanici su u najvećem broju dali srednju ocjenu. Njih 5,7% dalo je ocjenu jedan, 12,3% ocjenu dva, a 49,8% ocjenu tri. Ispitanici su ocijenili kadrove ocjenom četiri u 26,1% odgovora, a ocjenom pet u 6,2% odgovora.

Grafikon 3.

Postoje li u Čakovcu kvalitetna i održiva radna mjesta u turizmu za lokalno stanovništvo?

406 odgovora

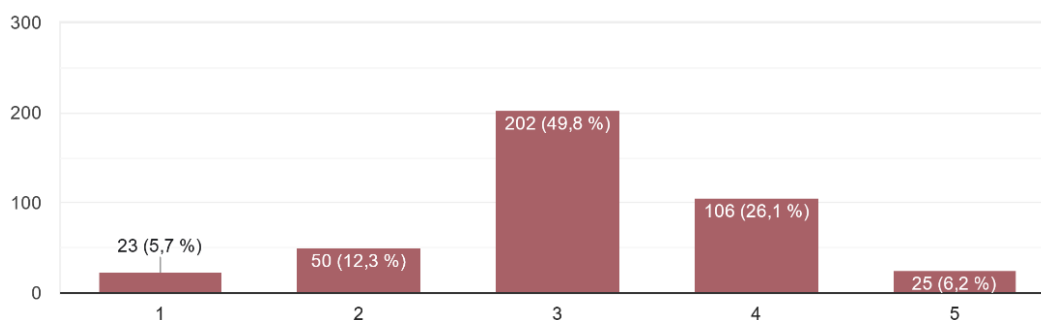

Izvor: Istraživanje autorice

Mišljenje ispitanika o kadru zaposlenom u turizmu u gradu Čakovcu izraženo kroz ocjenu, prikazano je u Grafikon 4. Gotovo polovica ispitanika, njih 49,8% dalo je srednju ocjenu turističkim djelatnicima.

Grafikon 4.

Kad biste ocjenjivali kadar u turističkom sektoru Čakovca, kojom ocjenom biste ga ocijenili?
406 odgovora

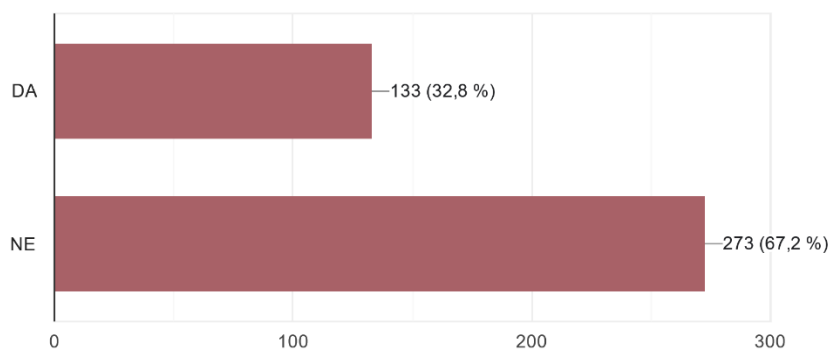

Izvor: Istraživanje autorice

Većina ispitanika se o turističkim događajima i ponudi ne informira putem službenih internetskih stranica Turističke zajednice Grada Čakovca. Na pitanje prate li službene stranice na adresi <http://visitcakovec.com> većina ispitanika, njih 67,2%, odgovorilo je negativno. Odgovori su prikazani na Grafikonu 5.

Grafikon 5.

Pratite li mrežne stranice Turističke zajednice Grada Čakovca <http://www.visitcakovec.com/>?
406 odgovora

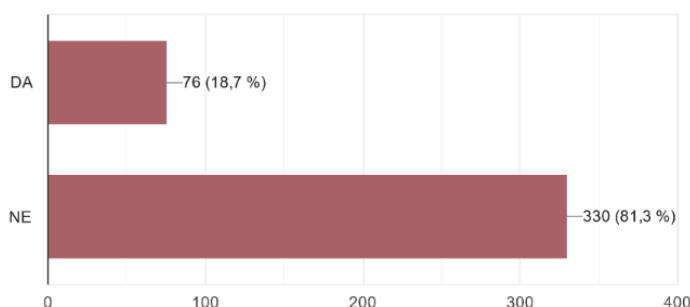

Izvor: Istraživanje autorice

U namjeri da se ispita interes ispitanika za rad Zajednice sportskih udruga Čakovca (ZSU Čakovca) koja okuplja sve sportske klubove, društva i organizacije na administrativnom području Grada Čakovca, postavljeno je pitanje o praćenju službenih internetskih stranica ZSUČ. Zaključuje se da značajna većina ispitanika ne prati mrežne stranice Zajednice. Na pitanje je pozitivno odgovorilo 18,7% ispitanika, a negativno njih 81,3% što je vidljivo na Grafikonu 6.

Grafikon 6.

Pratite li mrežne stranice Zajednica sportskih udruga Čakovca <http://zsucakovca.hr/>?
406 odgovora

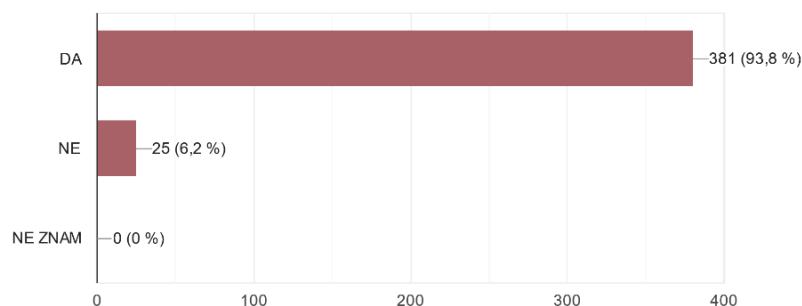

Izvor: Istraživanje autorice

Uzevši u obzir da postoji distinkcija u sadržajima koji su dostupni na službenim mrežnim stranicama Zajednice sportskih udruga Čakovca i sadržaja koji se mogu pronaći na mrežnim stranicama pojedinih sportskih klubova i društava te drugih sportsko-rekreativnih organizacija, ispitanicima je postavljeno pitanje treba li na internetu objediniti sve informacije o sportu i rekreaciji u Čakovcu na jednom mjestu. Većina ispitanika, njih 93,8% odgovorila je pozitivno, a ostatak smatra da takvo mrežno sučelje nije potrebno. Odgovori su prikazani na Grafikonu 7.

Grafikon 7.

Treba li Čakovcu jedinstveno web sučelje sa svim informacijama o mogućnostima bavljenja sportom/rekreacijom i s najavama sportskih događanja od šireg interesa javnosti i turista?
406 odgovora

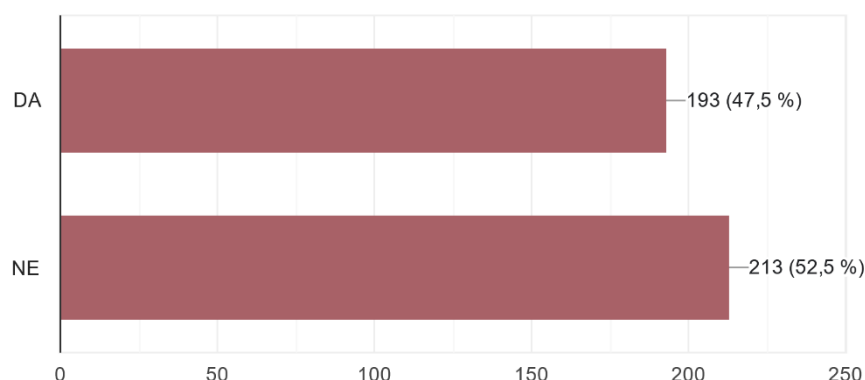

Izvor: Istraživanje autorice

Da na mrežnim stranicama TZ GČK postoji kalendar svih događanja u Čakovcu i Međimurju zna 47,5% ispitanika. Njih 52,5% ne zna da se ti podaci mogu pronaći na spomenutim stranicama. Odgovori na pitanje prikazani su na Grafikonu 8.

Grafikon 8.

Jeste li znali da na mrežnim stranicama Turističke zajednice Grada Čakovca <http://www.visitcakovec.com/> možete pron...Čakovcu i Međimurskoj županiji, pa i sportskih?
406 odgovora

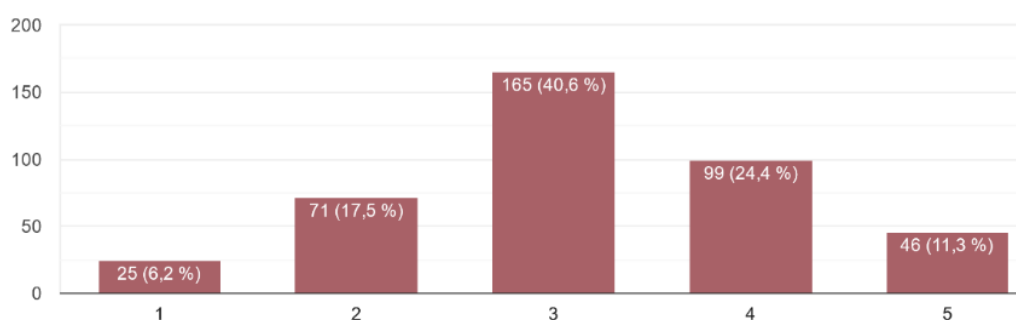

Izvor: Istraživanje autorice

Za tvrdnju da sportska natjecanja tijekom godine privlače najviše turista koji prenoće u Čakovcu ispitanici su izrazili slaganje ili neslaganje u rasponu od 1 do 5. Ocjena 1 predstavlja potpuno neslaganje, a ocjena 5 potpuno slaganje. S navedenom tvrdnjom u potpunosti se slaže 11,3% ispitanika, a djelomično se slaže njih 24,4%. Srednju ocjena koja ne označava ni slaganje, ni neslaganje, odabralo je 40,6% ispitanika, dok ih se 17,5% djelomično ne slaže, a 6,2% u potpunosti ne slaže s tvrdnjom. Odgovori su prikazani na Grafikonu 9.

Grafikon 9.

Sportska natjecanja privlače najviše turista koji prenoće u Čakovcu tijekom kalendarske godine.
406 odgovora

Izvor: Istraživanje autorice

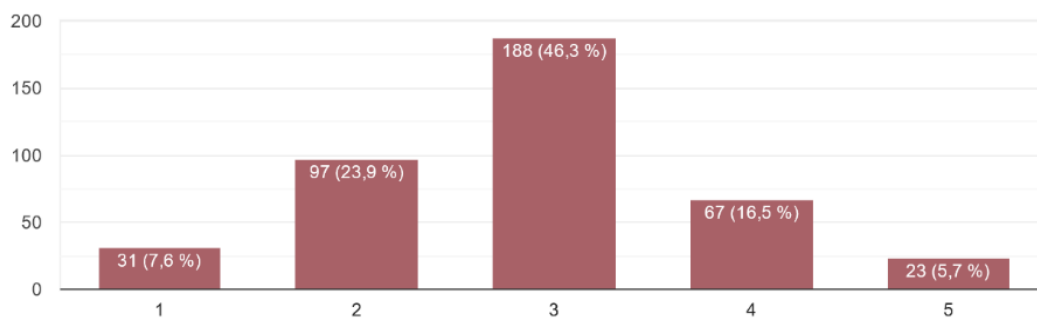
Na isti način ispitanici su se izjasnili u vezi tvrdnje da sudionici kulturnih programa koji dolaze u Čakovec, troše jednako kao i svi drugi turisti. S time se ne slaže 7,6% ispitanika, a djelomično

se ne slaže njih 23,9%. Srednju ocjenu odabire 46,3% ispitanika. Njih 16,5% se djelomično slaže s tvrdnjom, a 5,7% ih se slaže u potpunosti. Odgovori su interpretirani u Grafikonu 10.

Grafikon 10.

Sudionici kulturnih programa koji dolaze u Čakovec, troše jednako kao i turisti.

406 odgovora

Izvor: Istraživanje autorice

4.3. Istraživanje 2. – Turistički smještajni kapaciteti u Čakovcu

Na području Čakovca su tijekom 2022. i 2023. godine poslovala 2 hotela, 2 hostela, 15 apartmana, 5 objekata „soba za iznajmljivanje“ i 1 učenički dom. Od ukupnog broja smještajnih objekata (25), kao „objekti u domaćinstvu“ tj. privatni smještaj razvrstano je njih 13. Raspored smještajnih jedinica i raspoloživih kreveta po vrstama smještajnih objekata prikazan je u Tablici 8. Istraživanje među vlasnicima smještajnih objekata u Čakovcu provedeno je putem Google Forms aplikacije sa 15 pitanja, u periodu od 20. svibnja do 10. lipnja 2023. godine, s ciljem upoznavanja strukture gostiju koja koristi smještaj, njihovih razloga za dolazak i boravak u Čakovcu (posao, zabava, edukacija, sport,...), upoznavanja sa stavovima o potrošnji turista i gostiju, stavovima o kvaliteti radnih mjesta u turizmu grada te ljudskim potencijalima tj. kadrovima koji se u turizmu zapošljavaju.

Ograničenje ovog anketnog istraživanja ogleda se u podatku da svi vlasnici i voditelji smještajnih kapaciteta na području Čakovca ne prikupljaju podatke o razlozima dolaska i boravka turista u Čakovcu. Podatke sustavno prikupljaju tri smještajna kapaciteta, ali na razini odabira „poslovno“ i „privatno“, pri čemu turisti označavaju jedan od ponuđenih odgovora. Pojedini vlasnici privatnih smještajnih objekata neslužbeno kroz razgovor dolaze do određenih podataka, ali ih ne prate niti objedinjuju sustavno. Također, dio vlasnika privatnih smještajnih objekata uopće nema osobni kontakt s turistima, korisnicima njihovog smještaja, te nema uvid u razloge dolaska u Čakovec. Sve spomenuto predstavlja ograničenje u stjecanju preciznog uvida u razloge dolaska i smještaja turista u Čakovcu.

Tablica 8.
Pregled smještajnih objekata u Čakovcu

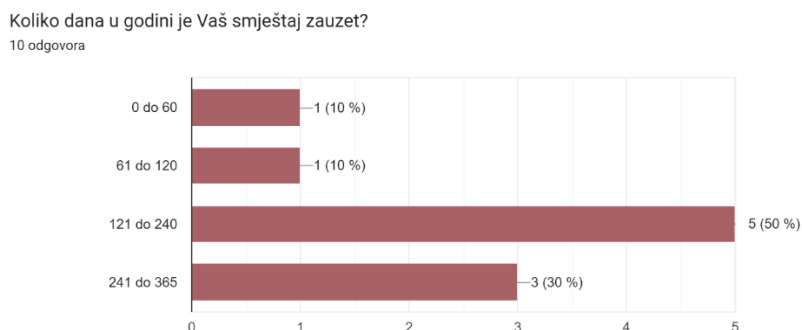
Smještajni objekti	Broj objekata	Broj smještajnih jedinica	Broj kreveta + pomoćnih kreveta
Hoteli	2	110	216
Hosteli	2	18	89
Apartmani	15	22	68
Sobe za iznajmljivanje	5	18	26
Učenički dom	1	62	180
Ukupno	25	230	579

Izvor: Rad autorice prema službenim podacima Turističke zajednice Grada Čakovca

Svim vlasnicima smještajnih kapaciteta poslana je poveznica na anketni upitnik izrađen u Google Forms aplikaciji i pojašnjenje prirode istraživanja. Upitnik za sve smještajne objekte

poslan je vlasnicima objekata. Upitnik je poslan na 18 adresa elektronske pošte vlasnika objekata s obzirom da pojedini privatni vlasnici imaju više registriranih smještajnih objekata. Anketnom upitniku odazvalo se 10 vlasnika smještajnih objekata, 3 se nisu odazvala, a 5 vlasnika smještaja je odbilo sudjelovati u anketi. Kao razlog nesudjelovanja naveli su da od gostiju ne traže nikakve podatke osim identifikacijske isprave radi prijave u sustav eVisitor. Na anketni upitnik su odgovorila 2 vlasnika hotela i 8 vlasnika privatnog smještaja. Odaziv ispitanika iznosi 55,56%. Polovica vlasnika smještajnih objekata, 50 posto, odgovorila je da im je smještaj zauzet između 121 i 240 dana u godini. Po 1 vlasnik odgovorio je da je smještaj zauzet od 0 do 60 dana i od 61 do 120 dana. Odgovori su prikazani u Grafikonu 11.

Grafikon 11.

Izvor: Istraživanje autorice

Na pitanje o najčešćem povodu za boravak gostiju (turista) u njihovom smještaju, ispitanici su mogli odabrati maksimalno četiri odgovora ili ih dopisati. Na Grafikonu 12. interpretirani su odgovori prema kojima su turistički posjeti najbrojniji i čine udio od 70%, dok su poslovni razlozi, proputovanje i prisustvovanje sportskim susretima i događajima zastupljeni sa po pet odgovora, 50%.

Grafikon 12.

Izvor: Istraživanje autorice

Na pitanje o trajanju boravka u njihovom smještaju, 80% ispitanika je odgovorilo da gosti borave u prosjeku 2 noći. Na ponuđene odgovore da gosti noće „između 3 i 5 noći“ i odgovor da ostaju „6 i više noći“ ispitanici nisu odabrali nijedan od odgovora. Jedan odgovor ispitanika, 10%, odnosi se na ostanak u duljini od 1 noći. Jedan ispitanik, 10%, je samostalno odgovorio dopisivanjem odgovora koji je nedefiniran, bez jasno označenog broja noćenja u smještaju.

Vlasnicima smještajnih objekata su postavljena i pitanja o potrošnji turista i kadrovskim potencijalima u turizmu Čakovca. Ispitanici su u rasponu od 1 do 5 mogli ocijeniti svoje slaganje ili neslaganje s tvrdnjama. Broj 1 označava potpuno neslaganje s tvrdnjom, a broj 5 potpuno slaganje s tvrdnjom. S tvrdnjom da „potrošnja turista u svim djelatnostima povezanim s turizmom ima respektabilnu važnost za Čakovec“, potpuno se slaže 1 ispitanik (10%). Djelomično se s tom tvrdnjom slažu 2 ispitanika (20%), dok su po tri (30%) odgovorila da se djelomično ne slažu ili su neodlučni u vezi tvrdnje. Odgovori su prikazani Grafikonom 13.

Grafikon 13.

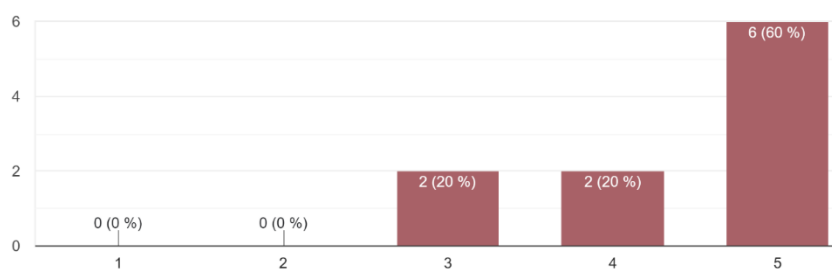

Izvor: Istraživanje autorice

Potpuno slaganje s tvrdnjom da bi potrošnja turista u svim djelatnostima povezanim s turizmom bila veća kad bi ponuda bila bogatija potvrdilo je 6 ispitanika, 60%. Dva ispitanika, 20%, su odabrala djelomično slaganje s tvrdnjom. Također dva ispitanika, 20%, se niti slaže, niti ne slaže s tvrdnjom. Odgovori su prikazani na Grafikonu 14.

Grafikon 14.

Potrošnja turista u svim djelatnostima povezanim s turizmom bi bila veća da je ponuda bogatija.
10 odgovora

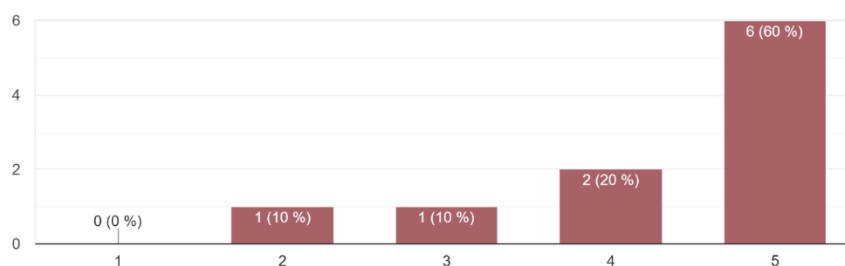

Izvor: Istraživanje autorice

Šest ispitanika (60%), vlasnika smještajnih objekata, se u potpunosti slaže s tvrdnjom da je Čakovcu potrebna strategija razvoja turizma u kojoj će važan dio biti posvećen sportskom i turizmu zabave (turizmu događaja). Djelomično slaganje s tvrdnjom izražavaju 2 ispitanika (20%), dok je po jedan ispitanik odgovorio da se niti slaže, niti ne slaže s tvrdnjom te se djelomično ne slaže s tvrdnjom. Odgovori su prikazani u Grafikonu 15.

Grafikon 15.

Čakovcu je potrebna strategija razvoja turizma u kojoj će važan dio biti posvećen sportskom i turizmu zabave (turizmu događaja).
10 odgovora

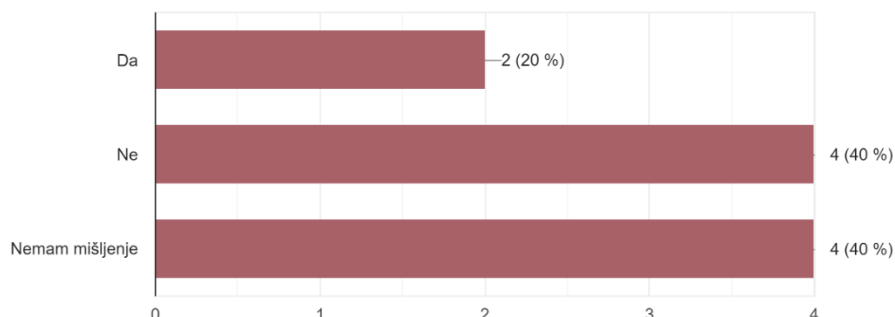
Izvor: Istraživanje autorice

Na pitanje o postojanju kvalitetnih i održivih radnih mjesta tj. poslodavca u turizmu u Čakovcu na kojima se može zaposliti lokalno stanovništvo, vlasnici smještajnih objekata su mogli odgovoriti pozitivno, negativno ili neopredijeljeno. Četiri ispitanika, njih 40%, odgovorilo je da u Čakovcu ne postoje kvalitetna i održiva radna mjesta odnosno poslodavci u turizmu. Dva ispitanika (njih 20%) smatra da takova radna mjesta i poslodavci postoje, dok 40% njih nema stav o ovoj temi. Odgovori su prikazani u Grafikonu 16.

Grafikon 16.

Postoje li u Čakovcu kvalitetna i održiva radna mjesta (poslodavci) u turizmu za lokalno stanovništvo?

10 odgovora

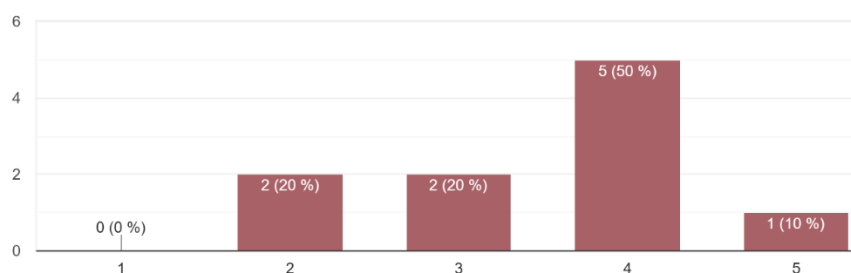
Izvor: Istraživanje autorice

Zaposlenike u turizmu i djelatnostima povezanim s turizmom vlasnici smještajnih objekata ocjenjuju ocjenama od 2 do 5, pri čemu je udio visokih ocjena nešto viši. Za ocjene 2 i 3 se opredijelilo po dva ispitanika (po 20%). Ocjenu 4 dalo je pet ispitanika (50%), a ocjenu 5 je dao jedan ispitanik (10%) kako je prikazano u Grafikonu 17.

Grafikon 17.

Kojom ocjenom biste ocijenili kadar u turističkoj djelatnosti Čakovca? Odaberite ocjenu od 1 do 5, pri čemu je 5 najviša ocjena.

10 odgovora

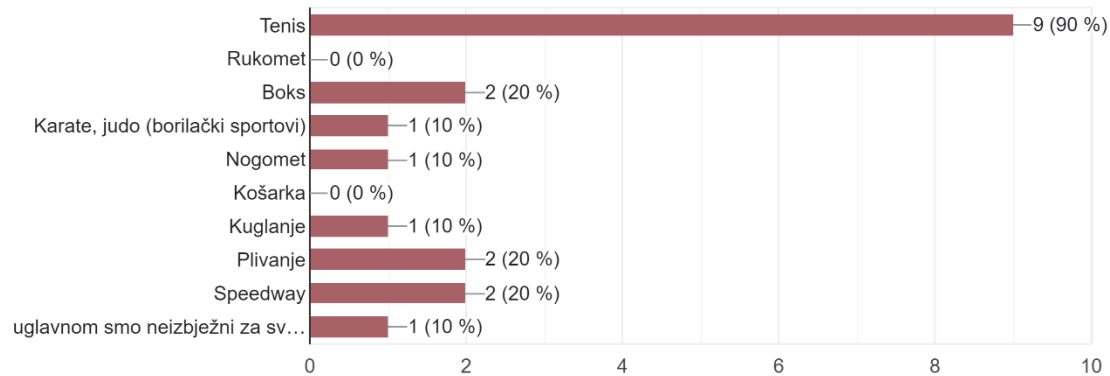
Izvor: Istraživanje autorice

Ovisno o tome da li im je podatak poznat, na pitanje kojim sportom ili sportovima se bave gosti koji su koristili njihov smještaj, vlasnici smještajnih objekata su mogli odabrati više sportova. Iz odgovora proizlazi da je najviše onih gostiju koji se bave tenisom ili su pratnja tenisačima koji dolaze na natjecanja. Tenis je odabralo 9 ispitanika (90%), a po 2 ispitanika (20%) su odabrala sportove: boks, plivanje i speedway. Po jedan odgovor (10%) je prikupljen za sportove: nogomet, kuglanje i borilačke sportove. Raspored odgovora vidi se u Grafikonu 18.

Grafikon 18.

Ako Vaš smještaj koriste sportaši, iz kojih su sportova najčešće (najviše).

10 odgovora

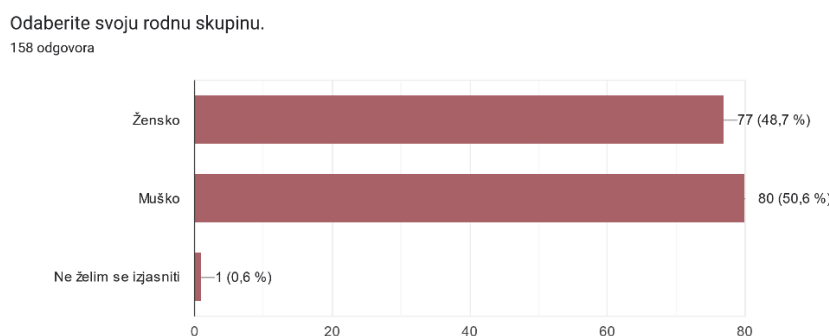
Izvor: Istraživanje autorice

4.4. Istraživanje 3. - Percepcija sportaša s područja Čakovca o razvoju sportskog turizma u gradu Čakovcu

Cilj ovog anketnog istraživanja je stjecanje uvida u stavove rekreativaca, sportaša i trenera s područja Čakovca o potencijalu grada da se na turističkom tržištu profilira i kao grad sportskog turizma. Ispitanici su ciljano određeni prema mjestu sportskog djelovanja i rada te je anketni upitnik u Google Forms aplikaciji upućen klubovima i pojedincima koji se rekreiraju i organizirano bave sportom u Čakovcu. Anketni upitnik je sadržavao 8 pitanja. Poslan je potencijalnim ispitanicima putem elektronske pošte i mobilne aplikacije Viber na adrese i kontakte prikupljene u Zajednici sportskih udruga Čakovca. U uputi za ispunjavanje navedeno je da je anketni upitnik namijenjen rekreativcima, sportašima i trenerima s područja Čakovca u namjeri da se stekne uvid u stavove stanovnika koji su aktivni na gradskoj sportskoj sceni. Dominantni interes istraživanja je ispitati stavove o raspolaganju sportskom infrastrukturom, smještajnim kapacitetima i potencijalu Čakovca da se profilira i kao destinacija sportskog turizma. Razdoblje prikupljanja odgovora ispitanika je od 15. listopada do 15. studenog 2023. godine.

Istraživanju putem anketnog upitnika odazvalo se 158 ispitanika. Najviše ispitanika je u dobnoj skupini između 41 i 55 godina, njih 51,6%, zatim u dobnoj skupini od 26 do 40 godina, njih 26,1%. U dobnoj skupini od 18 do 25 godina odazvalo se 10,2% ispitanika, a u skupini 56 godina i više 12,1% ispitanika. Grafikon 19. prikazuje broj ispitanika prema rodu.

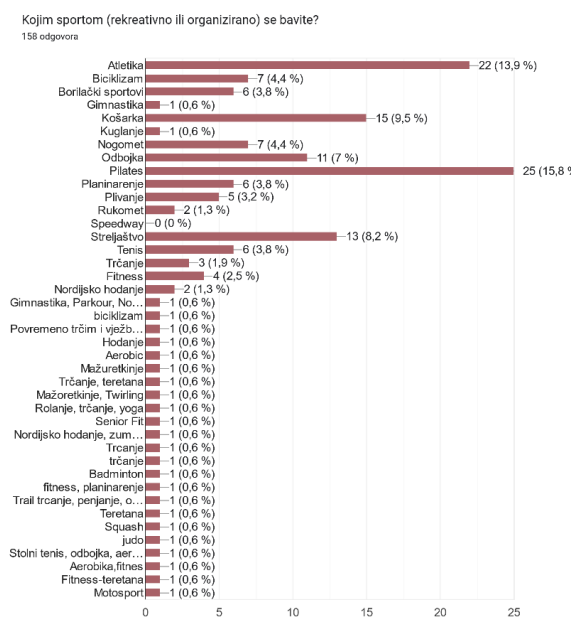
Grafikon 19.

Izvor: Istraživanje autorice

Najveći je odaziv ispitanika koji se bave pilatesom (25) i atletikom (22). Od ispitanika njih 15 se bavi košarkom, 13 streljaštvom, 11 odbojkom, 8 biciklizmom (1 ispitanik je napisao „biciklizam“, a 7 je odabralo ponuđeni odgovor). Detaljni pregled sportova i oblika rekreacije kojima se bave ispitanici ovoga istraživanja vidljiv je u Grafikonu 20.

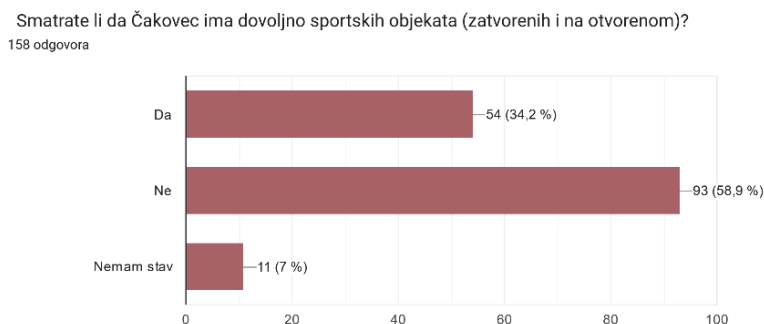
Grafikon 20.

Izvor: Istraživanje autorice

Istraživanje je provedeno među rekreativcima, sportašima i trenerima s područja Čakovca. Ispitanici su se izjasnili o jednoj od tri skupine u sportu kojoj pripadaju. Rekreativci su se izjasnili u omjeru 62%, njih 98, a sportaši 20,9% posto, njih 33. Treneri su se izjasnili u omjeru od 17,1%, njih 27. Na pitanje o količini sportskih objekata, 54 ispitanika, njih 34,2%, smatraju da ih ima dovoljno. Da sportskih objekata nema dovoljno smatraju 93 ispitanika, njih 58,9%, dok 11 njih nema stav (7%). Odgovori su prikazani u Grafikonu 21.

Grafikon 21.

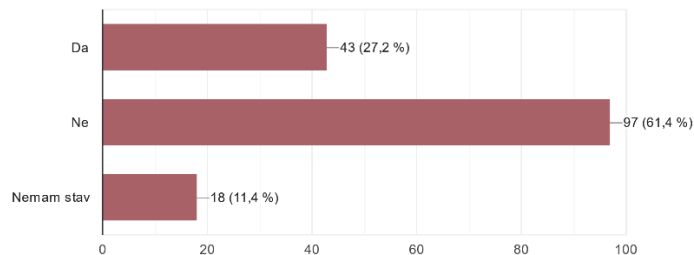
Izvor: Istraživanje autorice

Na pitanje o procjeni ima li Čakovec dovoljno smještajnih objekata (smještajnih kapaciteta) da primi turiste i goste povezane sa sportom, sportskim događajima i manifestacijama, ispitanici

su mogli odgovoriti potvrdno, negativno i izjasniti se da nemaju stav. Potvrdno su odgovorila 43 ispitanika, njih 27,2%, a negativno je odgovorilo 97 ispitanika, njih 61,4%. Stav o ovome pitanju nema 18 ispitanika, njih 11,4%. Grafikon 22. prikazuje udjele u odgovorima.

Grafikon 22.

Smatrate li da Čakovec ima dovoljno smještajnih kapaciteta za sportske turiste i goste koji dolaze na sportske događaje, manifestacije i slično?
158 odgovora

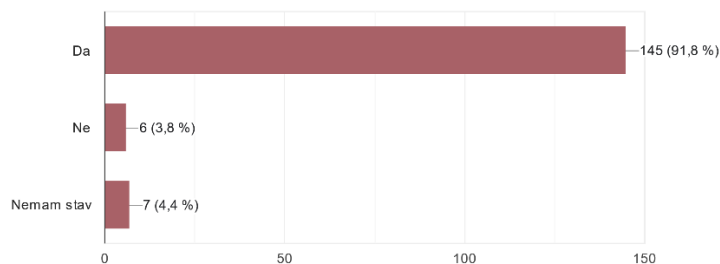

Izvor: Istraživanje autorice

Značajan udio svih ispitanika je na pitanje o potencijalima za razvoj sportskog turizma u Čakovcu izrazio pozitivan stav. Da grad ima kapacitete za razvoj sportskog turizma smatra 145 ispitanika, njih 91,8%. Trinaest ispitanika se opredijelilo za negativan odgovor i odgovor prema kojem nemaju stav o ovome pitanju. Negativno se izjasnilo 6 ispitanika, njih 3,8%. Nema stav 7 ispitanika, njih 4,4%. Grafikon 23. prikazuje odgovore ispitanika.

Grafikon 23.

Smatrate li da Čakovec ima potencijala za razvoj sportskog turizma?
158 odgovora

Izvor: Istraživanje autorice

4.5. Suodnos sportskih događaja i popunjenosti smještajnih kapacitet

Suodnos predstavlja međusobnu povezanost između različitih pojava predstavljenih vrijednostima dviju varijabli. Postojanje povezanosti između termina održavanja sportskih manifestacija u Čakovcu i popunjenosti smještajnih kapaciteta u Čakovcu nastoji se dokazati usporedbom i analizom podataka prikupljenih iz dva izvora. Podaci o broju dolazaka i noćenja turista dobiveni su iz Informacijskog sustava za prijavu i odjavu turista koje je autorici ustupila Turistička zajednica Grada Čakovca - eVisitor (<https://www.evisitor.hr/eVisitor/hr-HR/Account/Login?ReturnUrl=%2FeVisitor%2Fen-US>). Podaci o sportskim manifestacijama tijekom kalendarske godine prikupljeni su u Zajednici sportskih udruga Čakovca (ZSUČ), koja vodi kalendar i evidenciju o svim sportskim događajima na administrativnom području Grada Čakovca.

Analizom su obuhvaćeni podaci za razdoblje od pet godina, točnije od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2023. godine.

U nastavku se daje tabelarni prikaz po godinama i mjesecima, od 2019. do 2023. godine, s podacima koji obuhvaćaju: broj noćenja turista, broj dolazaka turista, prosječni broj noćenja te pregled sportskih događanja prema datumu održavanja i vrsti sportske manifestacije. Tablica 9. sadrži navedene podatke za **2019.** godinu kada su 14.392 turista ili gosta ostvarili 33.875 noćenja. Prosječno je ostvareno 2,31 noćenje.

Prikaz za 2019. godinu u Tablici 9. u kojoj je vidljivo da je najviše noćenja ostvareno u lipnju mjesecu, 3.648, kada se u Čakovcu održavaju četiri sportske manifestacije: Utrka Grada Čakovca, Volim nogomet, Marin Šuica Junior Open i Prvenstvo Hrvatske u tenisu. Teniski turniri tradicionalno (Marin Šuica Junior Open i Prvenstvo Hrvatske u tenisu) su poznati u Čakovcu kao sportske manifestacije koje donose značajan priliv turista, ne samo natjecatelja već i njihovih timova i članova obitelji u pratnji. Najdulja noćenja zabilježena su u ožujku, studenom i prosincu 2019. Prosječni broj noćenja tijekom kalendarske godine iznosio je 2,31.

U Tablici 9. je prikaz broja noćenja, broja dolazaka i prosječnog broja noćenja u odnosu na termine održavanja sportskih manifestacija tijekom 2019. godine. Žutom podlogom su označene najniže i najviše varijable za: broj noćenja, broj dolazaka i prosječni broj noćenja. Najniži broj noćenja i dolazaka ostvaren je u siječnju 2019. godine. Najviši broj noćenja ostvaren je u lipnju kada su održane četiri sportske manifestacije, dok je najmanji broj dolazaka zabilježen u kolovozu. U tom mjesecu održan je turnir u karateu koji se u Čakovcu održava od 1997. godine.

Tablica 9.

Prikaz broja noćenja, broja dolazaka i prosječnog broja noćenja u odnosu na termine održavanja sportskih manifestacija tijekom 2019. godine

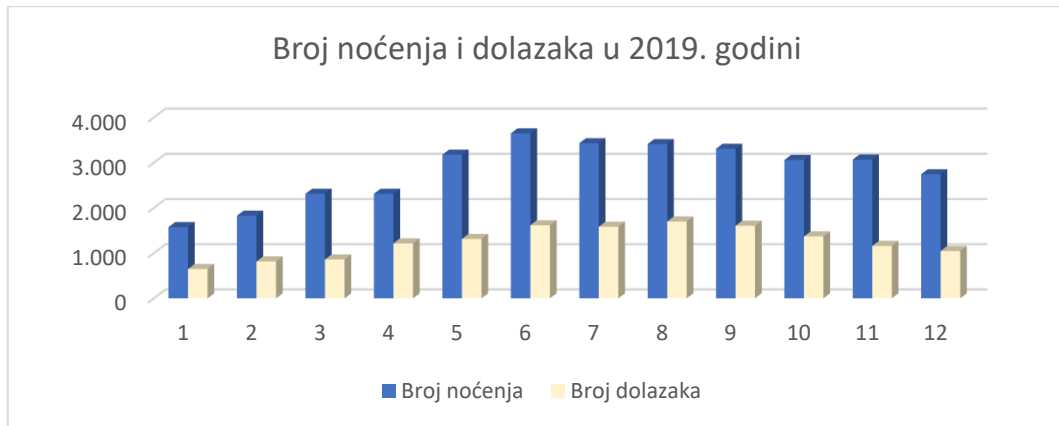
2019./ Mjesec	Broj noćenja	Broj dolazaka	Prosječni broj noćenja	SPORTSKE MANIFESTACIJE	
				Datum održavanja	Manifestacija
1	1.574	649	2,43	5.-6.1.	Turnir Nova, Košarka (22.)
2	1.827	816	2,24		
3	2.312	859	2,69		
4	2.313	1.215	1,90	27.4.-4.5.	Croatia Cup Tennis Europe 12&U, Tenis
5	3.177	1.313	2,42		
6	3.648	1.616	2,26	7.6. 15.-16.6. 22.6.-29.6. 29.6.-4.7.	Utrka Grada Čakovca, Atletika (Trčanje) Volim nogomet, U-13 i U-15, Nogomet Marin Šuica Junior Open, Tennis Europe 16&U, Tenis Prvenstvo Hrvatske u tenisu, HTS, Tenis
7	3.430	1.583	2,17	21.7.	Vitez grada Čakovca, Streličarstvo (26.)
8	3.412	1.699	2,01	31.8.	Međimurje Open Karate Turnir, Karate (23.)
9	3.309	1.606	2,06		
10	3.059	1.370	2,23		
11	3.070	1.159	2,65		
12	2.744	1.047	2,62	20.-21.12.	Memorijal Anto Dragić, Plivanje (4.)
Ukupno	33.875	14.932	2,31		

Izvor: Rad autorice (podaci preuzeti iz Informacijskog sustava eVisitor i Popisa održanih sportskih manifestacija ZSUČ)

Grafikonom 24. prikazan je omjer broja dolazaka turista i broja njihovih noćenja tijekom 2019. godine. Prosječno najkraća noćenja zabilježena su u mjesecu travnju 2019., kada su iznosila 1,90. Koncem travnja i u prvim danima svibnja održano je tenisko natjecanje Croatia Cup Tennis Europe 12&U pa je u svibnju zabilježeno više noćenja u odnosu na travanj s obzirom da određeni broj tenisača u Čakovcu pristize tijekom trajanja natjecanja. Tijekom srpnja je održano streličarsko natjecanje Vitez grada Čakovca, a u kolovozu Međimurje Open Karate Turnir koji također okupljaju veliki broj natjecatelja iz Hrvatske i okolnih država. S obzirom da se koncem srpnja te 1. i 2. kolovoza u Čakovcu održava najposjećenija međimurska manifestacija Porcijunkulovo, iz podataka o broju noćenja i broja dolazaka nisu vidljivi podaci o razlozima dolaska turista u Čakovcu. S obzirom da nisu dostupni podaci o turistima i gostima koji su došli radi sportskih događanja i onih koji su se došli radi zabavnih programa tijekom Porcijunkulova, to predstavlja ograničenje u analizi podataka. Prosječno najveći broj noćenja zabilježen je u mjesecu ožujku, 2,69 noćenja, kada se u Čakovcu nisu održavala organizirana sportska događanja ili manifestacije. Najmanji broj noćenja, 1,90, zabilježen je u mjesecu

travnju kada je održan Croatia Cup za 12&U teniski turnir. Grafikon 24. prikazuje odnos broja noćenja i broja dolazaka turista u smještajne objekte u Čakovcu tijekom 2019. godine.

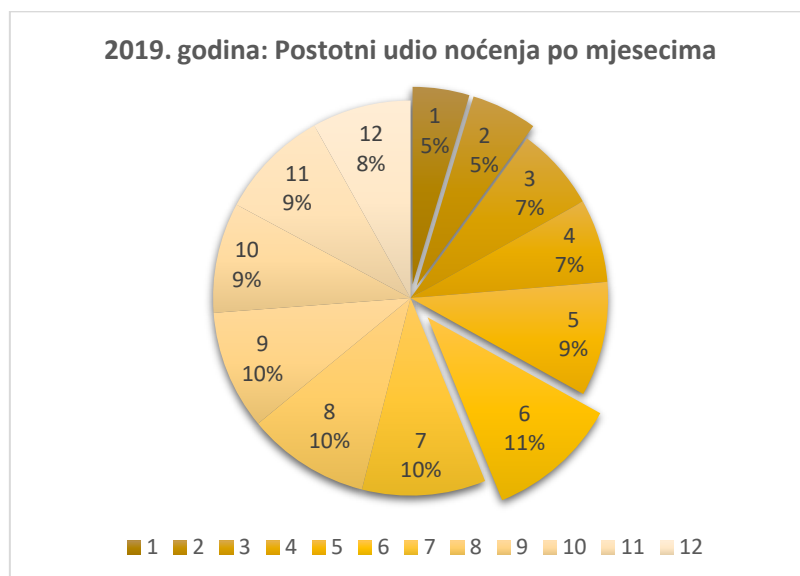
Grafikon 24.

Izvor: Rad autorice (podaci preuzeti iz Informacijskog sustava eVisitor i Popisa održanih sportskih manifestacija ZSUČ)

Grafikonom 25. prikazan je postotni udjel noćenja po mjesecima u odnosu na ukupan broj noćenja ostvarenih u 2019. godini. U lipnju je ostvareno 11 posto svih godišnjih noćenja, dok je u mjesecima srpnju, kolovozu i rujnu ostvareno po 10 posto svih noćenja u godini. U svibnju, listopadu i studenom ostvaren je udio od po 9 posto od ukupnih godišnjih noćenja.

Grafikon 25.

Izvor: Rad autorice (podaci preuzeti iz Informacijskog sustava eVisitor i Popisa održanih sportskih manifestacija ZSUČ)

Tablica 10. prikazuje podatke za **2020.** godinu. Specifičnost 2020. godine je u činjenici da je godinu obilježila pandemija bolesti COVID-19 prouzročena SARS-CoV-2 virusom (Severe acute respiratory syndrome *coronavirus* 2, skraćeno: *SARS-CoV-2*). Od sredine ožujka 2020. u Hrvatskoj (cijeloj Europi i svijetu) ograničeno je kretanje stanovnika te su na dnevnoj razini donošene odluke o restrikcijama vezanim uz zaštitu od virusa i praćenje oboljenja. Stožer Civilne zaštite Republike Hrvatske donio je niz odluka i relevantnih propisa u uvjetima epidemije koronavirusa. U svibnju 2020. Stožer Civilne zaštite je donio Odluku o izmjeni Odluke o nužnim mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i kulturnih događanja za vrijeme trajanja proglašene epidemije bolesti COVID-19.

Sportski događaji su ograničeni ili onemogućeni, osobito oni koji se odvijaju u zatvorenim prostorima, dok su za sportske događaje koji se održavaju na otvorenom propisane restrikcije i obavezne mjere zaštite od korona virusa (https://www.iusinfo.hr/Appendix/DDOKU_HR/DDHR20201106N133_16_1.pdf). U 2020. godini je 6.727 turista ili gostiju ostvarilo 18.666 noćenja. Prethodne godine, 2019., evidentirano je 33.875 noćenja na 14.392 dolaska što upućuje na značajan pad broja noćenja i dolazaka tijekom 2020. godine. Broj noćenja je pao za 15.209 (44,90%), a broj dolazaka je pao za 8.205 (54,95%). U stupcima Tablice 8. broj noćenja, broj dolazaka i prosječni broj noćenja označene su najniže i najviše varijable.

U Tablici 10. vidljivo je da je najveći broj noćenja ostvaren u siječnju, 2.523. Tada se u Čakovcu tijekom jednog vikenda održavao tradicionalni košarkaški Turnir Nova. Procjenjuje se da je doprinos tog sportskog događanja ostvarenju broja noćenja simboličan s obzirom da je riječ o turniru na kojem najviše sudjeluju timovi iz bližih gradova u regiji te iz gradova u susjednoj Sloveniji i Austriji. Mjeseci srpanj i kolovoz zabilježili su viši broj noćenja u odnosu na druge mjesece u godini, ali relativno manji broj noćenja u odnosu na ranije (i kasnije) godine koje nisu bile obilježene pandemijom.

U srpnju je zabilježeno 2.480 noćenja, a održan je streličarski turnir Vitez grada Čakovca, dok je krajem mjeseca započela tradicionalna manifestacija Porcijunkulovo koju posjećuje veliki broj turista. U kolovozu je zabilježeno 2.378 noćenja, a održana su dva teniska turnira: Prvenstvo Hrvatske za seniorke i seniore i Marin Šuica Junior Open te jedan nogometni turnir za djevojčice U-13 i U-15, Volim nogomet.

Tablica 10.

Prikaz broja noćenja, broja dolazaka i prosječnog broja noćenja u odnosu na termine održavanja sportskih manifestacija tijekom 2020. godine

2020. / Mjesec	Broj noćenja	Broj dolazaka	Prosječni broj noćenja	SPORTSKE MANIFESTACIJE	
				Datum održavanja	Manifestacija
1	2.523	904	2,79	4.-5.1.	Turnir Nova, Košarka (23.)
2	1.977	756	2,62		
3	1.412	318	4,44		
4	770	38	20,26		Croatia Cup Tennis Europe 12&U, Tenis (Covid, otkazano)
5	626	130	4,82		
6	1.373	587	2,34	21.6.	Noćni cener - ČK10, Atletika (Trčanje, 1.) Utrka Grada Čakovca (Covid, otkazano)
7	2.480	993	2,50	19.7.	Vitez grada Čakovca, Streličarstvo (27.)
8	2.378	1.212	1,96	25.-30.8. 29.8.-5.9. 29.-30.8.	Prvenstvo Hrvatske u tenisu, HTS, Tenis Marin Šuica Junior Open, Tennis Europe 16&U, Tenis Volim nogomet, Turnir djevojčice U-13 i U-15, Nogomet
9	1.521	660	2,30	29.8.-5.9. 5.9.	Marin Šuica Junior Open, Tennis Europe 16&U, Tenis Međimurje Open Karate Turnir, Karate (24.)
10	1.175	447	2,63		
11	1.296	365	3,55		
12	1.135	317	3,58		Memorijal Anto Dragić, Plivanje (Covid, otkazano)
Ukupno	18.666	6.727	4,48		

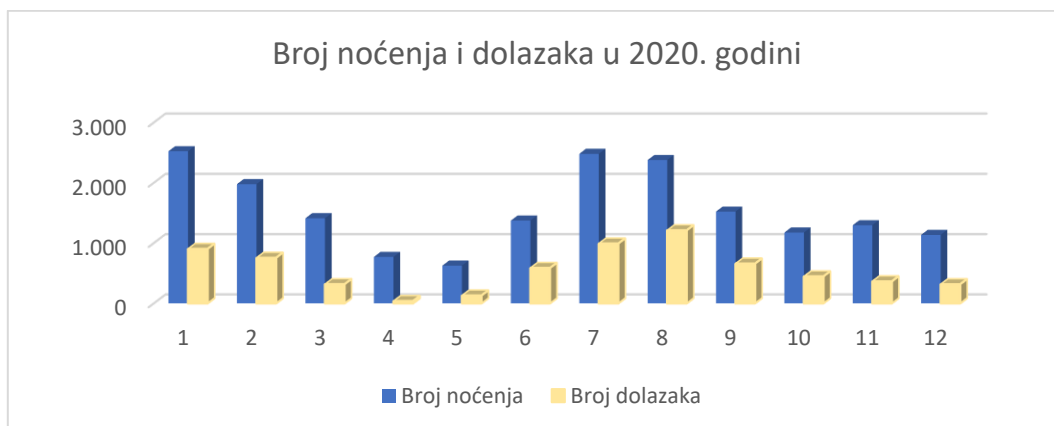
Izvor: Rad autorice (podaci preuzeti iz Informacijskog sustava eVisitor i Popisa održanih sportskih manifestacija ZSUČ)

Najdulji prosjek noćenja zabilježen je u travnju, 20,26 noćenja, iz razloga obvezne karantene za vozače teretnih vozila koji su u Hrvatsku ušli iz drugih zemalja. Karantena za njih je organizirana u čakovečkom Hotelu Park. Iz navedenog razloga ovaj broj noćenja se gleda kao iznimka. Nadalje je najdulji prosjek noćenja zabilježen u ožujku, svibnju i prosincu 2020. Prosječni broj noćenja tijekom kalendarske godine iznosio je 4,48. S obzirom da za promatrano razdoblje, od 2019. do 2023. godine, prosječni broj noćenja tijekom godine iznosi između 2, 31 i 2,80, ova visoka prosječna brojka noćenja (4,48) treba se gledati u kontekstu karantene za vozače u kamionskom prijevozu koji su zabilježili veliki broj noćenja u travnju 2020. godine.

Po prvi put je održana utrka Noćni cener – ČK10. Prvog dana ljeta, 21. lipnja, ulicama Čakovca je organizirana utrka u kojoj su sudjelovali sportaši i rekreativci, obitelji s djecom, osobe s invaliditetom. U lipnju je otkazana Utrka Grada Čakovca. U Tablici 8. su vidljivi i podaci o otkazanim sportskim manifestacijama uslijed epidemioloških mjera. Otkazani su teniski turnir Croatia Cup Tennis Europe, Utrka Grada Čakovca i plivački Memorijal Anto Dragić. U

Grafikonu 26. koji u odnos stavlja broj noćenja i broj dolazaka može se jasno razlučiti kako se u mjesecu travnju simboličan broj dolazaka „pretvorio“ u veliki broj noćenja. Vidljivo je da je u mjesecu travnju zabilježen mali broj dolazaka (38; vidljivo u Tablici 8.) u odnosu na veliki broj noćenja (770).

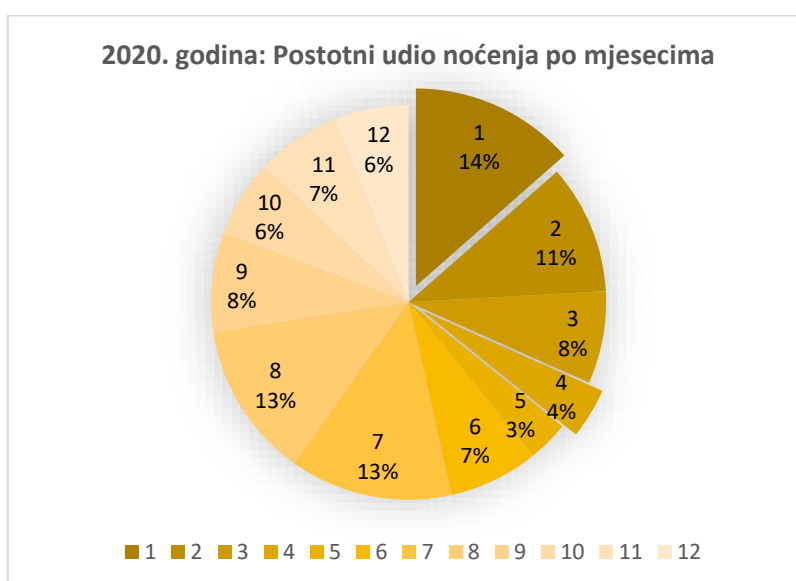
Grafikon 26.

Izvor: Rad autorice (podaci preuzeti iz Informacijskog sustava eVisitor i Popisa održanih sportskih manifestacija ZSUČ)

Grafikonom 27. prikazan je postotni udio noćenja po mjesecima u odnosu na ukupan broj noćenja ostvarenih u 2020. godini. U siječnju je ostvareno 14 posto svih godišnjih noćenja, a u srpnju i kolovozu po 13% svih godišnjih noćenja. U veljači je ostvareno 11% svih godišnjih noćenja. Najmanji udio noćenja tijekom 2020. godine ostvaren je u svibnju kad je iznosio 3%.

Grafikon 27.

Izvor: Rad autorice (podaci preuzeti iz Informacijskog sustava eVisitor i Popisa održanih sportskih manifestacija ZSUČ)

Tijekom **2021.** godine ostvarena su ukupno 26.792 noćenja na 10.905 dolazaka turista i gostiju te su prosječno ostvarena 2,65 noćenja. U odnosu na 2020. godinu ostvareno je 8.126 noćenja (43,53%) više i 4.178 (38,31%) dolazaka više.

Prosječno najveći broj noćenja ostvaren je u mjesecu svibnju kada je iznosio 3,40 noćenja. U Tablici 11. prikazani su podaci o broju noćenja, dolazaka i prosječnom broju noćenja te su navedeni datumi održavanja i nazivi sportskih manifestacija. U stupcima broj noćenja, broj dolazaka i prosječni broj noćenja označene su najniže i najviše varijable.

Tablica 11.

Prikaz broja noćenja, broja dolazaka i prosječnog broja noćenja u odnosu na termine održavanja sportskih manifestacija tijekom 2021. godine

2021. / Mjesec	Broj noćenja	Broj dolazaka	Prosječni broj noćenja	SPORTSKE MANIFESTACIJE	
				Datum održavanja	Manifestacija
1	761	248	3,07		Turnir Nova, Košarka (Covid, otkazano)
2	751	281	2,67		
3	1.355	442	3,07		
4	1.420	534	2,66		
5	2.525	743	3,40	1.-8.5. 22.-28.5. 25.5.	Croatia Cup Tennis Europe 12&U, Tenis Junior Croatia Open, ITF Junior Calendar, Tenis Utrka Grada Čakovca, Atletika (Trčanje)
6	2.500	1.202	2,08	5.6. 21.6. 26.6.-3.7.	Čakovec Open, Turnir u odbojci na pijesku, Odbojka Noćni cener - ČK10, Atletika (Trčanje, 2.) Marin Šuica Junior Open, Tenis Europe 16&U, Tenis
7	3.178	1.777	1,79	25.7.	Vitez grada Čakovca, Streličarstvo (28.)
8	5.235	2.257	2,32	26.-29.8. 28.-29.8.	Internacionalni rukometni turnir "Pozoj", Rukomet (1.) Volim nogomet, Turnir djevojčice U-13 i U-15, Nogomet
9	2.559	1.078	2,37	4.9.	Međimurje Open Karate Turnir, Karate (25.)
10	3.072	1.144	2,69	30.10.	Memorijal Anto Dragić, Plivanje (5.)
11	1.775	630	2,82		
12	1.661	569	2,92	18.12.	Advent Run
Ukupno	26.792	10.905	2,65		

Izvor: Rad autorice (podaci preuzeti iz Informacijskog sustava eVisitor i Popisa održanih sportskih manifestacija ZSUČ)

Pandemijska 2020. godina djelomično se reflektirala na 2021. godinu, točnije na njezine prve mjesece. Mjere zaštite protiv širenja SARS-CoV-2 virusa koje je propisao Stožer Civilne zaštite RH su ublažene, no u prva četiri mjeseca 2021. godine kretanje stanovništva je i dalje bilo ograničeno. U siječnju 2021. je otkazan košarkaški Turnir Nova, a značajniji rast broja noćenja (2.525) zabilježen je u svibnju kad su održana dva teniska turnira; Croatia Cup Tennis Europe

12&U i Junior Croatia Open te trkačka manifestacija Utrka Grada Čakovca. Uz tri održana turnira u lipnju, turnir u odbojci, Noćni cener - ČK10 i Marin Šuica Junior Open teniski turnir, broj ostvarenih noćenja iznosio je 2.500, a u rujnu 2.559 kada je održan 25. zaredom karate turnir Međimurje Open. Plivačko natjecanje Memorijal Anto Dragić održan u listopadu privukao je također respektabilan broj sudionika iz cijele Hrvatske i susjednih zemalja.

Nakon „COVID-19 godine“ prekretnicu u organizaciji i održavanju sportskih događaja predstavlja Internacionalni rukometni turnir Pozoj koji je po prvi put održan u kolovozu. Odazvao se veliki broj mladih rukometašica i rukometaša što je uvelike promijenilo brojke u smislu broja dolazaka i broja noćenja na području grada Čakovca. Uz rukometni turnir Pozoj, održan je i tradicionalni turniri za djevojčice Volim nogomet. Broju dolazaka i noćenja vrijedi pribrojiti i turiste koji dolaze posjetiti manifestaciju Porcijunkulovo, koja traje od 27. srpnja do 2. kolovoza.

U kolovozu 2021. godine je registrirano 5.235 noćenja na 2.257 dolazaka. To je ujedno najviši broj dolazaka i noćenja u kalendarskoj godini. Taj se omjer također vidi u Grafikonu 28. gdje je prikazano svih dvanaest mjeseci kalendarske 2021. godine.

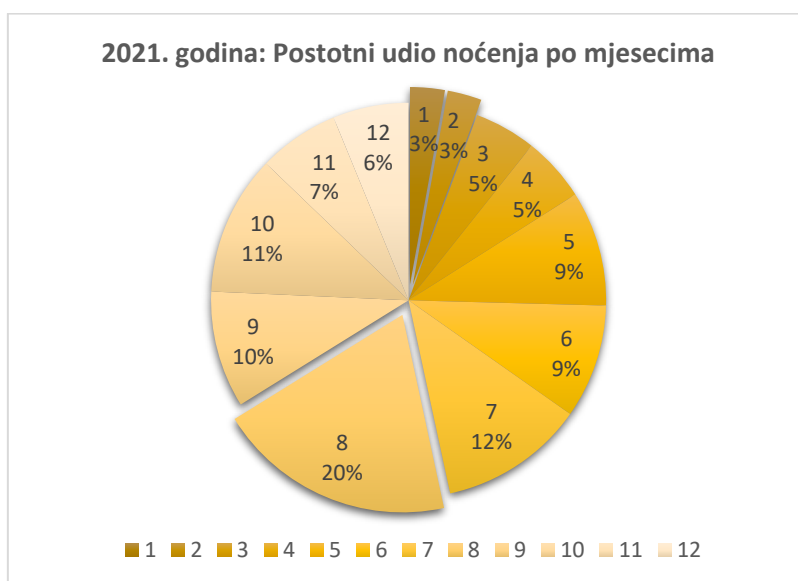
Grafikon 28.

Izvor: Rad autorice (podaci preuzeti iz Informacijskog sustava eVisitor i Popisa održanih sportskih manifestacija ZSUČ)

U Grafikonu 29. je vidljivo da je najviši prosječni udio noćenja po mjesecima tijekom 2021. godine bio u mjesecu kolovozu kada je iznosio 20%. Najniži udio noćenja zabilježen je u siječnju i veljači kada je iznosio po 3% od ukupnog broja noćenja tijekom godine.

Grafikon 29.

Izvor: Rad autorice (podaci preuzeti iz Informacijskog sustava eVisitor i Popisa održanih sportskih manifestacija ZSUČ)

Tijekom **2022.** godine zabilježen je značajan rast broja dolazaka i noćenja turista u Čakovcu u odnosu na prijašnje godine, što govori u prilog oporavku od pandemije i nastavka kretanja stanovništva u smislu ekonomske ekspanzije. U smještajnim objektima u Čakovcu evidentirano je 39.921 noćenje na 15.135 dolazaka te je prosječno ostvareno 2,80 noćenja. Tijekom 2021. godine ostvarena su 26.792 noćenja i 10.905 dolazaka. U odnosu na godinu ranije, 2022. godine je zabilježeno 13.129 (49%) noćenja više i 4.230 (38,79%) dolazaka više.

U vrijeme održavanja turnira ekipnih sportova, rukometa i nogometa, koji po brojnosti okupljaju najviše sudionika, u mjesecu kolovozu je zabilježen 2.291 dolazak turista. U odnosu na 2021. godinu došlo je do porasta broja dolazaka za 34 (1,51%). Neovisno o rastu broja dolazaka, evidentiran je manji broj noćenja koji je iznosio 5.198. U odnosu na kolovoz 2021. godine, kada je ostvareno 5.235 noćenja, zabilježeni pad broja noćenja iznosio je 37 (0,7%).

Po broju noćenja slijedi mjesec listopad 2022. kada je ostvareno 4.407 noćenja, a od sportskih manifestacija održan je 6. plivački Memorijal Anto Dragić koji okuplja veliki broj plivača iz Hrvatske i susjednih zemalja. Iako je to jednodnevni sportski događaj, plivači uvelike koriste smještajne kapacitete kako bi se pripremili za natjecanje. U mjesecu rujnu je zabilježeno 4.257 noćenja i prosječno 2,70 ostvarenih noćenja po turistu. Rujan 2022. je bio mjesec održavanja 26. Međimurje Open Karate Turnira i 24. Turnira Nova u košarci.

U svibnju su održana tri teniska turnira kojima se pripisuje i rast broja dolazaka i noćenja u čakovečkim objektima za smještaj. Ostvarena su 4.152 noćenja i 1.601 dolazak iz čega proizlazi prosječno 2,59 noćenja po osobi. Tijekom lipnja su održana četiri sportska događaja: Utrka Grada Čakovca, Turnir odbojke na pijesku, utrka Noćni cener - ČK10 i Marin Šuica Junior Open teniski turnir. Utrka Noćni cener - ČK10 je održan u svojem drugom izdanju i zahvaljujući marketinškom iskoraku okupio je međunarodnu scenu sportaša i rekreativaca te domaće trkače od najmlađih do najstarijih te osoba s invaliditetom. Simbolika Noćnog cenera je i natjecateljska i sociološka s obzirom na veliki broj djece i osoba s invaliditetom koji sudjeluju u utrci jačajući povezanost zajednice. U stupcima Tablice 12. broj noćenja, broj dolazaka i prosječni broj noćenja obojenom podlogom su označene najniže i najviše vrijednosti.

Tablica 12.

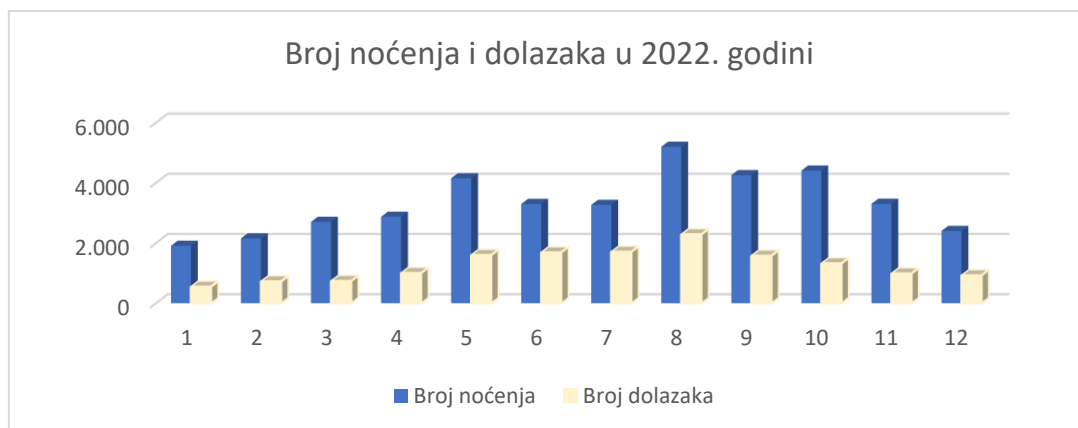
Prikaz broja noćenja, broja dolazaka i prosječnog broja noćenja u odnosu na termine održavanja sportskih manifestacija tijekom 2022. godine

2022. / Mjesec	Broj noćenja	Broj dolazaka	Prosječni broj noćenja	SPORTSKE MANIFESTACIJE	
				Datum održavanja	Manifestacija
1	1.908	550	3,47		
2	2.154	727	2,96		
3	2.703	739	3,66		
4	2.873	1.005	2,86	24.4. 29.4.-7.5.	Polumaraton Zrinski, Atletika (Trčanje) Croatia Cup Tennis Europe 12&U, Tenis
5	4.152	1.601	2,59	29.4.-7.5. 7.-12.5. 21.-28.5.	Croatia Cup Tennis Europe 12&U, Tenis Prvenstvo Hrvatske u tenisu, HTS Seniori, Tenis Junior Croatia Open, ITF Junior Calendar, Tenis
6	3.298	1.692	1,95	3.6. 11.6. 21.6. 25.6.-2.7.	Utrka Grada Čakovca, Atletika (Trčanje) Čakovec Open - Turnir odbojke na pijesku, Odbojka Noćni cener, Atletika (Trčanje, 2.) Marin Šuica Junior Open, Tennis Europe 16&U, Tenis
7	3.268	1.710	1,91	17.7.	Vitez grada Čakovca, Streličarstvo (29.)
8	5.198	2.291	2,27	25.-28.8. 27.-28.8.	Internacionalni rukometni turnir "Pozoj" (2.) Volim nogomet, Turnir djevojčica U-13 i U-15, Nogomet
9	4.257	1.577	2,70	3.9. 17.-18.9.	Međimurje Open Karate Turnir, Karate (26.) Turnir Nova, Košarka (24.)
10	4.407	1.325	3,33	29.10.	Memorijal Anto Dragić, Plivanje (6.)
11	3.302	990	3,34		
12	2.401	928	2,59	17.12.	Advent Run, Atletika (Trčanje)
Ukupno	39.921	15.135	2,80		

Izvor: Rad autorice (podaci preuzeti iz Informacijskog sustava eVisitor i Popisa održanih sportskih manifestacija ZSUČ)

Odnos broja turističkih dolazaka i noćenja po mjesecima tijekom 2022. godine vidljiv je u Grafikonu 30. Najniži broj dolazaka i broj noćenja ostvaren je u mjesecu siječnju, a najviši u mjesecu kolovozu. Najniži prosječni broj noćenja ostvaren je u mjesecu srpnju, 1,91 noćenje. Najviši prosječni broj noćenja evidentiran je u ožujku i iznosio je 3,66 noćenja.

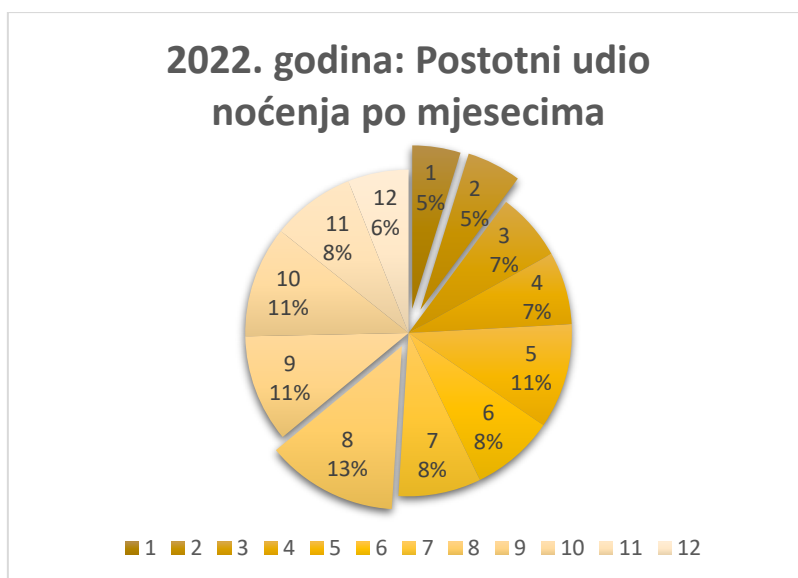
Grafikon 30.

Izvor: Rad autorice (podaci preuzeti iz Informacijskog sustava eVisitor i Popisa održanih sportskih manifestacija ZSUC)

Grafikon 31. prikazuje prosječni udio noćenja po mjesecima tijekom 2022. godine. Najniži postotni udio u noćenjima ostvaren je tijekom siječnja i veljače i to po 5% za svaki mjesec. Najviši udio noćenja ostvaren je u kolovozu kad je iznosio 13% od ukupnog broja noćenja tijekom 2022 godine.

Grafikon 31.

Izvor: Rad autorice (podaci preuzeti iz Informacijskog sustava eVisitor i Popisa održanih sportskih manifestacija ZSUC)

Prema podacima za **2023.** godinu najviše noćenja u Čakovcu evidentirano je u mjesecu kolovozu, 5.015 sa 2.372 turistička dolaska. U tom je mjesecu održan 3. Internacionalni rukometni turnir Pozoj. Treću godinu zaredom turnir Pozoj bilježi najveći broj dolazaka rukometnih timova djevojčica i dječaka u godini i najviše okupira smještajne kapacitete. Osim što su svi hotelski i privatni smještaji zauzeti tijekom turnira, natjecatelji su u sve tri godine održavanja rukometnog turnira Pozoj smješteni u učeničkim domovima Srednje škole Čakovec i Graditeljske škole Čakovec.

U mjesecu svibnju 2023. godine evidentirana su 4.722 noćenja i 1.784 dolaska. Prosječni broj noćenja iznosio je 2,65. U tom mjesecu održane su tri sportske manifestacije: Tenis Croatia Cup, Junior Tenis Croatia Open i Utrka Grada Čakovca.

Tablica 13.

Prikaz broja noćenja, broja dolazaka i prosječnog broja noćenja u odnosu na termine održavanja sportskih manifestacija tijekom 2023. godine

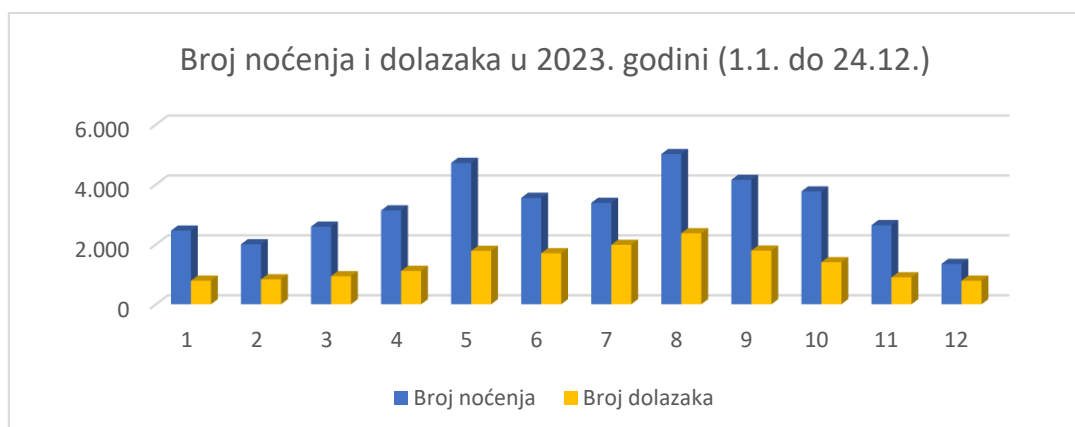
2023. / Mjesec	Broj noćenja	Broj dolazaka	Prosječni broj noćenja	SPORTSKE MANIFESTACIJE	
				Datum održavanja	Manifestacija
1	2.459	790	3,11		
2	2.005	834	2,40		
3	2.593	938	2,76	23.4.	Polumaraton Zrinski, Atletika (Trčanje)
4	3.136	1.115	2,81	29.4.-7.5.	Croatia Cup, Tennis Europe 12&U, Tenis
5	4.722	1.784	2,65	29.4.-7.5. 20.-28.5. 25.5.	Croatia Cup, Tennis Europe 12&U, Tenis Junior Croatia Open, ITF Junior Calendar, Tenis Utrka Grada Čakovca, Atletika (Trčanje)
6	3.554	1.705	2,08	10.-11.6. 21.6. 26.6.-2.7.	Čakovec Open -, Turnir odbojke na pijesku, Odbojka Noćni Cener - ČK10, Atletika (Trčanje, 3.) Marin Šuica Junior Open, Tennis Europe 16&U, Tenis
7	3.386	1.986	1,70	26.6.-2.7. 16.7.	Marin Šuica Junior Open, Tennis Europe 16&U, Tenis Vitez Grada Čakovca, Streličarstvo (30.)
8	5.015	2.372	2,11	24.-27.8. 26.8.	Internationalni rukometni turnir "Pozoj", Rukomet (3.) Volim nogomet, Turnir djevojčica U-13 i U-15, Nogomet
9	4.157	1.792	2,32	2.9.	Međimurje Open Karate Turnir, Karate (27.)
10	3.769	1.406	2,68	28.10. 28.-29.10.	Memorijal Anto Dragić, Plivanje (7.) Turnir Nova, Košarka (25.)
11	2.642	900	2,94		
12	1.804	1.026	1,88	9.-12.12.	Prvenstvo Hrvatske, HTS za Seniore i Seniorke, Tenis
Ukupno	39.306	16.686	2,51		

Izvor: Rad autorice (podaci preuzeti iz Informacijskog sustava eVisitor i Popisa održanih sportskih manifestacija ZSUČ)

Mjesec koji je po broju noćenja bio treći je mjesec rujan sa 4.157 noćenja i 1.792 dolaska. U rujnu je održan 27. Međimurje Open Karate Turnir koji okuplja karatiste iz cijele Hrvatske i regije. U listopadu su održana dva sportska događaja: 7. plivački Memorijal Anto Dragić i 25. košarkaški Turnir Nova te je zabilježeno 3.769 noćenja. U lipnju su također održana tri sportska događaja: Noćni cener – ČK10, Turnir odbojke na pijesku i teniski turnir Marin Šuica Junior Open. Zabilježen asu 3.554 noćenja. U Tablici 13. su najniže i najviše varijable broja noćenja, broja dolazaka i prosječnog broja noćenja označene obojenom podlogom.

U Grafikonu 32. su u odnos stavljeni broj noćenja i broj dolazaka u 2023. godini. U mjesecu srpnju vidljiva je najmanja razlika između broja dolazaka i broja noćenja. Točnije, u tom mjesecu je zabilježen najmanji broj noćenja, 1,90, u cijeloj kalendarskoj godini. U siječnju je zabilježen omjer dolazaka i noćenja iz kojeg proizlazi da je u mjesecu prosječno realizirano 3,11 noćenja.

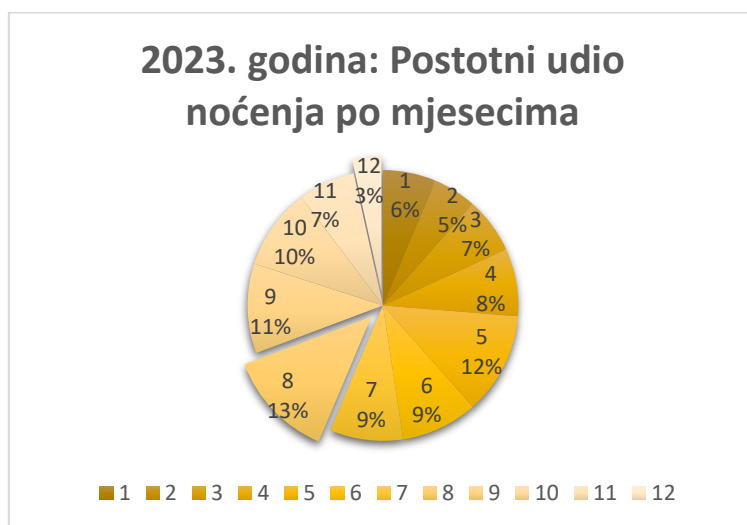
Grafikon 32.

Izvor: Rad autorice (podaci preuzeti iz Informacijskog sustava eVisitor i Popisa održanih sportskih manifestacija ZSUČ)

Postotni udio broja noćenja po mjesecima u 2023. godini prikazan je u Grafikonu 33. Najniži postotak noćenja u odnosu na ukupan broj noćenja u godini, 3%, ostvaren je u mjesecu prosincu. Najviši postotak noćenja u odnosu na ukupan broj noćenja u godini, 18%, ostvaren je u mjesecu kolovozu.

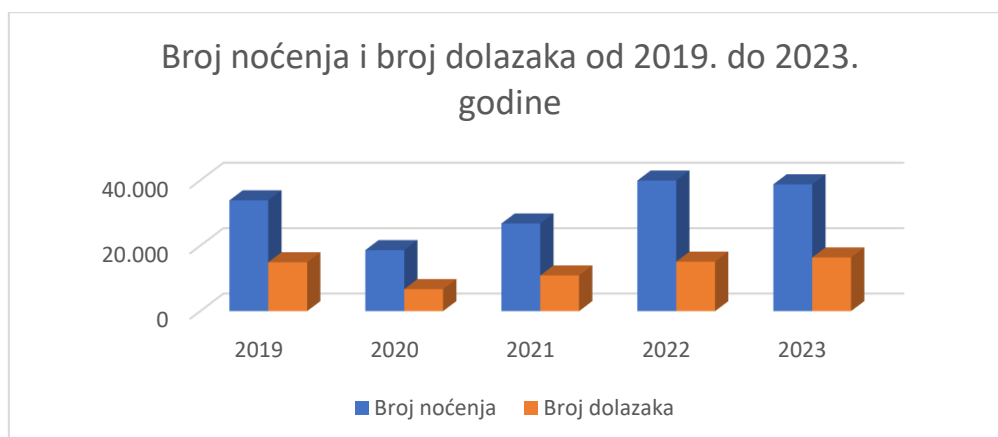
Grafikon 33.

Izvor: Rad autorice (podaci preuzeti iz Informacijskog sustava eVisitor i Popisa održanih sportskih manifestacija ZSUČ)

Omjer broja noćenja i broja dolazaka u razdoblju od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2023. godine prikazan je u Grafikonu 34. Zaključuje se da veći broj dolazaka ne znači ujedno i veći broj noćenja, i obratno. Tijekom 2019. godine zabilježena su 14.932, a 2022. godine 15.135 dolazaka. Razlika u broju dolazaka iznosi 203. U tim godinama je broj noćenja bio 33.875 (2019.) i 39.921 (2022.) što čini razliku od 6.046 noćenja. Mala razlika u dolascima, ne znači i malu razliku u broju noćenja. Tijekom 2023. godine je zabilježen pad u broju noćenja. Broj evidentiranih dolazaka 2023. bio je za 1.551 veći nego tijekom 2022. godine, a broj noćenja je bio za 615 manji. Iz pokazatelja proizlazi da je fluktuacija turista veća, ali je njihov boravak kraći. Može se pretpostaviti da je veći broj dolazaka turista povezan s kraćim boravkom službene prirode ili sa tranzitom turista koji tijekom duljeg putovanja samo prenoće u Čakovcu.

Grafikon 34.

Izvor: Rad autorice (podaci preuzeti iz Informacijskog sustava eVisitor i Popisa održanih sportskih manifestacija ZSUČ)

Mjeseci u godini u kojima je evidentirano najviše noćenja u promatranom razdoblju razlikuju se za 2019. i 2020. godinu, dok su za 2021., 2022. i 2023. godinu isti. Tako je 2019. godine najviše noćenja evidentirano u mjesecu lipnju, 3.648. Od sportskih manifestacija u tom mjesecu održana je Utrka Grada Čakovca, turnir za nogometašice do 13 i do 15 godina Volim nogomet, teniski turnir Marin Šuica Junior Open za tenisačice i tenisače od 16 godina i više te Prvenstvo Hrvatske u tenisu za seniorke i seniore.

U Tablici 14. prikazani su najfrekventniji mjeseci po broju noćenja po godinama, od 2019. do 2023. godine. Tijekom 2020.godine, godine pandemije i epidemioloških mjera povezanih sa sprečavanjem širenja virusa SARS-CoV-2, najviše je noćenja evidentirano u siječnju. U tom je mjesecu održan košarkaški Turnir Nova. Na turniru dominantno sudjeluju mladi košarkaši iz bližih gradova u Hrvatskoj, Sloveniji i Austriji, stoga utjecaj na broj noćenja nije značajan.

Tablica 14. - Najfrekventniji mjeseci po broju noćenja, od 2019. do 2023. godine

2019./ Mjesec	Broj noćenja	Broj dolazaka	Prosječni broj noćenja	SPORTSKE MANIFESTACIJE	
				Datum održavanja	Manifestacija
6	3.648	1.616	2,26	7.6. 15.-16.6. 22.6.-29.6. 29.6.-4.7.	Utrka Grada Čakovca, Atletika (Trčanje) Volim nogomet, U-13 i U-15, Nogomet (2.) Marin Šuica Junior Open, 16&U, Tenis Prvenstvo Hrvatske u tenisu, HTS, Tenis
2020./ Mjesec	Broj noćenja	Broj dolazaka	Prosječni broj noćenja	SPORTSKE MANIFESTACIJE	
				Datum održavanja	Manifestacija
1	2.523	904	2,79	4.-5.1.	Turnir Nova, Košarka (23.)
2021./ Mjesec	Broj noćenja	Broj dolazaka	Prosječni broj noćenja	SPORTSKE MANIFESTACIJE	
				Datum održavanja	Manifestacija
8	5.235	2.257	2,32	26.-29.8. 28.-29.8.	Internacionalni rukometni turnir "Pozoj", Rukomet (1.) Volim nogomet, U-13 i U-15, Nogomet (4)
2022./ Mjesec	Broj noćenja	Broj dolazaka	Prosječni broj noćenja	SPORTSKE MANIFESTACIJE	
				Datum održavanja	Manifestacija
8	5.198	2.291	2,27	25.-28.8. 27.-28.8.	Internacionalni rukometni turnir "Pozoj" (2.) Volim nogomet, U-13 i U-15, Nogomet (5.)
2023./ Mjesec	Broj noćenja	Broj dolazaka	Prosječni broj noćenja	SPORTSKE MANIFESTACIJE	
				Datum održavanja	Manifestacija
8	5.015	2.372	2,11	24.-27.8. 26.-27.8.	Internacionalni rukometni turnir "Pozoj", Rukomet (3.) Volim nogomet, U-13 i U-15, Nogomet (6.)

Izvor: Rad autorice (podaci preuzeti iz Informacijskog sustava eVisitor i Popisa održanih sportskih manifestacija ZSUČ)

Mjesec kolovoz je u 2021., 2022. i 2023. godini najfrekventniji po broju dolazaka i broju noćenja u Čakovcu. U tom se mjesecu održavaju dvije sportske manifestacije za ekipne sportove, rukomet i nogomet, koje po brojnosti sudionika predstavljaju i značajne turističke potrošačke izvore. Prvi Internacionalni rukometni turnir „Pozoj“ održan je 2021. godine i nakon „COVID godine“ bio je najposjećeniji od dosadašnja tri izdanja turnira. Uvelike je utjecao na pokazatelje broja noćenja. Međunarodni nogometni turnir za djevojčice „Volim nogomet“ godišnje okuplja između 250 i 400 djevojčica i njihovih trenera i pratnje. Može se zaključiti da je mjesec kolovoz najfrekventniji mjesec po broju sportskih događaja i noćenja tj. dolazaka turista u Čakovec.

4.6. Rasprava

Cilj ovoga rada bio je utvrditi postojanje povezanosti između održavanja sportskih manifestacija i kretanja broja dolazaka i noćenja turista u Čakovcu. Radom se analiziraju podaci dobiveni istraživanjima o: percepciji građana o turizmu u Čakovcu, popunjenosti smještajnih kapaciteta i percepciji sportaša o potencijalu Čakovca za razvoj sportskog turizma. Također, cilj rada bio je ustanoviti postojanje potrebe sustavnog prikupljanja podataka o prirodi (povodu) dolaska i boravka turista u Čakovcu. U radu su postavljena dva istraživačka pitanja (IP).

IP1: Kako organizirana sportska natjecanja utječu na dolazak turista i broj noćenja u Čakovcu?

IP2: Koje sportske manifestacije privlače najveći broj turista?

Da bi se utvrdilo postojanje povezanosti između termina održavanja sportskih događaja i manifestacija te broja dolazaka i broja noćenja u Čakovcu, prikupljeni su podaci generirani u Informacijskom sustavu za prijavu i odjavu turista eVisitor, koje je za potrebe pisanja ovoga rada ustupila Turistička zajednica Grada Čakovca. Također su prikupljeni podaci o terminima održavanja sportskih događanja koje za cijelo područje Grada Čakovca prikuplja i objedinjuje Zajednica sportskih udruga Čakovca. Analizom je obuhvaćeno razdoblje od 5 godina te su u obradu uzeti podaci za 2019., 2020., 2021., 2022. i 2023. godinu. Istraživačkim pitanjem 1 (IP1) nastoji se doći do odgovora tj. objašnjenja da sportska natjecanja privlače najviše turista koji organizirano dolaze i prenoće u Čakovcu, s obzirom na pretpostavku da više sportskih događaja, kraće ili dulje tradicije, u grad privlači značajan broj turista – sportaša i rekreativaca, njihovih timova i pratnje. To se potvrđuje usporedbom podataka iz spomenutih izvora eVisitor i Zajednica sportskih udruga Čakovca. Utvrđeno je da su kalendarski mjeseci u kojima se održavaju sportske manifestacije među najfrekventnijima po broju dolazaka i noćenja u smještajnim objektima na području grada (Tablice 9., 10., 11., 12., 13. i 14.).

S tim u vezi ispitana je i percepcija stanovnika grada Čakovca o sportu kao potencijalu za razvoj sportskog turizma (Istraživanjem 1.) Također je ispitana percepcija sportaša i rekreativaca o potencijalima grada Čakovca da se sustavno orijentira i na sportski turizam (Istraživanje 3.). Utvrđeno je da se percepcija ovih dviju strana značajno razlikuje, što se može pripisati različitim mogućnostima za stjecanje dubljeg uvida u tijekove sportskih događanja i njihove povezanosti s turističkim dolascima u Čakovec. Tek 11,3% građana Čakovca (od 406 ispitanika) u cijelosti podržava tvrdnju da grad ima potencijal za razvoj sportskog turizma, a njih 24,4% se s tom tvrdnjom djelomično slaže. Od 158 ispitanika sportaša, rekreativaca i trenera, njih 91,8% (145) smatra da Čakovec ima potencijala za razvoj sportskog turizma.

Vrijedno je dodati da sportaši, rekreativci i treneri procjenjuju da Čakovec nema dovoljno smještajnih kapaciteta za sportske turiste koji dolaze na sportske događaje. To smatra njih 61,4%, a da je smještaja dovoljno procjenjuje njih 27,2%. Prilično bliske procjene sportaši, rekreativci i treneri daju po pitanju sportskih objekata (na otvorenom i u zatvorenom prostoru). Njih 58,9% ocjenjuje da sportskih objekata nema dovoljno, a 34,2% smatra da je objekata dovoljno. Neovisno o relativno negativnim procjenama vezanim uz smještajne kapacitete i sportske objekte, dionici sportske scene u Čakovcu smatraju da sportska natjecanja privlače najviše turista koji organizirano dolaze i prenoće u Čakovcu te da grad ima potencijala za razvoj sportskog turizma. U kontekst treba staviti i podatak o Čakovcu kao Europskom gradu sporta 2020. godine. Neovisno o činjenici da su uslijed pandemije bolesti COVID-19 brojna sportska događanja bila otkazana, međunarodno neprofitno tijelo ACES Europe, sa sjedištem u Bruxellesu, procijenilo je da Čakovec posjeduje kapacitete za titulu Europskog grada sporta.

Kako bi se dionike turističkog sektora podržalo u sustavnom osmišljavanju ponude za sportaše, rekreativce i općenito sportske djelatnike, Istraživačkim pitanjem 2 (IP2) odgovara se na pitanje koje sportske manifestacije okupljaju najveći broj turista i gostiju u gradu Čakovcu. Odgovor je dobiven usporedbom podataka o popunjenosti smještajnih kapaciteta u vrijeme održavanja sportskih manifestacija u gradu Čakovcu. Dio podataka u tom smislu prikupljen je Istraživanjem 2. provedenom među vlasnicima smještajnih kapaciteta. Usporedbom podataka o popunjenosti smještaja u gradu Čakovcu u vrijeme održavanja sportskih manifestacije u periodu od pet godina, od 2019. do 2023. godine, zaključuje se da su najfrekventniji mjeseci lipanj i kolovoz. Sportske manifestacije koje privlače najveći broj turista i gostiju, sportaša i ljubitelja sporta, su Internacionalni rukometni turnir Pozoj i Volim nogomet U-13 i U-15 koje se održavaju u mjesecu kolovozu. Također visoki broj dolazaka bilježe sportske manifestacije Utrka Grada Čakovca (trčanje) i dva teniska natjecanja Marin Šuica Junior Open i Prvenstveno Hrvatske.

Vezano uz smještajne kapacitete, u Istraživanju 2. utvrđeno je da tri vlasnika smještaja prikupljaju podatke o povodu dolaska turista i gostiju, i to na razini odabira „poslovno“ i „privatno“. Pojedini vlasnici privatnih smještajnih objekata neslužbeno kroz razgovor dolaze do određenih podataka od svojih gostiju, ali te podatke ne prate niti ih sustavno objedinjuju. Također, dio vlasnika privatnih smještajnih objekata uopće nema osobni kontakt s turistima, korisnicima njihovog smještaja, te nema uvid u razloge dolaska u Čakovec. Sve spomenuto ukazuje na nerazumijevanje važnosti korištenja podataka za strateško djelovanje u turizmu te da se vlasnici smještajnih objekata oslanjaju na već ustaljene tokove u turističkom sektoru.

Istovremeno, oslanjaju se na vlastitu vještinu dobre promocije smještaja putem fotografija i opisa na mrežnim poslužiteljima smještajnih kapaciteta, ali i na slučajnost u odabiru njihovog smještaja iz postojeće ponude. Navedeni podaci i objašnjenja predstavljaju ograničenje u stjecanju preciznog uvida u razloge dolaska i smještaja turista u Čakovcu.

Turistička zajednica Grada Čakovca ne posjeduje znanstveno utemeljeni dokument razvoja turizma u Čakovcu kojim predlaže razvojnu viziju u periodu od pet ili sedam godina. U posljednjih trideset godina nije izrađena nijedna strategija razvoja turizma grada. Program rada TZG Čakovca temeljio se i temelji se na godišnjem Programu rada s financijskim planom koji Turističkom vijeću i Skupštini predlaže direktor Zajednice. Jedan od prvih dokumenata koji spominje turizam u Međimurju, a time i u Čakovcu, bio je Prostorni plan Međimurske županije iz 2001. godine. Među ciljevima tog Plana istaknut je razvoj turizma i „sudjelovanje s malim udjelom u ukupnom gospodarstvu. S obzirom na mogućnosti prostora, postojeće kapacitete i povoljnu prometnu povezanost sa širom regijom, turizam kao grana gospodarstva morao bi imati veći značaj“ (Prostorni plan Međimurske županije, 2001.) Nadalje, strateški dokumenti koji obuhvaćaju područje turizma u gradu Čakovcu su Strategija razvoja grada Čakovca za razdoblje do 2020. godine (2016.), Provedbeni program Grada Čakovca za razdoblje od 2021. do 2025. godine (2021.) i Strategija razvoja urbanog područja (SRUP) Čakovec za razdoblje od 2021. do 2027. godine (2023.). Izostanak strateških dokumenata i jasno definiranog smjera razvoja turizma u gradu Čakovcu, upućuje i na odsustvo osmišljene promocije Čakovca kao destinacije sportskog turizma. Turistička zajednica Grada Čakovca djeluje po načelu destinacijskog menadžmenta, a jedna od zadaća joj je iniciranje i poticanje razvoja i unaprjeđivanje postojećih i novih turističkih proizvoda svoga područja. Uz promociju turističkih proizvoda s područja grada, TZG Čakovca razvija svijest o važnosti i učincima turizma. TZG Čakovca ne sudjeluje u organizaciji sportskih manifestacija, ali pruža logističku podršku povezanu sa smještajnim kapacitetima te kroz svoje kanale komunikacije promovira održavanje pojedinačnih sportskih manifestacija. Ulaganja u promociju grada Čakovca kao sportske turističke destinacije kroz cijelu godinu nisu adekvatna potencijalima koji postoje, a ogledaju se u sportskim manifestacijama i dobro vođenim sportskim organizacijama i objektima.

S obzirom da je Istraživačkim pitanjem 1 potvrđeno da sportska natjecanja privlače najviše turista koji organizirano dolaze i prenoće u Čakovcu, u obzir treba uzeti da nisu primarni samo masovni dolasci i noćenja dionika sporta, nego u fokus treba staviti i pojedince koji su visoko motivirani za turističke boravke na odredištima koja im nude sportsku infrastrukturu i sadržaje.

Naime, u suvremenom svijetu punom dinamike i ubrzanosti, sport i rekreacija dobivaju sve više na značaju u svjetskoj populaciji. Trend potrage za sportskom aktivnošću je naglašen te na lokalnoj razini, za turističku djelatnost i lokalno stanovništvo, može biti od velikog značaja.

Sport današnjice generira brojna putovanja i promjenu mjesta boravka dionika sporta, s ciljem ostvarivanja njihovih potreba. Korisnici su sve zahtjevniji u odnosu na turistički proizvod pa je turističku destinaciju danas nemoguće zamisliti bez njezinog sportskog i rekreativnog karaktera. U primarnom i sekundarnom obliku, bilo da se dionici njime bave ili ga prate, sport je neizostavni dio ponude turističke destinacije i danas ima rastući trend. Zajedničkim djelovanjem sporta i turizma kreirana je vrsta selektivnog oblika turizma, sportski turizam. Bilo da je riječ o lokalnim, regionalnim, državnim ili međunarodnim natjecanjima, sportske manifestacije i događaji su od velikog značaja u sportskom turizmu. Karakterizira ih veliki broj dionika, a analogno tome i ekonomske i sociološke dobrobiti za turističku destinaciju i lokalno stanovništvo.

Masterplan razvoja turizma Međimurske županije do 2020. godine, koji je 2016. godine izradio Institut za turizam, navodi ograničenja i potencijale u razvoju turizma Međimurja. Temeljem razgovora s predstavnicima glavnih institucionalnih dionika razvoja turizma stečen je uvid u ograničena razvoja turizma u Međimurju te poželjne smjerove razvoja turizma. Pritom je Čakovec naveden u samo jednom segmentu i to kao grad čiji je turistički razvojni potencijal tj. poželjan smjer razvoja turizma baziran na sportu (2016:21). Utemeljeno na iskustvu, Čakovec je među stanovništvom od 1980-tih nazivan „gradom sporta“.

Nepostojanje strateškog dokumenta čiji je naručitelj Turistička zajednica Grada Čakovca ukazuje na izostanak kvalificirane stručne podrške u kreiranju turističke ponude grada. Turistička prepoznatljivost Čakovca temelji se na religijskom i povijesnom imidžu, točnije na tradicijskoj i vjerskoj manifestaciji Porcijunkulovo i na imidžu plemićke obitelji Zrinski. Moderno vrijeme iziskuje strateško pozicioniranje koje je usklađeno s modernim potrebama stanovništva, a visoko na listi tih potreba danas su: kretanje, očuvanje zdravlja i dugovječna fizička mobilnost pojedinaca.

S obzirom da su istraživanja pokazala da tenis, rukomet i nogomet organizirano privlače najviše sportaša-turista u Čakovec, potrebno je produbiti spoznaje o potencijalima planirane izgradnje Regionalnog društveno-teniskog centra u Čakovcu i stavljanja u daljnju turističku svrhu. Internacionalni rukometni turnir Pozoj u Čakovcu pokazao se kao fenomen i izazov istovremeno. Veliki odaziv mladih rukometaša ovome turniru predstavlja izazov u

organizacijom smislu, a smještajni kapaciteti u gradu nisu dostatni pa se koriste u smještaji u cijelom Međimurju i susjednom Varaždinu. Rentabilnost eventualno novih smještajnih kapaciteta treba utvrditi, a može se pretpostaviti da povremene sportske manifestacije nisu dovoljan razlog za značajno povećanje organiziranog (motelskog ili hotelskog) smještaja. Održavanje sportskih turnira poput teniskih, rukometnih, nogometnih i drugih, predstavlja dobru priliku za razmatranje dodatnih sadržaja koji se mogu ponuditi sportašima-turistima mlađe dobi i njihovoj pratnji (treneri, roditelji). Odraslama, koji Čakovec također posjećuju kao sportski turisti, organizirano ili individualno, također vrijedi ponuditi dodatne mogućnosti za provođenje slobodnog vremena. Tome vrijedi pridružiti mogućnost održavanja stručnih usavršavanja i edukacija za kineziologe, trenere, suce. Načelno, potrebno je postići i konsenzus u osmišljavanju ponude za sportaše kako bi se povećala vanpansionska potrošnja. Tome primjerice mogu pridonijeti postojeći sportski kapaciteti fitness centara čija se ponuda može prilagoditi potrebama sportaša i rekreativaca turista. Dodatno, planirani zahvati u prostoru kojima se povećava sportska infrastruktura (izgradnja Regionalnog društvenog teniskog centra, preuređenje sportske dvorane Učiteljskog fakulteta u gimnastičku dvoranu, postavljanje balona na vanjskim terenima za ekipne sportove i drugi) mogu biti podloga za stvaranje novih sportsko-turističkih proizvoda i sadržaja. Obnova Macanovog doma u centru grada i poboljšanja na njegovom vanjskom terenu također bi pridonijela različitosti sportske infrastrukture i potencijalnom privlačenju organiziranih događanja, a time i turista. Navedeno je također na tragu tvrdnji koje je Institut za turizam 2016. godine konstatirao u Masterplanu razvoja turizma Međimurske županije do 2020. godine. U tom dokumentu Institut navodi Čakovec kao grad čiji je turistički razvojni potencijal tj. poželjan smjer razvoja turizma baziran upravo na sportu. Uporište tome daju povijesni podaci o sportu u Čakovcu koji je do danas grad razvijene sportske kulture.

Preporučuje se da vlasnici i voditelji objekata za smještaj prikupljaju selektivne podatke od korisnika tj. turista i da te podatke ustupaju Turističkoj zajednici grada Čakovca radi daljnje obrade. Korisno bi bilo znati kojim povodom turisti dolaze u Čakovec te da kroz upitnik, aplikaciju ili digitalnu poruku na nekoj od društvenih mreža mogu odgovoriti na jednostavna pitanja s mogućnošću odabira i/ili dopune odgovora. Podaci koji bi mogli biti od koristi turističkom i sportskom sektoru su da li turisti dolaze radi posla, razonode, istraživanja lokalnih zanimljivosti, sporta, određenog događaja. Također, kad bi bili poznati podaci o potrošačkim navikama turista, mogla bi se strukturirati poboljšanja postojećih i stvaranje novih ponuda i sadržaja. Potrošačke navike turista imaju implikacije na ukupnu turističku sliku i upravljanje

destinacijom, stoga je poželjno definirati niše koje će činiti posebnost turističke ponude Čakovca. Iz tog aspekta gledano Čakovec može ponuditi široku paletu atraktivnih usluga i proizvoda, koja su upravo specifičnost grada i županije u cjelini. Vrijedi razmotriti mogućnost otvaranja reprezentativne suvenirnice u kojoj će mali proizvođači, obrtnici, kreativni pojedinci i drugi imati priliku plasirati svoje jedinstvene proizvode, stvarane u skladu s modernim vremenom.

Turistička zajednica Grada Čakovca na svojim mrežnim stranicama ažurno najavljuje sve javne događaje na području grada. Tome usprkos, većina ispitanika u istraživanju provedenom među građanima Čakovca istaknula je da ne prati službene mrežne stranice TZ-a. Preporuča se stoga snažnije umrežavanje Turističke zajednice grada Čakovca i Zajednice sportskih udruga Čakovca odnosno sportskih organizacija s drugim dionicima koji svojim postojanjem i radom utječu na turističku sliku grada. Također, čvršće povezivanje sa polaznicima studija Menadžmenta sporta i turizma na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu kapacitiralo bi Turističku zajednicu grada Čakovca i dionike u turizmu da zajedno kristaliziraju nove i poboljšavaju postojeće ideje, projekte i sadržaje. Sve spomenuto bi se moglo pilotirati kroz eksperimentalnu fazu koja se provodi na akademskoj razini, među studentima, profesorima i dionicima u turizmu. U praksu bi se potom stavljali ispitani i potvrđeni koncepti.

Ograničenja istraživanja na kojima se temelji ovaj rad, ogledaju se u podatku da vlasnici i voditelji smještajnih kapaciteta na području grada Čakovca ne prikupljaju podatke o povodu za dolazak i boravak turista u Čakovcu. Preciznije, podatke sustavno prikupljaju tri smještajna kapaciteta, ali na razini odabira „poslovno“ i „privatno“, pri čemu turisti označavaju jedan od ponuđenih odgovora. Dio vlasnika privatnih smještajnih objekata ne ostvaruje osobni kontakt s turistima, korisnicima njihovog smještaja, te nema uvid u razloge dolaska u Čakovec. S obzirom da nisu dostupni podaci o turistima i gostima koji su u Čakovec došli radi sportskih događaja ili, s druge strane, zabavnih, kulturnih, poslovnih ili edukativnih događaja, postoji ograničenje u istraživanju uzorka.

Korisno bi bilo napraviti dubinsko istraživanje među predstavnicima sportske scene Čakovca i dionicima turističkog sektora da se stekne uvid u daljnje mogućnosti razvoja sportskog turizma i turizma sportskih događaja. S istim povodom mogu se dubinski istražiti potencijali za daljnji razvoj smještajnih kapaciteta, sportske infrastrukture te sportske i turističke ponude koja je komplementarna. Moderno vrijeme iziskuje strateško pozicioniranje koje je usklađeno s modernim potrebama stanovništva, a visoko na listi tih potreba danas su: kretanje, očuvanje

zdravlja i dugovječna fizička mobilnost pojedinaca. Od važnosti je stoga donošenje strateškog dokumenta razvoja turizma u gradu Čakovcu kao oblika kvalificirane stručne podrške u kreiranju turističke ponude grada.

5. Zaključak

Prema rezultatima istraživanja povijesti razvoja sporta u Čakovcu, rezultatima polučnim iz tri specifična istraživanja i analize podataka, Čakovec je definiran kao grad razvijene sportske kulture. Svijest o važnosti bavljenja rekreacijom i sportom utkana je u životni stil na cijelom gradskom području. Sportska dinamika zajednice ogleda se u aktivnom djelovanju sportskih klubova i udruga i u stalnom oplemenjivanju i širenju sportsko-rekreativnih objekata, neovisno jesu li u privatnom ili društvenom (državnom, županijskom, gradskom, javnom) vlasništvu. Specifičnost sportske scene Čakovca je u stalnom ispreplitanju civilnog društva, dakle sportskih klubova i udruga koji predstavljaju nevladin sektor, i upravljanja lokalne samouprave koje se ogleda u vlasništvu nad većinom sportskih objekata i infrastrukture.

Kao organizirana gospodarska grana turizam je u Čakovcu zaživio 1960-ih godina, u vrijeme kada mnogi gradovi iste veličine nisu koncepcijski pristupali turizmu. Ponajviše koristi od takvog pristupa imalo je i ima lokalno stanovništvo, bez čijeg plasmana specifičnih usluga i proizvoda ne bi bilo ni atraktivnosti ponude. Turizam u Čakovcu uvelike se oslanja na turizam događaja, kako zabavnih i vjerskih, tako i kulturnih. U turističkom smislu, građani Čakovca doživljavaju Čakovec prvenstveno kao grad Zrinskih, potom kao grad Porcijunkulova, a na trećem mjestu je kao grad sporta. Ovim istraživačkim radom ukazuje se na visoku zastupljenost noćenja i organiziranih dolazaka turista u Čakovec u vrijeme održavanja sportskih natjecanja i manifestacija. Zaključuje se stoga da je vrijedno usredotočiti se na razvoj selektivnih oblika turizma, osobito na sportski turizam i osmišljavanje komplementarne turističke ponude, te na definiranje oblika i kanala promocije Čakovca kao destinacije sportskog turizma. Ulaganja Turističke zajednice Grada Čakovca u promociju Čakovca kao sportske turističke destinacije kroz cijelu godinu nisu u harmoniji s potencijalima koji, ovim se istraživanjem pokazuje, postoje. Poželjno je da ulaganja u promociju sportskog turizma u gradu Čakovcu budu u srazmjeru sa brojnošću i popularnošću sportskih sadržaja i događaja te da prate razvoj sportske infrastrukture.

U ovome radu sadržani su podaci koji Turističkoj zajednici grada Čakovca, Zajednici sportskih udruga Čakovca, vlasnicima i upraviteljima smještajnih objekata, ugostiteljima, obrtnicima i drugim dionicima turističke i sportske scene, mogu koristiti kao izvor informacija za daljnje unaprjeđenje turističke ponude i socio-ekonomskih dobiti za sve dionike turizma u Čakovcu. Svi dionici koji su izravno ili neizravno povezani s turizmom u gradu trebaju tražiti zajednički put ka unaprjeđenju turističkog koncepta, međusobno povezivati svoje usluge i proizvode,

zajednički ih promovirati, aktivno razmjenjivati ideje i dijeliti kanale komunikacije kako bi učvrstili pozicije na turističkom tržištu.

Literatura

1. Andrijašević, M. (2012). Radno opterećenje, aktivne pauze i sportsko-rekreacijske aktivnosti u slobodno vrijeme. *Arhiv za higijenu rada i toksikologiju*, Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
2. Azinović, V., i Vegar, V. (2022). Sportski događaji u funkciji brendiranja gradova kao turističkih destinacija. *South Eastern European Journal of Communication* 91, University of Mostar. Volume 4, No 2.
3. Bahtijarević-Šiber, R. i Sikavica, P. ur. (2001). *Leksikon menadžmenta*. Zagreb: Masmedia.
4. Bartoluci, M. (2013.). *Upravljanje razvojem turizma i poduzetništva*. Školska knjiga, Zagreb.
5. Bartoluci, M., i Budimski, V. (2010). 'Obrazovni sustav stručnih kadrova za potrebe turizma u Hrvatskoj', *Hrvatski znanstveno stručni skup o menadžmentu u turizmu i sportu*, 1(1), str. 7-19. Poveznica: <https://hrcak.srce.hr/54128>
6. Bartoluci, M. i Čavlek, N. (1998). *Turizam i sport*. Zagreb. Fakultet za fizičku kulturu, Ekonomski fakultet i Zagrebački velesajam.
7. Bartoluci, M. i Novak, I. (2001). The role of marketing in the development of sport and economics. *Proceedings of Rijeka, Faculty of Economics*, 1.
8. Bartoluci, M. i suradnici (2004). *Menadžment u sportu i turizmu*. Zagreb. Kineziološki fakultet i Ekonomski fakultet.
9. Bartoluci, M. & Škorić, S. (2009). *Menadžment u sportu*. Odjel za izobrazbu trenera Društvenog veleučilišta u Zagrebu; Kineziološki fakultet
10. Beech, J., Chadwick, S. (2010). *Sportski menadžment*. Zagrebačka škola ekonomije i managementa, Zagreb i Mate marketing tehnologija, Zagreb.
11. *Bijela knjiga o sportu - White paper on sport* (2007). Brussels: Commission of the European Communities. Poveznica: <https://eur-lex.europa.eu/HR/legal-content/summary/white-paper-on-sport.html>
12. Breslauer, N., (2022.): *Sport i rekreacija u turizmu*. Čakovec. Međimursko veleučilište u Čakovcu i Veleučilište „Nikola Tesla“ u Gospiću.
13. Breslauer, N., Hublin, T. i Breslauer, N. (2016). Utjecaj inovacijskih tehnologija na poduzetništvo, sport i turizam. U N.Breslauer (ur.), *Inovacije, tehnologije, edukacija i menadžment: 4. Međunarodna konferencija, Sv. Martin na Muri, 14. i 15. travnja, 2016.:*

- zbornik radova: Vol. 4(4). 4. Međunarodna konferencija (str. 189-194). Čakovec: Međimursko veleučilište u Čakovcu.
14. Bronić, M., Čustonja, Z., Franić, J., Klemenčić, I., Kuliš, D., Lendić Kasalo, V. Maletić, I., Škoc, I., Škorić, S., Urban, I. (2012). Financiranje sporta u Republici Hrvatskoj s usporednim prikazom financiranja u Europskoj uniji. Repozitorij Instituta za javne financije, trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:242:9832>
 15. Centar za kulturu Čakovec. Poveznica: <https://czk-cakovec.hr/>
 16. Chan, J. K. L., Marzuki, K. M., & Mohtar, T. M. (2021). Local Community Participation and Responsible Tourism Practices in Ecotourism Destination: A Case of Lower Kinabatangan, Sabah. *Sustainability*, 13, Article No. 13302. Poveznica: <https://doi.org/10.3390/su132313302>
 17. Council of the European Union. (2013). Preuzeto iz Council conclusions on the contribution of sport to the EU economy, and in particular to addressing youth unemployment and social inclusion. Poveznica: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/139733.pdf
 18. Ćosić, N., i Vegar, V. (2022). 'Brendiranje gradova kroz sport: sportski događaji u funkciji brendiranja gradova kao turističkih destinacija', *South Eastern European Journal of Communication*, 4(2), str. 91-99. <https://doi.org/10.47960/2712-0457.2022.2.4.91>
 19. Čakovečki noćni cener – ČK10. 2023. Poveznica: https://web.facebook.com/photo/?fbid=817730953679530&set=a.472333534885942&locale=hr_HR
 20. Čavlek, N., et al. (2010). Prilog novim odrednicama turističke politike u Hrvatskoj, *Acta turistica*, 22(2), pp. 137-160. Poveznica: <https://hrcak.srce.hr/70623>
 21. Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D., Kesar, O. i suradnici (2011). Turizam - Ekonomske osnove i organizacijski sustav. Školska knjiga, Zagreb
 22. Čep, D., Krajinović, V. (2021). Održivi sportski turizam kao potencijal razvoja kontinentalne Hrvatske. *Ekonomski misao i praksa*. 30. 439-456. 10.17818/EMIP/2021/2.6. Poveznica: https://www.researchgate.net/publication/357068236_ODRZIVI_SPORTSKI_TURIZAM_KAO_POTENCIJAL_RAZVOJA_KONTINENTALNE_HRVATSKE

23. EDEN European Destination of Excellence - Europska destinacija izvrsnosti.
Poveznica: https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/tourism/awards-and-outreach-activities/eden_en
24. Enzo Paci World Conference on the Measurement of the Economic Impact of Tourism, Nice, France, 1999. WTO General Assembly, Santiago, Chile, 1999. Poveznica: https://www.unwto.org/archive/global/enzo_paci_world_conference
25. Eurobarometar - Posebno istraživanje Eurobarometra 472: Sport i tjelesna aktivnost, Poveznica: https://data.europa.eu/data/datasets/s2164_88_4_472_eng?locale=en
26. Eurobarometar - Posebno istraživanje Eurobarometra 472: Sport i tjelesna aktivnost, Poveznica: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2164>
27. European Week of Sport. Poveznica: <https://sport.ec.europa.eu/>
28. Europski grad sporta 2020. godine - Čakovec (2020). Grad Čakovec. Poveznica: <https://www.cakovec.hr/web/cakovec-proglasen-europskim-gradom-sporta-2020-godine/>
29. Filipović, Vladimir. "Turizam događaja u malim sredinama Republike Hrvatske. Zbornik radova Međimurskog veleučilišta u Čakovcu 11, br. 1 (2020): 17-21. Poveznica: <https://hrcak.srce.hr/242438>
30. García-Almeida, D.J., i Gartner, W.C. (2021). 'Model konkurentnosti u turističkim destinacijama nematerijalne kulturne baštine sa stajališta temeljenog na znanju', Acta turistica, 33(1), str. 7-37. Poveznica: <https://doi.org/10.22598/at/2021.33.1.7>
31. Geić, S., Geić, J., i Čmrlec, A. (2010). Zdravstveni turizam egzistencijalna potreba u suvremenom društvu, *Informatologia*, 43(4), str. 317-324. Poveznica: <https://hrcak.srce.hr/63968>
32. Grad Čakovec. Poveznica: <https://www.cakovec.hr/web/>
33. Hrvatska enciklopedija (1999). Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb
34. Hrvatska turistička zajednica 50. rođendan Turističke zajednice grada Čakovca | Business HTZ. Poveznica: <https://www.htz.hr/hr-HR/press/objave-za-medije/50-rodendan-turisticke-zajednice-grada-cakovca>
35. Internacionalni rukometni turnir „Pozoj“ 2023. Poveznica: <https://pozoj.com/>
36. Institut za turizam. Poveznica: <https://iztzg.hr/hr>
37. Institut za turizam (2020). TOMAS Hrvatska 2019 - Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj. Zagreb: Institut za turizam

38. IUS-INFO, Internetska zbirka propisa, sudske prakse i pravne literature u RH, Odluke Stožera civilne zaštite RH i relevantni propisi u uvjetima epidemije koronavirusa, Poveznica: <https://www.iusinfo.hr/aktualno/aktualnosti/2162>
39. IUS-INFO, Internetska zbirka propisa, sudske prakse i pravne literature u RH, Odluke Stožera civilne zaštite RH u 2020. godini i relevantni propisi u uvjetima epidemije koronavirusa, Poveznica: <https://www.iusinfo.hr/aktualno/u-sredistu/2020-odluke-stozera-civilne-zastite-rh-u-2020-godini-i-relevantni-propisi-u-uvjetima-epidemije-koronavirusa-41376#travanj2020>
40. IUS-INFO, Internetska zbirka propisa, sudske prakse i pravne literature u RH, Odluka o proglašenju epidemije bolesti COVID-19 uzrokovana virusom SARS-CoV-2, Poveznica: https://www.iusinfo.hr/Appendix/DDOKU_HR/DDHR20201106N133_16_1.pdf
41. IUS-INFO, Internetska zbirka propisa, sudske prakse i pravne literature u RH, Odluke Stožera civilne zaštite RH u 2020. godini i relevantni propisi u uvjetima epidemije koronavirusa, Poveznica: <https://www.iusinfo.hr/aktualno/u-sredistu/2020-odluke-stozera-civilne-zastite-rh-u-2020-godini-i-relevantni-propisi-u-uvjetima-epidemije-koronavirusa-41376>
42. Jadrešić, V. (2001.): Turizam u interdisciplinarnoj teoriji i primjeni. Zbornik istraživanja, Zagreb: Školska knjiga d.d.
43. Kalšan, V. (2006). Međimurska povijest, Vlastita naklada, Čakovec
44. Kesar, O., Hodak, D., Roginić, E. (2021). Bridging the gap between tourism vocational education and employment practice in Croatia: A vocational teachers' perspective. 405-423. [10.20867/tosee.06.27..](https://doi.org/10.20867/tosee.06.27..) Poveznica: https://www.researchgate.net/publication/358485346_BRIDGING_THE_GAP_BETWEEN_TOURISM_VOCATIONAL_EDUCATION_AND_EMPLOYMENT_PRACTICE_IN_CROATIA_A_VOCATIONAL_TEACHERS'_PERSPECTIVE
45. Kostelac, D., Jeremić, Z. i Priskiće, E. (2016). Pristup projektnog menadžmenta na projektu u sportskom turizmu. U N.Breslauer (ur.), Inovacije, tehnologije, edukacija i menadžment: 4. Međunarodna konferencija, Sv. Martin na Muri, 14. i 15. travnja, 2016.: zbornik radova: Vol. 4. Međunarodna konferencija (str. 240-244). Čakovec: Međimursko veleučilište u Čakovcu.
46. Krajinović, V., Ferjanić Hodak, D. (2019). Influence of Sport Tourism on Sustainable Tourism Development in Eastern Croatia. Proceedings of 10th FEB Zagreb

- International Odyssey Conference on Economics and Business, 784-799, Poveznica: <https://digitalna.nsk.hr/?pr=i&id=586813>
47. Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Razvijanje europske dimenzije u sportu ([COM\(2011\) 12 final](#), 18.1.2011.)
 48. Kotler, P. (2001). Upravljanje marketingom: analiza, planiranje, primjena i kontrola. Mate d.o.o., Zagreb
 49. Latković, I., Rukavina, M., i Schuster, S. (2015). 'Učestalost ozljeda i kvaliteta života kod rekreativnog bavljenja sportom', *Hrvatski športskomedicinski vjesnik*, 30(2), str. 98-105. Poveznica: <https://hrcak.srce.hr/155446>
 50. Masterplan razvoja turizma Međimurske županije do 2020. godine (2016). Turistička zajednica Međimurske županije. Poveznica: <https://tzm.hr/dokumenti/razvojni-planovi/>
 51. Međimurska sportska mreža. Poveznica: <https://msm.hr/medunarodni-kosarkaski-turnir-nova-2023/>
 52. Međimursko veleučilište u Čakovcu. Poveznica: <https://www.mev.hr/studijski-programi/>
 53. Međunarodni nogometni turnir za djevojčice „Volim nogomet“. Poveznica: <https://volimnogomet.com/>
 54. Memorijal Anto Dragić 2023. Poveznica: <https://www.cakovec.hr/web/na-cakoveckim-bazenima-odrzan-7-memorijal-anto-dragic-u-cast-osnivacu-cakoveckog-plivackog-kluba/>
 55. Milićević, B. (2021). 'Ekonomska propaganda i turizam', *Skei – međunarodni interdisciplinarni časopis*, 2(2), str. 72-84. Poveznica: <https://hrcak.srce.hr/268129>
 56. Miljković, D., Rijavec, M., Krečar, I.M., Psihologija u turizmu, Zagreb, IEP-D2, 2018.
 57. Mitova, R.; Borisova, B.; Koulov, B. (2013). Digital Marketing of Bulgarian Natural Heritage for Tourism and Recreation. *Sustainability* 2021, 13, 13071. Poveznica: <https://doi.org/10.3390/su132313071>
 58. Muzej Međimurja Čakovec. Poveznica: <https://mmc.hr/>
 59. Nedić, T. i Škerbić, M.M. (2020). Definiranje sporta u hrvatskim i međunarodnim pravnim aktima - na razmeđu prava i filozofije', *Studia ethnologica Croatica*, 32(1), str. 155-181. Poveznica: <https://doi.org/10.17234/SEC.32.5>
 60. [Nomenklatura sportova i sportskih grana Hrvatskog olimpijskog odbora \(2014\).](#) Poveznica: [Nomenklatura sportova i sportskih grana.pdf \(udu-pgz.hr\)](#)

61. Održivi turizam, Ministarstvo turizma i sporta Republike Hrvatske. Poveznica: [Ministarstvo turizma i sporta Republike Hrvatske - Naslovna \(gov.hr\)](http://Ministarstvo_turizma_i_sporta_Republike_Hrvatske_-_Naslovna_(gov.hr))
62. Održivi razvoj i održivi turizam, Svjetska turistička organizacija – World Tourism Organization: Poveznica: <https://www.unwto.org/sustainable-development>
63. Opportunities for organisations, Erasmus Mobility. Poveznica: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/opportunities-for-organisations#tab-1-5>
64. Pančić-Kombol, T. (2000). Selektivni turizam. TMCP Sagena, Matulji
65. Perasović, B., i Bartoluci, S. (2007). 'Sociologija sporta u hrvatskom kontekstu', *Sociologija i prostor*, časopis za istraživanje prostornoga i sociokulturnog razvoja, Vol. 45(1 (175)), str. 105-119. Poveznica: <https://hrcak.srce.hr/17655>
66. Perić, M. (2010). 'Sports tourism and system of experiences', *Tourism and hospitality management*, 16(2), str. 197-206.. Poveznica: <https://doi.org/10.20867/thm.16.2.5>
67. Peštek, A., i Savan, M. (2020). 'Putovanje prije putovanja: marketing virtualne stvarnosti za podršku veće održivosti turizma', *Acta turistica*, 32(1), str. 39-74. Poveznica: <https://doi.org/10.22598/at/2020.32.1.39>
68. Petrić, L. (2011). Upravljanje turističkom destinacijom. Ekonomski fakultet, Split
69. Petrić, L., Pivčević, S. (2016) Community based tourism development – insights from split Tourism & Hospitality Industry 2016, Congress Proceedings, pp. 294-307. Poveznica: https://www.researchgate.net/publication/330161967_Community_based_tourism_development_-_insights_from_Split_Croatia/link/5c3081d092851c22a35b8e7b/download
70. Petrić, Lidija & Pivcevic, Smiljana. (2016). Community based tourism development - insights from Split, Croatia. Poveznica: https://www.researchgate.net/publication/330161967_Community_based_tourism_development_-_insights_from_Split_Croatia
71. Petrović, M., Knezović, D., i Todorović, M. (2017). Sportski turizam kao komponenta razvoja održivog poduzetništva, *Obrazovanje za poduzetništvo - E4E*, 7(1) Poveznica: <https://hrcak.srce.hr/183419>
72. Pirjevec, B., Kesar, O. (2002.): Počela turizma. Zagreb: Mikrorad d.o.o. i Ekonomski fakultet Zagreb.
73. Plan razvoja Međimurske županije za razdoblje do 2027. godine (2022.) Poveznica: https://medjimurska-zupanija.hr/stg76537/wp-content/uploads/2022/07/Nacrt-Plan_razvoja_Medimurske_zupanije_2027.pdf

74. Polumaraton Zrinskih 2023, Atletski klub Međimurje. Poveznica: <https://www.akm.hr/6-%C4%8Cakove%C4%8Dki-polumaraton-zrinskih-23-4-2023-prijavite-se-za-zrinski-half-2023-/sadrzaj/737>
75. Povijest sporta u Čakovcu. Zajednica sportskih udruga Čakovca. Poveznica: <https://zsucakovca.hr/o-zajednici/povijest-sporta-u-cakovcu/>
76. Prejac, M. (2023). 'Mladi i zeleni turizam - turistički projekt „grozdek moj“, *Varaždinski učitelj*, 6(13), str. 52-57. Preuzeto s: <https://hrcak.srce.hr/308193>
77. Proleksis enciklopedija. Poveznica: [Punčec, Franjo | Proleksis enciklopedija \(Izmk.hr\)](https://www.proleksis.hr/enciklopedija/123456789)
78. Prostorni plan Međimurske županije, Zavod za prostorno uređenje Međimurske županije, Čakovec, 2001.
79. Provedbeni program Grada Čakovca za razdoblje 2021.-2025. (2021). Poveznica: https://www.cakovec.hr/web/wp-content/uploads/2022/01/Provedbeni_program_Grada_Cakovca_31122021.pdf
80. Rabotić, B. (2013.): *Selektivni oblici turizma*. Beograd: Visoka stručna škola strukovnih studij.
81. Radni dokument službi Komisije – EU i sport: Pozadina i kontekst – Popratni dokument uz Bijelu knjigu o sportu ([SEC\(2007\) 935 final](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/sec2007_935), 11.7.2007.)
82. Ratković, T. (2019). *Razvojne mogućnosti sporta kao sastavnice nacionalnoga gospodarstva u međunarodnom poslovnom okruženju*. Disertacija, Sveučilište u Zadru. Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:162:980177>
83. Registar udruga Republike Hrvatske. Poveznica: <https://registri-npo-mpu.gov.hr/#!udruge>
84. Report for Q1/Q2 for Čakovec European City of Sport 2020, Izvješće za 1. i 2. kvartal za Čakovec Europski grad sporta 2020 (2020). Zajednica sportskih udruga Čakovca
85. Report for Q3/Q4 for Čakovec European City of Sport 2020, Izvješće za 3. i 4. kvartal za Čakovec Europski grad sporta 2020 (2020). Zajednica sportskih udruga Čakovca
86. Rezolucija Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, od 21. svibnja 2014. o Planu rada E uropske unije u području sporta (2014.-2017.) (SL C 183, 14.6.2014.). Poveznica: [EUR-Lex - 42014Y0614\(03\) - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/lexUri.do?uri=CELEX:42014Y0614(03):EN:EUR-Lex)
87. Rončák, M.; Scholz, P.; Linderová, I. (2021). Safety Concerns and Travel Behavior of Generation Z: Case Study from the Czech Republic. *Sustainability* 2021, 13, 13439. Poveznica: <https://doi.org/10.3390/su132313439>

88. Skorup Juračić, J. (2020). 'Post-postmoderni turizam i grad', *Mjera*, 2(3), str. 46-55.
Poveznica: <https://hrcak.srce.hr/259135>
89. Stevens, T. (2021). 'SPORTS TOURISM: PLAYING THE NEW GAME', *Tourism and hospitality management*, 27(3), str. 717-722. Poveznica: <https://doi.org/10.20867/thm.27.3.10>
90. Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine, Ministarstvo turizma i sporta Republike Hrvatske. Poveznica: https://mint.gov.hr/UserDocsImages/2022_dokumenti/003_220721_Strategija_ROT_nacrt.pdf
91. Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine, Narodne novine 2/2023
92. Strateška studija utjecaja na okoliš: Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine (2021). Vita Projekt d.o.o., Zagreb
93. Strategija razvoja urbanog područja (SRUP) Čakovec za razdoblje od 2021. do 2027. godine (2023). Poveznica: <https://www.esavjetovanja.cakovec.hr/nacrt-strategije-razvoja-urbanog-podrucja-cakovec-za-financijsko-razdoblje-2021-2027/>
94. Strategija ruralnog razvoja Međimurske županije (2015). Poveznica: <https://redea.hr/wp-content/uploads/2015/07/strategija-ruralnog-razvoja-medjimurske-zupanije.pdf>
95. Strateški plan Ministarstva turizma za razdoblje od 2020. do 2022 godine (2019). Poveznica: https://mint.gov.hr/UserDocsImages/AA_2018_c-dokumenti/190405mint_20_22.pdf
96. Šahovski savez Međimurja. Poveznica: <https://sahovski-savez-medjimurje.hr/2023/08/xi-otvoreno-prvenstvo-grada-cakovca/>
97. Škola animiranog filma. Poveznica: <https://safcakovec.com/>
98. Škorić, S. (2008). Sportski turizam i njegovi učinci na turističke destinacije - primjer Istre. *Acta turistica* 20, 1, str. 67-92.. Poveznica: <https://hrcak.srce.hr/76249>
99. Šugman, R. (2008). 'Prikaz knjige: turizam i sport - razvojni aspekti' Bartoluci, Mato; Čavlek, Nevenka i suradnici u izdanju Školske knjige 2007. godine', *Acta turistica*, 20(1), pp. 122-124. Available at: <https://hrcak.srce.hr/76251>
100. Teniski klub „Franjo Punčec“ Čakovec. Poveznica: <https://www.puncec-tenis.com/o-nama/>
101. Terme Sveti Martin. Poveznica: <https://www.termesvetimartin.com/hr/>
102. Turistička zajednica Međimurske županije. Poveznica: <http://www.visitmedimurje.com/>

103. Turistička zajednica Međimurske županije. Poveznica: <https://tzm.hr/>
104. Turistička zajednica Grada Čakovca, Poveznica: [TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA ČAKOVCA SLAVI JUBILARNU 50-tu GODIŠNJICU POSTOJANJA - Grad Čakovec \(cakovec.hr\)](https://www.turisticka-zajednica-gradackakovca.hr/)
105. Végi, S., i Csapó, J. (2023). 'Prema boljem razumijevanju dinamike i utjecaja ponašanja i odluka o putovanju potrošača kao odgovori na krize – analiza na temelju metode slr', Acta turistica, 35(1), str. 79-111. Poveznica: <https://doi.org/10.22598/at/2022.35.1.79>
105. Vukonić, B., Čavlek, N. (ur) (2001) Rječnik turizma. Masmedia, Zagreb
106. Zakon o sportu RH, NN 141/22. Poveznica: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2022_12_141_2135.html
107. Zakon o sportu (2006). NN br. 71/06. i 19./16. Narodne novine, Zagreb
108. Zakon o turističkim zajednicama (2019). NN br. 52/2019. Narodne novine, Zagreb
109. Zajednica sportskih udruga Čakovca. Poveznica: <https://zsucakovca.hr/>

Popis tablica

Tablica 1: Ključni elementi i zadaće održivog turizma	16
Tablica 2: SWOT analiza situacije u turizmu Čakovca iz 2016. godine	29
Tablica 3: Strateški cilj 1 Strategije razvoja grada Čakovca za razdoblje do 2020. godine.....	31
Tablica 4: Popis mjera za postizanje posebnih ciljeva Plana razvoja Međimurske županije do 2027. godine	32
Tablica 5: Ograničenja razvoja turizma i poželjni smjerovi razvoja turizma u Međimurju.....	34
Tablica 6: Prikaz planiranih sportskih manifestacija u godini Čakovca - Europskog grada sporta 2020. i njihov status (održano, otkazano, odgođeno).....	55
Tablica 7: Prikaz planiranih sportskih manifestacija u godini Čakovca - Europskog grada sporta 2020. i njihov status (održano, otkazano).....	56
Tablica 8: Pregled smještajnih objekata u Čakovcu.....	65
Tablica 9: Prikaz broja noćenja, broja dolazaka i prosječnog broja noćenja u odnosu na termine održavanja sportskih manifestacija tijekom 2019. godine.....	75
Tablica 10: Prikaz broja noćenja, broja dolazaka i prosječnog broja noćenja u odnosu na termine održavanja sportskih manifestacija tijekom 2020. godine.....	78
Tablica 11: Prikaz broja noćenja, broja dolazaka i prosječnog broja noćenja u odnosu na termine održavanja sportskih manifestacija tijekom 2021. godine.....	80
Tablica 12: Prikaz broja noćenja, broja dolazaka i prosječnog broja noćenja u odnosu na termine održavanja sportskih manifestacija tijekom 2022. godine.....	83
Tablica 13: Prikaz broja noćenja, broja dolazaka i prosječnog broja noćenja u odnosu na termine održavanja sportskih manifestacija tijekom 2023. godine.....	85
Tablica 14. - Najfrekventniji mjeseci po broju noćenja, od 2019. do 2023. godine.....	88

Popis grafikona

Grafikon 1: Po vašem mišljenju, Čakovec je grad (do 3 odgovora)	59
Grafikon 2: Porcijunkulovo je najveća najvažnija manifestacija u Čakovcu i Međimurju u smislu privlačenja turista	60
Grafikon 3: Postoje li u Čakovcu kvalitetna i održiva radna mjesta u turizmu za lokalno stanovništvo?.....	60
Grafikon 4: Kad biste ocjenjivali kadar u turističkom sektoru Čakovca, kojom ocjenom biste ga ocijenili?	61
Grafikon 5: Pratite li mrežne stranice Turističke zajednice Grada Čakovca?.....	61
Grafikon 6: Pratite li mrežne stranice Zajednice sportskih udruga Čakovca?	62
Grafikon 7: Treba li Čakovcu jedinstveno web sučelje sa svim informacijama o mogućnostima bavljenja sportom/rekreacijom i s najavama sportskih događanja od šireg interesa javnosti i turista?.....	62
Grafikon 8: Jeste li znali da na mrežnim stranicama Turističke zajednice Grada Čakovca možete pronaći kalendar najava svih događanja u Čakovcu i Međimurskoj županiji, pa i sportskih?....	63
Grafikon 9: Sportska natjecanja privlače najviše turista koji prenoće u Čakovcu tijekom kalendarske godine	63
Grafikon 10: Sudionici kulturnih programa koji dolaze u Čakovec troše jednako kao i turisti	64
Grafikon 11: Koliko dana u godini je vaš smještaj zauzet?	66
Grafikon 12: Koji je najčešći razlog boravka vaših gostiju (turista)?.....	66
Grafikon 13: Potrošnja turista u svim djelatnostima povezanim s turizmom ima respektabilnu važnost za Čakovec	67
Grafikon 14: Potrošnja turista u svim djelatnostima povezanim s turizmom bi bila veća da je ponuda bogatija	68
Grafikon 15: Čakovcu je potrebna strategija razvoja turizma u kojoj će važan dio biti posvećen sportskom i turizmu zabave (turizmu događaja)	68
Grafikon 16: Postoje li u Čakovcu kvalitetna i održiva radna mjesta (poslodavci) u turizmu za lokalno stanovništvo?.....	69
Grafikon 17: Kojom ocjenom biste ocijenili kadar u turističkoj djelatnosti Čakovca?	69

Grafikon 18: Ako vaš smještaj koriste sportaši, iz kojih su sportova najčešće (najviše)?.....	70
Grafikon 19: Odaberite svoju rodnu skupinu	71
Grafikon 20: Kojim sportom (rekreativno ili organizirano) se bavite?	72
Grafikon 21: Smatrate li da Čakovec ima dovoljno sportskih objekata (zatvorenih i na otvorenom)?	72
Grafikon 22: Smatrate li da Čakovec ima dovoljno smještajnih kapaciteta za sportske turiste i goste koji dolaze na sportske događaje, manifestacije i slično?	73
Grafikon 23: Smatrate li da Čakovec ima potencijala za razvoj sportskog turizma?	73
Grafikon 24: Broj noćenja i dolazaka u 2019. godini	76
Grafikon 25: Postotni udio noćenja po mjesecima u 2019. godini	76
Grafikon 26: Broj noćenja i dolazaka u 2020. godini	79
Grafikon 27: Postotni udio noćenja po mjesecima u 2020. godini	79
Grafikon 28: Broj noćenja i dolazaka u 2021. godini	81
Grafikon 29: Postotni udio noćenja po mjesecima u 2021. godini	82
Grafikon 30: Broj noćenja i dolazaka u 2022. godini	84
Grafikon 31: Postotni udio noćenja po mjesecima u 2022. godini	84
Grafikon 32: Broj noćenja i dolazaka u 2023. godini	86
Grafikon 33: Postotni udio noćenja po mjesecima u 2023. godini	87
Grafikon 34: Broj noćenja i broj dolazaka od 2019. do 2023. godine	87

Popis fotografija

Fotografija 1: Početak izgradnje Hotela „Park“ u Čakovcu.....	26
Fotografija 2: Hotel „Park“ u visokoj fazi izgradnje.....	26
Fotografija 3: Današnji izgled Hotela „Park“ u Čakovcu	26
Fotografija 4: Hotel „Castellum“	27
Fotografija 5: Kongresna dvorana kapaciteta 100 osoba	27
Fotografija 6: Članovi Sokolskog društva Čakovec 1920-ih godina	38
Fotografija 7: Članovi Teniske sekcije ČŠK-a 1930. godine.....	39
Fotografija 8: Franjo Punčec	39
Fotografija 9: Članice Sekcije hazene ČŠK-a	40
Fotografija 10: SRC „Mladost“ Čakovec	44
Fotografija 11: Plivački bazen Gradskih bazena „M. Ružić“	44
Fotografija 12: Bazeni za neplivače	45
Fotografija 13: Rekreativno-plivački bazen na otvorenom	45
Fotografija 14: Tereni za odbojku i rukomet okružuje gledalište	45
Fotografija 15: Streljana Čakovec.....	45
Fotografija 16: Teniski tereni „Franjo Punčec“	46
Fotografija 17: Sportska dvorana Graditeljske škole Čakovec	46
Fotografija 18: Karate turnir „Međimurje Open“	48
Fotografija 19: Detalj s Internacionalnog rukometnog turnira „Pozoj“	48
Fotografija 20: Čakovečki noćni cener – CK10.....	48
Fotografija 21: Streličarski turnir „Vitez grada Čakovca“	51
Fotografija 22: Detalj s plivačkog natjecanja „Memorijal Anto Dragić“	52
Fotografija 23: Čakovec, Europski grad sporta.....	53

Anketni upitnik Istraživanja 1. – Percepcija građana o turizmu u Čakovcu

Pitanja Odgovori 406 Postavke

PERCEPCIJA GRAĐANA O TURIZMU U ČAKOVCU

B *I* U ↔ ✕

Ova anketa provodi se u svrhu istraživanja koje će koristiti za potrebe pisanja završnog specijalističkog rada na Sveučilištu Sjever Koprivnica-Varaždin, PDS "Poduzetništvo i EU fondovi".

Anketa je anonimna i svi će se podaci koristiti isključivo u sumarnom obliku čime se dodatno štiti privatnost i osobni podaci svih anketiranih osoba.

Hvala vam na odazivu.

1. Turistička zajednica Grada Čakovca osnovana je 1964. godine povodom organiziranja i održavanja Međimurskog fašnika. *

- Točno
- Netočno

2. Po Vašem mišljenju, Čakovec je grad (do 3 odgovora): *

- Zrinskih
- Mladih
- Sporta
- Kulture
- Porcijunkulova

3. Pratite li mrežne stranice Turističke zajednice Grada Čakovca *

<http://www.visitcakovec.com/>?

- DA
- NE

4. Pratite li mrežne stranice Zajednica sportskih udruga Čakovca <http://zsucakovca.hr/>? *

- DA
- NE

5. Treba li Čakovcu jedinstveno web sučelje sa svim informacijama o mogućnostima bavljenja sportom/rekreacijom i s najavama sportskih događanja od šireg interesa javnosti i turista? *

- DA
- NE
- NE ZNAM

6. Jeste li znali da na mrežnim stranicama Turističke zajednice Grada Čakovca <http://www.visitcakovec.com/> možete pronaći kalendar s najavama svih događanja u Čakovcu i Međimurskoj županiji, pa i sportskih? *

- DA
 NE

7. Smatrate li da Čakovec ima zanimljivu, atraktivnu turističku ponudu? *

- DA
 NE
 NE ZNAM

8. Koja je najatraktivnija turistička ponuda koju Čakovec ima ili bi mogao imati? *

Tekst kratkog odgovora
.....

9. Postoje li u Čakovcu kvalitetna i održiva radna mjesta u turizmu za lokalno stanovništvo? *

- DA
 NE
 NE ZNAM

10. Navedite barem jedno održivo radno mjesto u turizmu za lokalno stanovništvo.

Tekst kratkog odgovora
.....

11. Porcijunkulovo je najveća i najvažnija manifestacija u Čakovcu i Međimurju u smislu privlačenja turista. *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

12. Sportska natjecanja privlače najviše turista koji prenoće u Čakovcu tijekom kalendarske godine. *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

13. Sudionici kulturnih programa koji dolaze u Čakovec, troše jednako kao i turisti. *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

14. Potrošnja turista u svim djelatnostima povezanim s turizmom je zanemariva za Čakovec. *

1 2 3 4 5

15. Kad biste ocjenjivali kadar u turističkom sektoru Čakovca, kojom ocjenom biste ga ocijenili? *

1 2 3 4 5

Hvala Vam! Nadam se da ste se malo i zabavili.

Tekst kratkog odgovora

.....

Anketni upitnik Istraživanja 2. – Turistički smještajni kapaciteti u Čakovcu

Turistički smještajni kapaciteti u Čakovcu

B *I* U ↺ ↻

Ova anketa provodi se u svrhu istraživanja koje će koristiti za potrebe pisanja završnog specijalističkog rada na Sveučilištu Sjever Koprivnica-Varaždin, PDS "Poduzetništvo i EU fondovi".

Anketa je namijenjena vlasnicima i upraviteljima smještajnih kapaciteta na području Grada Čakovca, anonimna je te svi će se podaci koristiti isključivo u sumarnom obliku čime se dodatno štiti privatnost i osobni podaci svih anketiranih osoba.

Hvala vam na odazivu.

1. Upravljaate hotelskim ili privatnim smještajem? *

Hotelskim

Privatnim

Ostalo...

2. Koliko dana u godini je Vaš smještaj zauzet? *

0 do 60

61 do 120

121 do 240

241 do 365

3. Koji je najčešći razlog boravka Vaših gostiju (turista)? *

- Posla
- Privatno - kao turisti
- Privatno - na proputovanju
- Sportskih susreta i događanja (natjecanja, edukacije, treninzi,...)
- Ostalo...

4. Gosti u Vašem smještaju u prosjeku borave: *

- 1 noć
- 2 noći
- 3 do 5 noći
- Više od 6 noći
- Ostalo...

5. Koliki udio (postotak) Vaših gostiju dolazi radi sportskih susreta i događanja (natjecanja, edukacije, treninzi,...)? *

- Do 15%
- 16 do 25%
- 26 do 50%
- 51 i više posto

6. Koliki udio (postotak) Vaših gostiju dolazi radi zabave? *

- Do 15%
- 16 do 25%
- 26 do 50%
- 51 i više posto

7. Koliki udio (postotak) Vaših gostiju dolazi radi posla? *

- Do 15%
- 16 do 25%
- 26 do 50%
- 51 i više posto

8. Potrošnja turista u svim djelatnostima povezanim s turizmom je zanemariva za Čakovec. *

Odaberite raspon slaganja od 1 do 5.

1 = ne slažem se uopće do

5 = u potpunosti se slažem

- 1 2 3 4 5
-

9. Potrošnja turista u svim djelatnostima povezanim s turizmom ima respektabilnu važnost *
za Čakovec.

- 1 2 3 4 5
-

10. Potrošnja turista u svim djelatnostima povezanim s turizmom bi bila veća da je ponuda *
bogatija.

- 1 2 3 4 5
-

11. Čakovcu je potrebna strategija razvoja turizma u kojoj će važan dio biti posvećen *
sportskom i turizmu zabave (turizmu događaja).

- 1 2 3 4 5
-

12. Ako Vaš smještaj koriste sportaši, iz kojih su sportova najčešće (najviše). *

- Tenis
- Rukomet
- Boks
- Karate, judo (borilački sportovi)
- Nogomet
- Košarka
- Kuglanje
- Plivanje
- Speedway
- Ostalo...

13. Koja je najatraktivnija turistička ponuda koju Čakovec ima ili bi mogao imati? *

Tekst kratkog odgovora

.....

14. Postoje li u Čakovcu kvalitetna i održiva radna mjesta (poslodavci) u turizmu za lokalno stanovništvo? *

Da

Ne

Nemam mišljenje

15. Kojom ocjenom biste ocijenili kadar u turističkoj djelatnosti Čakovca? Odaberite ocjenu od 1 do 5, pri čemu je 5 najviša ocjena. *

1 2 3 4 5

16. Ukoliko imate prijedlog, komentar vezan uz turističku djelatnost na području Čakovca, bit će mi drago i vrijedno da ga napišete.

Tekst kratkog odgovora

.....

Hvala Vam na sudjelovanju!

Tekst kratkog odgovora

.....

Anketni upitnik Istraživanja 3. – Percepcija sportaša s područja Čakovca o razvoju sportskog turizma u Čakovcu

ČAKOVEC KAO SPORTSKA TURISTIČKA DESTINACIJA

Ova anketa provodi se u svrhu istraživanja koje ću koristiti za potrebe pisanja završnog specijalističkog rada na Sveučilištu Sjever Koprivnica-Varaždin, PDS "Poduzetništvo i EU fondovi".

Anketa je namijenjena sportašicama i sportašima koji se sportom bave sustavno te rekreativcima - isključivo s područja grada Čakovca, anonimna je te će se svi podaci koristiti isključivo u sumarnom obliku, čime se dodatno štiti privatnost i osobni podaci svih anketiranih osoba.

Hvala vam na odazivu.

1. Odaberite svoju dobnu skupinu. *

18 do 25 godina

26 do 40 godina

41 do 55 godina

56 godina i više

2. Odaberite svoju rodnu skupinu. *

Žensko

Muško

Ne želim se izjasniti

3. Kojim sportom (rekreativno ili organizirano) se bavite?

- Atletika
- Biciklizam
- Borilački sportovi
- Gimnastika
- Košarka
- Kuglanje
- Nogomet
- Odbojka
- Pilates
- Planinarjenje
- Plivanje
- Rukomet
- Speedway
- Streljaštvo
- Tenis
- Ostalo...

4. Odaberite skupinu u sportu kojoj smatrate da pripadate.

- Rekreativka/Rekreativac
- Sportašica/Sportaš
- Trenerica/Trener

5. Odaberite skupinu kojoj smatrate da pripadate u kontekstu bavljenja sportom i rekreacijom (vrijedi i za trenere).

- Rekreativka/rekreativac - bavim se sportom rekreativno, ne natječem se
- Sportašica/Sportaš - natječem se u rangovima do nacionalne razine
- Sportašica/Sportaš - natječem se u rangovima nacionalne i više razine
- Trenerica/trener sam

6. Smatrate li da Čakovec ima dovoljno sportskih objekata (zatvorenih i na otvorenom)?

- Da
- Ne
- Nemam stav

7. Smatrate li da Čakovec ima dovoljno smještajnih kapaciteta za sportske turiste i goste koji dolaze na sportske događaje, manifestacije i slično? *

- Da
- Ne
- Nemam stav

8. Smatrate li da Čakovec ima potencijala za razvoj sportskog turizma? *

- Da
- Ne
- Nemam stav

Hvala Vam na sudjelovanju!

Tekst kratkog odgovora

Sveučilište Sjever

VŽKC

MMI

SVEUČILIŠTE
SJEVERA

IZJAVA O AUTORSTVU

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, Aleksandra Ličanin pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica završnog specijalističkog poslijediplomskog rada pod naslovom UTJECAJ SPORTSKIH MANIFESTACIJA NA RAZVOJ TURIZMA U GORU ČAKOVICE da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Student/ica:

Aleksandra Ličanin
Aleks. Ličanin

Sukladno čl. 83. Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Sukladno čl. 111. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima student se ne može protiviti da se njegov završni rad stvoren na bilo kojem studiju na visokom učilištu učini dostupnim javnosti na odgovarajućoj javnoj mrežnoj bazi sveučilišne knjižnice, knjižnice sastavnice sveučilišta, knjižnice veleučilišta ili visoke škole i/ili na javnoj mrežnoj bazi završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice, sukladno zakonu kojim se uređuje znanstvena i umjetnička djelatnost i visoko obrazovanje.